

AALBORG UNIVERSITET

“Vi bliver sgu nødt til at tale om det,,

-Et diskursivt specialestudie af fem danske mænds oplevede sociokulturelle barrierer for at afsløre erfarede seksuelle overgreb i barndommen.

Kandidatspeciale i psykologi ved Aalborg Universitet

Af Maria Møller Risgaard Andersen. Studienummer: 20164484

& Ane Thuren Rydborg. Studienummer: 20165119

Vejleder: Carolin Demuth

Afleveret: Maj 2021

Typeenheder/normalsider: 205.713 enheder, svarende til 85,7 normalsider

Indholdsfortegnelse

Abstract	2
Tak	3
Introduktion	3
Litteraturgennemgang	5
Begrebsafklaring	13
Kulturpsykologisk teori	15
Metode	18
Socialkonstruktivisme	20
Informerterne	21
Procedure	23
<i>Semistruktureret Interview</i>	24
<i>Transskription</i>	25
<i>Foucauldian Discourse Analysis</i>	26
Resultater	28
Jacob	29
Philip	39
Kurt	49
Eliot	56
Simon	63
Diskussion	71
Specialets resultater og tidligere forskning	74
Kulturpsykologisk perspektiv	75
Specialets anvendelig og begrænsninger	79
Konklusion	81
Perspektivering og fremtidige studier	82
Litteraturhenvisning	83
Pensum	87

Abstract

International studies shows that male survivors of child sexual abuse (CSA) are underrepresented in statistic prevalence and incident rates on reported CSA. Meanwhile in the later years, sparse research on male survivors of CSA show that men on average wait 15-20 years before first disclosing, which seems to be a gender specific problem for male CSA survivors (Romano, Moorman, Ressel & Lyons, 2019). This master thesis investigated 5 Danish CSA survivors' outlook on sociocultural norms regarding gender and their experience with disclosing a history of CSA. The thesis aimed at answering the research question; *How can perceived normative views on gender influence disclosure of CSA: A case study of 5 Danish men*. The research question was investigated through 5 semi-structured interviews using Foucauldian informed discourse analysis, resulting in three mutually inclusive discursive focus areas: a) gender and society, b) disclosure and c) meaning making.

The findings indicated that affects, such as guilt and shame, were described as significant barriers for not disclosing. In addition, accountability was identified as part of non-disclosure and as a sub-element of guilt and shame. This implied that non-disclosure can be considered as a desire for conformity to the sociocultural structures, this due to the experiences of tabooing and stigmatization regarding male CSA survivors. The informants here mentioned experiencing stigma by, for example, not being believed, by having their experiences minimized or normalized as well as losing friendships, due to disclosure of CSA.

Furthermore, when investigating the described normative views on gender, discursive constructions and meaning making were found to indicate a possible barrier for men to disclose CSA, as perceived sociocultural expectations of being a man are challenged. Additionally, a cultural psychological perspective was discussed in terms of *self-evaluation* through *action potential* and *social feedback* on identified discursive constructions (Boesch, 2013). This led to an argument that the 5 informants' multifaceted process of disclosure could be influenced by normative perceptions of gender, which indicated an embedded paradox as a possible disclosure could lead to social judgment and stigma. While sociocultural change and breaking with taboo, at the same time, only occurs though breaking the silence.

In conclusion the thesis found that the prolonged time-gap for men regarding disclosure is an overlooked societal issue. This, as discursive constructions of gender embedded in sociocultural structures, could be seen as socially categorized boxes of meaning making which in the case of male CSA survivors figurate as a barrier for disclosure in the

process of self-evaluation. Finally, the thesis recognizes the need for further studies within this sparse area of research.

Tak

Dette speciale er baseret på 5 interviews med mænd der lever med erfarede seksuelle overgreb i barndommen. Derfor ligger det os meget på sinde først og fremmest at takke vores 5 informanter for interessen i at deltage og bryde tabu. Tak for nogle spændende og meget rørende samtaler, uden jer ville belysningen af dette emne ikke være muligt.

Dertil ønsker vi at sende en stor tak til specialets vejleder og supervisor Carolin Demuth for gennemgående vejledning og råd, både akademisk fagligt udfordrende, samt bevidstliggørelse om psykologiske og etiske spørgsmål. Dertil skal der også lyde en varm tak til Lone og Jette Lyager for deres givende samtaler og eksterne vejledning i dette sårbare emne.

Introduktion

I de danske børnehuse har det siden 2013 været lovpligtigt at registrere sager om voldelige eller seksuelle overgreb mod børn mellem 0-17 år, hvor kommune eller sundhedsvæsenet har haft viden eller mistanke derom. I 2019 var der 1.816 afsluttede børnehusforløb, hvoraf 46% var drenge og 54 % var piger. Ud af de 46 % drenge, udgjorde 11% af dem forløb for seksuelle overgreb, hvor det for piger var 38% (Socialstyrelsen, 2020). Denne statistik kan sammenholdes med internationale og hidtidige opgørelser om kønsforskelle i underretninger af seksuelle overgreb mod børn. Nyere studier understreger dog et potentielt mørketal for drenge og mænd, hvad angår afsløring af erfarede seksuelle overgreb i barndommen (Andersen & Rydborg, 2020; Lambie & Reil, 2020; Romano, Moorman, Ressel & Lyons, 2019). Forskningen omkring mænd med erfarede seksuelle overgreb i barndommen er sparsom, men studier med blandt andet selvrapporering af oplevelser i barndommen der har karakter af seksuelle krænkelser og overgreb viser, at næsten 8 ud af 10 mænd, på trods af disse oplevelser ikke på noget tidspunkt har været i kontakt med sundhedsvæsenet eller myndighederne (Romano et al., 2019). Med dette in mente, kan mørketal og underrapportering illustrere en potentiel samfundsproblematik, som lurder i skyggerne.

Det, at seksuelle overgreb mod mænd sjældent bliver debatteret i det offentlige rum, kan ligeledes være medvirkende til at mænd ikke nødvendigvis er bevidste om, at de er blevet udsat for overgreb, hvorfor der efterspørges forskning inden for dette område der kan

afdække mere end blot statistikker om indrapportering, men også favne drenge og mænds erfarede oplevelser, der juridisk set kategoriseres og defineres som værende seksuelle overgreb og krænkelse (Romano et al., 2019). Statistiske prævalens og incidenstal, der indikerer at langt flere kvinder lever med erfarede seksuelle overgreb i barndommen, kan dermed være med til at etablere normative opfattelser om, hvem der oplever seksuelle overgreb i samfundet. Dette kan yderligere influere et forskningsmæssigt fokus på kvinder, og dermed potentielt danne en sociokulturel cyklus, hvor mænd, som har været udsat for seksuelle overgreb i barndommen, kontinuerligt kan blive negligeret og overset (Gagnier & Collin-Vézina, 2016, p. 222).

Den amerikanske sociolog Herbert George Blumer (1971) beskriver sociale problematikker som en kollektiv proces der kan afgøre, hvilke problemer der bliver anerkendt, legitimeret, diskuteret og håndteret politisk (Blumer, 1971, p. 298). Sociale problemer er da først legitime, idet de bliver italesat:

“A social problem does not exist for a society unless it is recognized by that society to exist. In not being aware of a social problem, a society does not perceive it, address it, discuss it, or do anything about it. The problem is just not there...The pages of history are replete with instances of dire social conditions unnoticed and unattended in the societies in which they occurred” (Blumer, 1971, pp. 301-302).

I forlængelse af det har seksuelle overgreb mod børn ikke altid været et samfundsmæssigt anerkendt problem, men er eksempelvis blevet væsentligt mere set og anerkendt gennem kvindefrigørelsen. Her kan betydelige stigninger i antallet af underretninger om seksuelle overgreb nævnes, hvor der i 1970'erne, blev registreret cirka 6000 seksuelle overgreb årligt i USA (Holmes, Offen & Waller, 1997, p. 84) til i dag, hvor prævalensraten globalt set anslås at være 180 ud af 1000 piger og 76 ud af 1000 drenge (7.6 %), der af myndigheder har fået understøttet seksuelle overgreb i barndommen (Sivagurunathana, Orchardc, MacDermidd, & Evans, 2019). Det, at prævalensraten har været særligt stigende for piger, kunne hænge sammen med den øgede bevidsthed om børns rettigheder, samt kvinders frigørelse, sundhed og levevilkår. Dette kunne på samme tid pege på en potentiel forklaring på, hvorfor drenge i langt mindre grad får understøttet seksuelle overgreb, idet mænd ikke har gennemgået en lignende frigørelse fra kønsnormer, som deres kvindelige medmennesker har (Holmes et al., 1997).

Holmes, Offen & Waller (1997) peger på denne problematik med underrapportering af seksuelle overgreb mod drenge og nævner i den forbindelse, hvordan

man kan se sådanne samfundsproblematikker som en social konstruktion. Dette kan således illustreres gennem feministiske samfundsbevægelser, der gennem italesættelse kan have legitimeret problematikken om seksuelle overgreb mod piger, hvorimod drenge som ofre for seksuelle overgreb ikke er blevet tilstrækkeligt italesat i vort samfund til at blive anerkendt, som det problem det er (Holmes et al., 1997, p. 84). En mulig forklaring på, hvorfor mænd ikke afslører seksuelle overgreb i samme grad som kvinder, kan således ligge indlejret i sociale konstruktioner af køn og dertilhørende normative forventninger til stereotype kønsroller, hvor manden eksempelvis kan anses som en stærk beskytter i en position, hvor han kan forsvare sig selv mod fare (Romano et al., 2019; Holmes et al., 1997).

Afsløringen af seksuelle overgreb hos mænd er i høj grad et underbelyst og forskningsmæssigt sparsomt område. Samtidigt kan der argumenteres for at der kan være tale om et ikke anerkendt samfundsproblem, dette set i lyset af forskning om negative senfølger i kølvandet af seksuelle overgreb erfaret i barndommen (Sivagurunathana et al., 2019). Ud fra Blumer's (1971) argument om at problemer i samfundet først eksisterer idet en kollektiv italesættelse bryder frem, ønsker nærværende speciale at bidrage til selvsamme italesættelse ved at mediere 5 danske mænds erfaringer med afsløring af seksuelle overgreb erfaret i barndommen.

Litteraturgennemgang

Inden opstarten på nærværende speciale blev der, af specialets forfattere, foretaget et litteraturreview, som søgte at gennemgå studier med fokus på kønsforskelle vedrørende fænomenet om re-traumatisering hos unge og voksne, som havde oplevet traumer i barndommen. Oplevede traumer inkluderede således også seksuelle overgreb i barndommen, og udgjorde hovedparten af den fundne litteratur. Resultaterne af dette førstnævnte litteraturreview var med til at bidrage til specialets emneafgrænsning og indledende forskningsspørgsmål, hvorfor litteraturreviewets fund i det følgende gennemgås.

Litteraturreviewet, forud for specialet, blev foretaget gennem søgninger på to forskellige søgemaskiner *psycinfo* og *web of science* med udvalgte relevante nøgleord, hvilket resulterede i 1540 artikler, som efter en frasortering udelukkende baseret på relevans blev reduceret til 240 artikler. Disse 240 artikler blev inkluderet til abstrakt læsning, hvilket efterfølgende resulterede i ialt 19 artikler, som opfyldte inklusionskriterierne for litteraturreviewet (Andersen & Rydborg, 2020).

Der vil i det følgende kort blive gennemgået resultater fra henviste litteraturreview med fokus på kønsforskelle, barndomstraumer og eventuelle udtryksformer disse kan foranledige.

Litteraturreviewet fandt overordnede kønsforskelle, hvad omhandler en tendens, hvor kvinder viste mere internaliserende symptomatisk adfærd, i form af selvskade og reviktimisering i voksenlivet (Aakvaag, Thoresen, Wentzel-Larsen & Dyb, 2017; Karsberg, Charak, Lasgaard, Bramsen, Hansen & Elklit, 2019; Auslander, Tlapek, Threlfall, Edmond & Dunn, 2015; Voith, Topitzes & Reynolds, 2016; Aho, Proczkowska-Björklund & Svedin, 2016; Slotboom, Hendriks, Hoeve & Zahn, 2020). Derimod viste der sig en tendens for mænd for mere eksternaliserende adfærd, i form af kriminel- og voldelig adfærd (Papalia, Ogloff, Cutajar & Mullen, 2018; Lambie & Reil, 2020; Kennedy, Mennicke & Paul, 2020; Kerig & Modrowski, 2018; Cromer & Villodas, 2017; Romano et al., 2019). Ydermere påpeger flere studier et stort mørketal i antallet af indrapporterede overgreb af drenge og mænd, med erfarede seksuelle overgreb i barndommen, da disse kunne være influeret af subjektiv perception og meningsforståelser af viktimiserede oplevelser (Lambie & Reil, 2020; Maikovich-Fong & Jaffee, 2010; Romano et al., 2019).

Opsummerende fandt litteraturreviewet kønsforskelle, hvad angår adfærd i kølvandet på barndomstraumer. Flere forskellige mediatorer mellem barndomstraumer og adfærd som voksen blev foreslået i litteraturen, såsom konkrete symptomer på PTSD, dissociation og kronisk selvskade (Hoyos, Mancini, Furlong, Medford, Critchley & Chen, 2019; Gauthier-Duchesne, Herbert & Daspe, 2017). Litteraturreviewet identificerede dog ingen studier, som undersøgte kønsforskelle i forholdet mellem barndomstraumer og adfærd i voksenlivet, set ud fra et kulturpsykologisk perspektiv (Andersen & Rydborg, 2020).

I samfunds øjemed fandt Maikovich-Fong & Jaffee's (2010) studie dog, at piger var mere tilbøjelige til at få erfaringer med seksuelle overgreb understøttet af det amerikanske CPS-system (child protective service), end drenge var. Dette kan muligvis ses i lyset af Lambie & Reil's (2020) studie, som viste at de drenge der afslørede deres overgreb i barndommen, efterfølgende rapporterede om oplevelser af at disse blev minimeret, normaliseret eller direkte affejet (Lambie og Reil, 2020). Derudover indikerer forskning en tendens til, at mænd underrapporterer erfarede seksuelle overgreb i barndommen, og at selve afsløringen af sådanne overgreb i gennemsnit indfinder sig mellem 15-20 år efter overgrebene er fundet sted (Lambie & Reil, 2020; Romano et al., 2019). Lambie & Reil (2020) påtaler, at denne systematiske underrapportering og lange tidshorisont for afsløring hos mænd, er et problematisk samfundssår, da størstedelen af disse mænd ikke modtager støtte eller terapi, om

end langt senere i deres liv (Lambie & Reil, 2020). Lambie og Reil (2020) antyder i den forbindelse, at samfundsmæssig stigmatisering og myter vedrørende mandlig seksualitet og seksuel nydelse kan spille en vigtig rolle i, hvordan og hvornår drenge afslører. Der argumenteres her for, at myter og stereotype kønsroller er medskabende til dannelsen af positioneringer, hvori de understreger vigtigheden i videre forskning inden for dette område (Lambie & Reil, 2020).

Dette første litteraturreview (2020) udmundede i en argumentation om at kønsforskelle i kølvandet af barndomstraumer kan forstås fra et kulturpsykologisk perspektiv, hvor divergerende kønspositioneringer og dertilhørende sociokulturelle diskurser kan henføre til værdier, som repræsenterer rigtigt og forkert i samfundet (Andersen & Rydborg, 2020). Sociokulturelle diskurser kan derfor influere oplevede handlingsmuligheder, da disse kan indeholde normative værdier om ”rigtigt og forkert” for henholdsvis mænd og kvinder, hvilket kontinuerligt påvirker meningsforståelser og narrative fortællinger (Bloom, 1996). Samlet set kan dette således henlede til et mere generelt perspektiv på individer og sociokulturelle strukturer. For yderligere at belyse denne vekselvirkning påpeger psykiater Bessel Van der Kolk (2005) problemstillingen i, at næsten hele den strafferetlige befolkning i USA har personlige historier om barndomstraumer, seksuelle overgreb eller omsorgssvigt. Med dette in mente, blandet med de overordnede fund i litteraturreviewet, kunne forestillingen om internaliserede og eksternaliserende negativ adfærd i kølvandet på barndomstraumer muligvis ses, som sociale mediatorer der skabes gennem værdi signaler og diskurser.

Afslutningsvist, argumenteres der i litteraturreviewet for, at fremtidig forskning med fordel kunne belyse og udforske kulturpsykologiske facetter af disse mediatorer. Dette, da fundne studier viser en mangel på sociokulturelle mediatorer, som i særdeleshed kunne lægge et muligt slør over mænds manglende afsløring af erfarede seksuelle overgreb i barndommen (Andersen & Rydborg, 2020).

Efter ovennævnte litteraturreview indledte specialets opstartsproces, hvor det hurtigt stod klart, at et mere specifikt fokus på mænd og afsløring af erfarede seksuelle overgreb i barndommen var et fokusområde, som ville være meningsgivende at udforske yderligere. Dette iværksatte en ny, men mindre omfattende, litteratursøgning med nye nøgleord. De nye nøgleord for litteratursøgningen blev identificeret som: Child* AND sex* abuse* OR CSA AND Male* OR Men* AND Disclos*. Foruden disse nøgleord, så blev der også gjort brug af boolske søgeoperatorer og jokertegn (*wildcards*) (Forrester, 2012; Shaw, 2019). Jokertegnet refererer her til brugen af asterisk symbolet, som giver mulighed for

variation på endelserne og dermed en bredere søgning, hvor boolske søgeoperatorer, såsom “OR” og “AND”, blev brugt for at specificere søgningen ved at separere og sammensætte nøgleordene med hinanden (Shaw, 2019). Dette resulterede i 1238 peer-reviewed artikler, som dog hurtigt blev indskrænket yderligere til 723 artikler, ud fra en frasortering af studier hos børn og unge under 18 år, da specialets ramme centrerer sig om voksne over 18 år. Disse artikler blev efterfølgende sorteret på baggrund af titel og nøgleord, samt et inklusionskriterium om at studiet skulle være udkommet inden for de sidste 20 år. Dette udmundede i 15 artikler som blev vurderet relevante til abstract læsning, hvilket resulterede i ialt 9 artikler udgivet fra henholdsvis USA, Canada og Australien, som der endeligt blev inkluderet som relevante for gennemlæsning. Der blev ikke identificeret noget dansk forskning på området, hvorfor den sparsomme internationale forskning her kort vil gennemgås.

International forskning fremhæver at mænd der har været udsat for seksuelle overgreb i barndommen ikke får den samme opmærksomhed fra forskere, som deres kvindelige medmennesker. Dette på trods af at flere studier viser og understøtter, at der er et stort mørketal af mænd som ikke indrapporterer, hverken i barndommen eller i voksenlivet. Forskning viser derimod at disse mænd i gennemsnit lever med hemmeligheden i 15-20 år, inden de åbner op overfor et andet menneske, oftest en nær relation eller fagperson (Sorsoli, Kia-Keating & Grossman, 2008; O’Leary & Barber, 2008; Gagnier & Collin-Vézina, 2016; Romano et al., 2019; Alaggia, 2005; Easton, 2013).

Lynn Sorsoli, Maryam Kia-Keating and Frances K. Grossman (2008) foretog et studie, hvor de gennem interviews med 16 mænd der havde været udsat for seksuelle overgreb i barndommen, lokaliserede forskellige beskrivelser fra mændene som barrierer for deres afsløring. Disse beskrivelser blev inddelt i 3 kategorier eller domæner, som bestod af (a) personlige barrierer, såsom skam og kognitiv bevidsthed; (b) relationelle barrierer, såsom frygt for afsløring og negativ respons, samt (c) sociokulturelle barrierer, såsom maskulinitet og identitet, samt stigma og oplevelser om tabuisering. Derudover pointerede flere af mændene, at de havde fortrængt eller minimaliseret deres overgreb, hvilket studiet peger på kunne hænge sammen med sociokulturelle oplevelser og aspekter af maskulinitet og frygt for stigmatisering. Der bliver ligeledes noteret at informanterne mødte forskellige barrierer vedrørende afsløring på forskellige tidspunkter i deres liv. Personlige barrierer blev dermed koblet sammen med kognitiv bevidsthed hovedsageligt i barndommen, hvorimod sociokulturelle barrierer typisk først kom til overfladen senere i livet, i mødet og

konfrontationen med normer vedrørende maskulinitet og viktimisering, grundet sociale og egne kulturelle værdier (Sorsoli et al., 2008).

Patrick J. O'Leary og James Barber (2008) fandt gennem deres studie, om kønsforskelle mellem mænd og kvinder med erfarede seksuelle overgreb i barndommen og afsløringen af disse, at mænd ventede signifikant længere med at afsløre end kvinder gjorde. Deres data, med 145 mænd og 151 kvinder i Australien, viste at mænd i langt mindre grad afslørede overgrebene på eller omkring tidspunktet, hvor overgrebene fandt sted. Sammenholdt fandt de at 63.6 % af kvinderne afslørede på eller omkring tidspunktet for overgreb, hvor procentdelen lå på 26.2% for mændene. Dertil ventede 25.4% af kvinderne over 20 år før de afslørede, hvor procentdelen for mænd her lå på 44.9 % (O'Leary & Barber, 2008).

Charlotte Gagnier og Delphine Collin-Vézina's (2016) studie søgte at udforske processen om afsløring hos 17 mænd med erfarede seksuelle overgreb i barndommen, hvor mændene rangerede i alderen 19-67 år, med et gennemsnit på 47 år. Undersøgelsen blev foretaget via transskriptioner af telefoninterviews, og er en del af et større studie foretaget i Canada. Dette større studie havde oprindeligt et sample på 68 informanter, hvoraf 17 (25 %) af disse var mænd. Ud af de 17 informanter afslørede 11 af disse deres overgreb som voksne, hvor kun 4 af informanterne afslørede deres overgreb i barndommen. Informanterne rapporterede om forskellige barrierer vedrørende afsløring, som skabte grobund for bekymringer om mulige konsekvenser. Disse i form af, at blive stemplet som værende homoseksuel eller mindre mandig, samt frygt for selv at blive mistænkeliggjort som en potentiel børnemisbruger. Derudover italesatte 6 af informanterne tabuisering som en problematik, da disse havde oplevet besværligheder ved overhovedet at blive anerkendt som et offer. I forlængelse af dette fremhævede yderligere 2 af mændene at have haft en kvindelig krænker, hvilket, af disse, blev understreget til at have en øget tabuisering. Derudover påtalte 16 af informanterne, at være blevet positivt påvirket af forskellige medier vedrørende deres egne afsløringer. Dette ved at høre andre mænd italesætte, at have været udsat for seksuelle overgreb i barndommen, samt biografier om selv samme. Afslutningsvist, antydede studiet at størstedelen af mændene ventede med at afsløre deres erfarede seksuelle overgreb indtil de var voksne, og understregede at afsløring er en multifacetteret proces, som strækker sig over tid. Negative stereotyper og tabuisering viste her at bidrage til deres sene afsløring (Gagnier & Collin-Vézina, 2016).

Elisa Romano, Jessie Moorman, Madelaine Ressel og Jennifer Lyons (2019) udførte et studie der søgte at undersøge afsløringsoplevelser, samt mentalt velvære hos mænd

med seksuelle overgreb i barndommen. Undersøgelsen blev foretaget gennem online spørgeskema med 253 mænd mellem 18-59 år bosat i Canada og USA. De fandt i overensstemmelse med andre studier (Sorsoli et al., 2008; O'Leary & Barber, 2008; Gagnier & Collin-Vézina, 2016; Alaggia, 2005; Easton, 2013) at de 77,9 % af mændene der havde afsløret deres overgreb, i gennemsnit havde gået 15,4 år inden første afsløring. Ud af de 77,9 % der havde afsløret deres overgreb rapporterede 64,4 % positiv respons på deres afsløring, såsom støtte, hvor 35,6% rapporterede negativ respons, såsom skyld. Herunder rapporterede 10,7 % af disse at blive ignoreret og 13,8 % rapporterede ikke at blive troet på. Derudover viste deres data at næsten 8 ud af de 10 mænd der havde afsløret deres overgreb, rapporteret at dette ikke på noget tidspunkt var blevet meldt til myndighederne (Romano et al., 2019). Med hensyn til negativt mentalt velvære viste Romano et al.'s (2019) studie, at eksternaliserende adfærd, såsom misbrug og vold, korrelerede med antal år inden afsløring. Altså, jo længere tid der gik før mændene afslørede deres erfarede overgreb, jo højere grader af alkohol- og stofmisbrug, samt udadreagerende negativ adfærd blev der rapporteret. Dertil fandt de også korrelation mellem negativ respons på afsløring og dårligere mentalt velvære hos mændene (Romano et al., 2019).

Scott D. Easton's (2013) kvantitative studie undersøgte ligeledes afsløring for mænd med erfarede seksuelle overgreb i barndommen, og forholdet mellem længerevarende hemmeligholdelse og psykiske lidelser. Dataen består af 487 mandlige informanternes besvarelse af spørgeskema, og var rekrutteret gennem forskellige organisationer som assisterede mandlige ofre. Studiet fandt at mænd i gennemsnit først afslørede deres erfarede seksuelle overgreb efter lidt mere end 20 år (21,38). Hvor de som afslørede mens de var børn, generelt modtog negative svar, i form af manglende emotionel støtte eller beskyttende responser. Resultaterne indikerer tillige at en tidsmæssig forlængelse, vedrørende det at afsløre for første gang, kan være positivt sammenkoblet med psykisk lidelse. Heriblandt symptomer på angst, depression, somatisering og selvmord (Easton, 2013).

Marudan Sivagurunathana, Treena Orchard, Joy C. MacDermidd og Marilyn Evans (2019) foretog en interviewundersøgelse med 11 behandlere, med minimum 5 års erfaring inden for området om seksuelt misbrugte børn. Deres mål var at undersøge, hvilke barrierer og facilitatorer behandlere oplevede i forbindelse med mænds afsløring af seksuelle overgreb erfaret i barndommen. De 11 behandlere beskrev afsløring som en kompleks proces, som blev tematisk lokaliseret og opdelt i fire interrelaterede komponenter (personlig karakteristika; interpersonelle relationer; institutionelle elementer og samfundsmæssige normer), hvor blandt andet emotioner som skam, skyld, frygt, og medansvar blev vurderet til

at have en stor indvirkning på mænds beslutning om, at afsløre erfarede seksuelle overgreb fra barndommen. Herudover blev frygt for stigmatisering, som pædofil eller homoseksuel i forbindelse med afsløring, også anset som en signifikant barriere. Dette henviser behandlere til som vampyrmyten, hvilket omhandler en frygt for at blive opfattet som "smittet" af deres krænker, dette på trods af at forskning viser, at det er et yderst begrænset antal af misbrugte mænd der selv bliver krænker (Sivagurunathana et al., 2019).

Disse foreslåede barriere fra behandlere af seksuelle overgreb i barndommen, kan understøttes af Ramona Alaggia's (2005) interviewstudie, hvor 11 mænd blandt andet beskrev en frygt for at blive anset som svage, feminine, homoseksuelle eller ofre (Alaggia, 2005).

Sivagurunathana et al.'s (2019) studiet fandt yderligere, at en facilitator for afsløring af seksuelle overgreb dels var at høre andre mænd afsløre deres erfarede overgreb, samt at udbrede viden på området, både til børn i forhold til egne rettigheder og grænser, men også i velfærdssystemet. Således at der skabes et større fokus og en øget bevidsthed på dette underbelyste område. Endeligt pointerer studiet at dette kræver et skifte i samfundets rum, for at skabe bedre plads til at mænd kan afsløre seksuelle overgreb i en langt hyppigere grad end det forekommer nu (Sivagurunathana et al., 2019).

Elizabeth Gruenfeld, Danny G. Willis & Scott D. Easton (2017) fandt lignende fund i deres studie, der ligeledes fokuserede på behandlere med stor erfaring i arbejdet med mænd, som har været udsat for seksuelle overgreb i barndommen. Deres studie undersøgte 9 behandleres bud på barrierer for mænds afsløring, og fandt ni typer af barrierer der kunne beskrives under tre kategorier: (a) intrapersonelle oplevelser, herunder vanskelige følelser og mangel på sprog, (b) det sociale miljø, herunder internalisering af social stigma, såsom myter om mandlig seksualitet og vampyrmyten, samt negative reaktioner, herunder socialt tab eller tab af maskulin identitet, og (c) sundhedssektoren herunder relationelle udfordringer med terapeuter (Gruenfeld et al., 2017). Dertil fremhæver studiet et tidligere studie, som viste at 202 psykologer, der alle læste identiske case formuleringer, med køn som eneste variant, var to gange mere tilbøjelige til at opfatte kvindelige klienter som ofre for seksuelle overgreb, end mandlige (Holmes & Offen, 1996, as cited in Gruenfeld et al., 2017).

Ovenstående behandleres erfarede barrierer vedrørende mænds afsløring, om seksuelle overgreb erfaret i barndommen, understøttes af et studie foretaget af Scott D. Easton, Leia Y. Saltzman and Danny G. Willis (2014). Dette studie tager dog afsæt i 460 mænds egne udsagn og refleksioner, over oplevede barrierer for afsløring, da disse selv har været udsat for seksuelle overgreb i barndommen. Mændene besvarede her med egne ord, hvorfor de mente det kunne være udfordrende for mænd, at fortælle eller afsløre om at have

erfaret seksuelle overgreb. Barrierer, som der blev præsenteret af informanterne, blev identificeret til at reflektere en kompleks dynamisk vekselvirkning mellem person og miljø. Easton et al. (2014) opstiller 3 primære domæner, som kan afskrække, hindre og modvirke mænd i afsløringen af deres erfarede seksuelle overgreb. Disse i form af (a) et sociopolitisk domæne, såsom maskulinitet tilknyttet sociale normer i Vesten, samt begrænsede ressourcer oplevet i samfundet; (b) et interpersonelt domæne, såsom mistillid til andre og en frygt for at blive stemplet som homoseksuel; samt (c) personlige domæner, såsom at navngive oplevelsen som et seksuelt overgreb, samt emotioner. Easton et al. (2014) fremhæver her, at selvom domænerne står som adskilte grupperinger, så skal de anskues, som at være overlappende refleksioner, som sammenlagt danner en påvirkning på beslutningsprocessen vedrørende afsløring (Easton et al., 2014).

Opsummerende fandt de 9 studier ligheder i barrierer for mænd i forbindelse med afsløring af seksuelle overgreb i barndommen. Forskning viser at mænd i gennemsnit først afslører 15-20 år inden de åbner op overfor et andet menneske (Sorsoli et al., 2008; O'Leary & Barber, 2008; Gagnier & Collin-Vézina, 2016; Romano et al., 2018; Alaggia, 2005; Easton, 2013). Dette tidsmæssige aspekt, fremhæver forskning, kan have negative konsekvenser i form af psykiske lidelser og eksternaliserende adfærd, såsom misbrug og vold (Romano et al., 2019; Easton, 2013). Ydermere, så er forskning vedrørende afsløring for mænd, enige om at definere afsløring, som en multifacetteret proces som strækker sig over tid. Afsløring er således ikke begrænset til, eksempelvis den første gang der afsløres at have været udsat for seksuelle overgreb i barndommen (Gagnier & Collin-Vézina, 2016; Easton, 2013, Sorsoli et al., 2008; Easton et al., 2014). At afsløre eller ej, er således en beslutningstagen og vurdering, som der løbende kan tages stilling til livet igennem. En beslutningstagen som givet sagt afspejler et interrelationelt aspekt. Barrierer for afsløring er blevet undersøgt både fra behandleres erfarede perspektiv, samt fra mænds egne udsagn og refleksioner, hvor disse selv har været udsat for seksuelle overgreb i barndommen (Sorsoli et al., 2008; Gagnier & Collin-Vézina, 2016; Sivagurunathana et al., 2019; Alaggia, 2005; Gruenfeld et al., 2017; Easton et al., 2014). Forskningen viser dog at gå hånd i hånd, hvor præsenterede domæner ligger indlejret i personlige, interrelationelle og sociokulturelle aspekter (Sorsoli et al., 2008; Gagnier & Collin-Vézina, 2016; Sivagurunathana et al., 2019; Alaggia, 2005; Gruenfeld et al., 2017; Easton et al., 2014). Selvsamme domæner er med til at kaste lys over afsløringen som en multifacetteret (beslutnings)proces, som en form for kalejdoskopisk optik, med divergerende farver, former og fokuspunkter, alt efter hvis øjne ser. Disse tre domæner er således med til at rumme eksempelvis emotioner, såsom skam;

kognitiv bevidsthed; maskulinitet; frygt for mistænkeliggørelse og at blive stemplet som homoseksuel, samt tabuisering i samfundet qua blandt andet vampyrmyten. Sidstnævnte kan muligvis også illustreres ved et betydeligt mindre forskningsmæssigt fokus på mænd, modsat kvinder, som har været udsat for seksuelle overgreb i barndommen. Det skal dog igen fremhæves, at der ikke er fundet nogen dansk forskning på dette område, hvilket man kunne undre sig over, da manglende hjælp og behandling af senfølger af seksuelle overgreb i barndommen kan lede til potentielle negative konsekvenser for ofrene, samt skabe samfundsmæssige problematikker, eksempelvis gennem eksternaliserende adfærd såsom stofmisbrug, kriminalitet og/eller patologiske lidelser (Andersen & Rydborg, 2020; Van der Kolk, 2005; Lambi & Rail, 2020; Romano et al., 2019; Easton, 2013). Dette, sammenholdt med de sparsomme internationale fund om mænd og afsløring, har ledt specialet til et forskningsspørgsmål der søger at undersøge danske mænds oplevelser med at afsløre erfarede seksuelle overgreb i barndommen, med et særligt fokus på, hvordan normative opfattelser af køn har influeret denne proces. Dette har udmundet i følgende forskningsspørgsmål;

Hvordan kan normative opfattelser af køn have influeret afsløring af seksuelle overgreb erfare i barndommen: Et casestudie af 5 danske mænd.

Begrebsafklaring

For at skabe bedst mulig gennemsigtighed, vil der her foreligge korte definitioner og afklaringer om de centrale termer og begreber, som specialet løbende anvender. Først og fremmest vil den valgte formulering *normative opfattelser af køn* defineres, da denne indgår i forskningsspørgsmålet. Normative opfattelser vil blive udledt ud fra analyserede diskursive konstruktioner fra informanternes egne udsagn. De normative opfattelser af køn vil således være baseret på generaliserende udtalelser og meningsforståelser, fra specialets 5 informanter. Normative opfattelser skal derfor forstås som opfattelser i samfundet, der af individer kan anses som gængse og almindelige. Disse opfattelser er i denne sammenhæng relateret til køn, hvorved specialet forholder sig til køn i biologisk forstand, og dermed ikke kønsidentitet i form af, hvilket køn mennesker identificerer sig med, da dette er uden for speciale emnets rammer. Det skal dog nævnes at speciale forfatterens egen teoretiske forståelse af normative opfattelser af køn er tilkøbtet diskursive konstruktioner og Serge Moscovici's (1981) begreb om *sociale repræsentationer*,

da disse går ind og beskriver kontekstuelle delte forestillinger der forankres gennem diskursen. Altså, det fælles talte og skrevne sprog i en given kultur, hvor formålet med sociale repræsentationer er at gøre det ufamilære familiært (Moscovici, 1981). I forlængelse af det vil der være et fokus tilknyttet moralske affekter, hvor affekter rummer følte følelser og navngivne italesatte emotioner. Dette grundet nærværende speciales sårbare emne sat i relation til Michel Foucaults argumentation om, at tanker og idéer om andre mennesker er foranderlige og forskellige, i forskellige sociokulturelle og historiske perioder. Dette er med til at tydeliggøre at socialt normative *sandheder* således er med til at danne en baggrund om verden, øvrige mennesker i den, og om én selv, da det influere ens egne tanker og følelser (Riley, Robson & Evans, 2021). Socialt normative sandheder kan således også angive normative opfattelser af rigtigt og forkert, hvilket ligeledes kan brødføde moralsk tilknyttede affekter i form af eksempelvis skyld og skam. I forlængelse af dette bliver termen *sociokulturel* benyttet. Denne term har grobund i Jaan Valsiner's (2014) beskrivelse af det omkringværende miljø, som værende et sociokulturelt system (Valsiner, 2014, pp. 13-14). Yderligere uddybning heraf er at finde under afsnittet om *Kultur Psykologiske Perspektiver*.

Specialet vil hertil også løbende anvende termene *position* og *positionering*. Hvor der med disse ord tages udgangspunkt i Rom Harrés (2012) positioneringsteori der belyser, hvordan selvet kontinuerligt skabes og forhandles gennem en diskursiv interaktion med andre og verden omkring os. Positioneringsteori er således bygget op omkring princippet om, at mennesker i sociale sammenhænge er positioneret forskelligt, hvad omhandler adgang til rettigheder og pligter, samt det at udføre bestemte meningsfyldte handlinger. Dette sker eksempelvis gennem kommunikation, hvor normsættende elementer som rettigheder, og morale er medskabende for, hvordan vi positioneres. Positioneringsteori kan således også belyse, hvordan meningsdannelser og værdisæt forhandles gennem de positioner vi konstant bevæger os mellem, i vores sociale interageren med andre mennesker (Harré, 2012).

Derudover indgår begrebet *afsløring* i forskningsspørgsmålet, hvilket specialet anvender som en dansk oversættelse af det engelske udtryk *disclosure*. Specialet forholder sig til dette begreb som en multifacetteret proces frem for en enkelt foretaget handling. Dette med udgangspunkt i fokuset på den kompleksitet der er indlejret i en beslutningstagen om, at åbne op omkring afsløring af seksuelle overgreb (Gagnier & Collin-Vézina, 2016, p. 222).

Ydermere skal det nævnes, at en definition af *seksuelle overgreb mod børn* i Danmark kan sættes op rent juridisk, dette da den danske straffelov angiver og definerer

seksuelle overgreb af børn, både af fysisk og ikke-fysisk karakter, som strafbart. Dette både overgreb ved tvang, samt manipulation (Wyatt & Peters, 1986).

I kapitlet om overgreb mod børn i den danske straffelov (Straffeloven kap. 24 §§ 216-228) afgrænses der lovmæssigt en definition af, hvad der i Danmark betragtes som seksuelt misbrug og overgreb mod børn. Dette indebærer eksempelvis forbrydelser, såsom samleje med et barn under 15 år, samt seksuelle forhold til unge under 18 år, såfremt den ene part er i en position som værge eller på anden vis har indflydelse på barnets dannelse, som for eksempel en træner eller lærer. Udover seksuelt samleje defineres også kønslig omgang, både fysisk, gennem berøring eller befamling af ofrets krop, samt ikke-fysiske ugeringer mod børn, såsom blufærdighedskrænkelser i form af heftigt seksualiseret sprogbrug eller det at blotte sig (Helweg-Larsen & Larsen, 2000; Oldrup, Christoffersen, Kristiansen & Østergaard, 2016). Et seksuelt overgreb mod et barn udføres således af en voksne eller teenager enten via vold, tvang eller manipulation, hvorved barnet inddrages i en seksuel handling, med baggrund i den voksnes behov og præmisser, hvilket barnet ikke kan forventes modent til at forstå (Oldrup et al., 2016). Dertil kan seksuelle overgreb mod børn forventes at true barnets normale udvikling, samt potentielt have enorme omkostninger for barnets mentale velvære fremadrettet i livet (Helweg-Larsen & Larsen, 2000). Hertil skal vigtigheden påpeges i, at barnet selv bliver bevidst om at have været udsat for en forbrydelse, dette så barnet ikke risikerer at opleve følelser af ansvar i forbindelse med overgreb og krænkelser. Det juridiske aspekt og definitioner kan således her muligvis afhjælpe eventuelle følelser af ansvar eller medskyldighed (Finkelhor, 1987).

Kulturpsykologisk teori

Jaan Valsiner (2014) beskriver kulturpsykologi som en liminal videnskab mellem udviklingspsykologi og socialpsykologi, som nok særligt adskiller sig fra mere traditionelle retninger i psykologien i dens fokus på højere psykologiske funktioner. Dette inkluderer eksempelvis meningsdannelse og menneskelig vilje, derudover indbefatter kulturpsykologi også sociale normer, som en del af menneskers indre organisering af psyken (Valsiner, 2014, p. 11). Ydermere, beskæftiger kulturpsykologien sig med menneskets konstruktion af selv og verden omkring, der kontinuerligt skabes og forhandles i det liminale grænseland mellem verden og menneske. En konstruktion der forhandles og korrigeres minut for minut og skaber vores nu og her, i mødet med menneskelig erfaring og forestillinger om fremtid, i samspillet med det omkringværende miljø (Valsiner, 2014, pp. 13-14). Valsiner

(2014) beskriver her det omkringværende miljø, som et sociokulturelt system, hvilket kan være med til at understrege en kulturel orden. Mennesker bliver derimod beskrevet, som værende kulturbærere, hvilket snakker ind i Valsiner's (2014) forståelse af kultur som en proces, end kultur som en enhed mennesket er indlejret i. Det er således mennesket og ikke kulturen der har agens, hvorom der på samme tid foreligger en magt og en prædisponeret meningsforståelse i det sociokulturelle system, der kan danne baggrund for egen meningsforståelse og dennes videre agens. Det er mennesket der skaber og vedligeholder kultur, ligesom det er mennesker der nedbryder og ændrer kultur. Kultur kan altså ses som noget der skabes gensidigt og kontinuerligt mellem mennesker og dets omkringværende miljø, i det liminale grænseland mellem menneskers selvudvikling og social interaktion (Valsiner, 2014, p. 32).

Denne interrelationelle vekselvirkning i menneskets og kulturens sociale udvikling påvirker, og bliver også påvirket af, affekter. Affekt bliver af Angela Branco og Jaan Valsiner (2010) defineret som en gængs deskriptiv term, som indordner både følelser, som bliver følt af personen, samt emotioner som kan udtrykkes og genkendes i sproglige termer. Emotioner bliver sædvanligvis afbildet i kategoriske termer, såsom ked af det eller glad, og så fremdeles. Følelser er af sagens natur tvetydige, hvor emotioner er diskrete kategorier der også kan anses som *signs*, idet disse er tilgængelige som diskursive etiketter og generaliseringer (Branco & Valsiner, 2010). Disse aspekter af affekter er inklusivt separeret, hvilket vil sige at man kan anskue dem hver for sig, men de vil altid tilhøre en helhed i det sociokulturelle system, hvori mennesket danner meningsforståelser. Meningsdannelser sker, ifølge Branco og Valsiner (2010), i en semiotisk medieret kontekst, hvilket vil sige at mennesket oplever signs, som kan være udtryk for næsten alt, såsom artefakter; personer; stereotyper og så fremdeles. Signs er ikke uafhængige af hinanden, men kan overrumple hinanden, hvilket kan ses i kompleksiteten i meningsdannelse, hvor kulturen organiserer affektive aspekter. Affekter og kultur påvirker således interaktivt den måde vi oplever og meningsdanner på gennem semiotiske mediatorer (Branco & Valsiner, 2010). Dette kan, sat op mod specialets fokusområde, muligvis ses i kompleksiteten i afsløringsprocessen for mænd der har været udsat for seksuelle overgreb i barndommen, hvor den litterære gennemgang (side 12) viste, hvordan adskillige barrierer kan afholde eller begrænse mænd i deres afsløring.

Ernest E. Boesch (2012) påpeger at, kultur er dobbeltsidet - det er menneskeskabt og lige så fyldt af konflikter som mennesket selv (Boesch, 2012, pp. 347-348). Denne dobbeltsidede oplevelse understreger ligeledes, hvorfor handling (actions) i

særdeleshed er vigtigt, da “By action we experience our world, its attractions or threats, but at the same time we experience ourselves, our abilities, and our weaknesses or vulnerability” (Boesch, 2012, p. 348).

Boesch fremhæver således i hans teori om symbolic action eller symbolsk handling (frit oversat til dansk), at kultur, individet og handlinger er uadskillelige fra hinanden, såvel som de er gensidigt konstituerende (Boesch, 2012; Simão, 2001, p. 486). Boesch påpeger i den forbindelse, at mennesket fødes ind i et givent samfund, med dertilhørende kulturelle indlejringer, hvad omhandler eksempelvis kønsroller. Således at børn allerede fra fødslen af kan blive positioneret i forhold til deres biologiske køn, hvilket eksempelvis typisk kan ses ved at spædbørn får tildelt tøj, som repræsenterer de respektive køn (Boesch, 2012). Dertil bliver børn introduceret til verden gennem en facet af objekter, som for eksempel legetøj, hvilket ligeledes kan repræsentere og symbolisere kønsstereotyper, hvor drenge eksempelvis bliver præsenteret for legetøjsbiler og piger dukker. Idet barnet nysgerrigt møder og handler på sin omverden, og mennesker og objekter i den, vil barnet opdage at der er sociale regler tilknyttet passende og upassende adfærd. Boesch (2012) fremhæver i den forbindelse sprogets betydning, hvor mødet med objekter, mennesker og begivenheder bliver introduceret som en navngivet verden. Sproget er således med til at referere til en struktur i kulturen, som eksisterer forud for den individuelle oplevelse. Sproget bidrager herved med en indlejret kulturel forståelse, da ord, foruden klassificeringer, indeholder divergerende kvaliteter. Ord er på denne måde også med til at stadfæste relationer, hvilket kan influere ens fremtidige handlinger (Boesch, 2012).

Boesch (2012) adskiller det, at tillægge noget mening og det, at give udtryk for meninger igennem sproget. Da meninger igennem sprog tilhører et mentalt system med før etablerede navne, så indebærer en indre oplevelse af mening, en følt mening. Dette kan fremhæve en vis kompleksitet vedrørende meningsforståelser mennesker imellem, som ligeledes kan illustrere skellet og sammensmeltningen af generelle offentlige meninger med private meninger, i form af subjektive evalueringer (Boesch, 2012). Dette kan muligvis belyses med følelsen skam, hvor offentlige og private meninger genspejles både i en navngiven emotion, med dertilhørende kvaliteter tilknyttet, samt i en følt oplevet følelse, samt subjektive mening og evaluering af selv.

Med det in mente, så har handlinger en signal værdi eller tillægges en mening, ellers ville mennesker ikke udføre dem. Handlinger er således fremtidsorienteret, og kan være af både fysisk og mental art. Derudover indebærer individets handlingspotentialer forhenværende oplevelser af succes og fiasko, som er med til at influere fremtidige

beslutningsprocesser og handlinger. Boesch (2012) påtaler hertil, at handlinger angiver alt hvad vi foretager os, for at regulere vores forhold med miljøet og os selv. Handlinger kan dermed også angive det at afsløre, at have været udsat for seksuelle overgreb i barndommen, eller det at hemmeligholde selv samme. Boesch (2012) beskriver ligeledes, hvordan kultur, individ og handlinger indvirker på, hvordan identiteter er formet gennem selvevaluering, hvor både handlingspotentiale (action potential) og social feedback spiller en sammenhængende og dynamisk rolle. Selvevaluering er i denne henseende et spørgsmål om, hvem man er som menneske. Dette fremhæver Boesch (2012) ved at pointere, at kulturer er med til at give kønsdifferentiere svar på, hvem man er som menneske, hvor social feedback korrigerer og sætter kriterier for, hvorledes der evalueres på, hvad der anses som værende succes og fiasko, rigtigt og forkert.

Social feedback er dermed også kontinuerligt med til at svare mennesket på spørgsmålet *hvem er jeg?* Hvor svaret eller feedbacken kan være af modstridende karakter, og med multiple budskaber. Dertil kan selvrefleksionen over den sociale feedback skabe stadig større tilhørsforhold til eksempelvis subkulturer som, det at være veganer eller studerende, men også kønsnormer som at være kvinde og mand. Her kræver det ifølge Boesch (2012) selv-vilje og kreativitet at navigere over flere kulturelle elementer, frem for enstemmigt at synge i kor med flokken. Det er da også disse kreative navigeringer mellem subkulture og kritiske refleksioner over social feedback der historisk set influere vores kultur (Boesch, 2012, p. 355).

Metode

Specialets metodiske fremdrift og udmunding, bygger i stor grad på formuleringen og arbejdet med forskningsspørgsmålet. Specialets udgangspunkt er baseret på et litteraturreview foretaget i efteråret 2020, som udmundede i et problemfelt centreret omkring, hvorvidt negativ symptomatisk adfærd i kølvandet af seksuelle overgreb i barndommen kunne forstås gennem en kulturpsykologisk linse. I selve opstarten på specialet blev dette problemfelt indsnævret til et fokus på mænd, som havde erfaret seksuelle overgreb i barndommen. Dette grundet litteraturreviewets fund af umiddelbare kønsforskelle vedrørende afsløring (disclosure) af seksuelle overgreb i barndommen (Se afsnit Litteraturgennemgang for uddybning af litteraturreviewets fund). Dette fokusområde skabte grobund for en ny litteratursøgning udelukkende i danske studier, for at indsnævre problemfeltet yderligere. Gennem denne blev blandt andet bogen *At bestige bjerge* fundet og

læst (Lyager & Lyager, 2016). Denne bog, som er baseret på de to forfatteres egne erfaringer med gruppeterapi for mænd med erfarede seksuelle overgreb i barndommen, resulterede i et yderligere fokus på, hvordan normative og stereotype opfattelser af køn og kønssocialisering potentielt kan influere mandens oplevede muligheder for at italesætte erfarede overgreb. Dette ledte til et formuleret forskningsspørgsmål der søgte at undersøge, hvilken rolle kønssocialisering spiller i mandens afsløring af seksuelle overgreb erfaret i barndommen, som sidenhen er blevet yderligere præciseret og reformuleret. På baggrund af det kvalitative aspekt i dette først formulerede forskningsspørgsmål, blev rammen for en kvalitativ metodisk fremgang påbegyndt. På dette tidspunkt havde en informant henvendt sig og tilbudt at stille op til et interview, hvilket skabte en naturlig retning for specialet om at formulere en interviewguide (bilag 6) og forme specialet, som en empirisk undersøgelse med udgangspunkt i forskningsspørgsmålet. Denne ramme, med afsæt i empiri, ledte til videnskabsteoretiske overvejelser der dannede baggrund og fundament for et forskningsstandpunkt, som efter overvejelser om tilgang til empiri og speciale forfatteres egne ontologiske og epistemologiske ståsteder, resulterede i udforskning og rodfæstning inden for den socialkonstruktivistiske videnskabsteori. Specialet endte med i alt fem informanter der havde det til fælles, at de alle var mænd som havde været udsat for seksuelle overgreb i barndommen. De fem informanters interviews udgør derfor det empiriske materiale til udforskningen og besvarelsen af forskningsspørgsmålet. Løbende i denne proces vedrørende indsamlingen af empiri, tog specialet stilling til og form efter, hvilken analytisk fremgangsmåde der skulle anvendes, dette med afsæt i et socialkonstruktivistisk videnskabsteoretisk standpunkt. Dette ledte til en erkendelse af en yderligere forskningsinteresse inden for diskurspsykologi, der ansporede specialet til at tilgå empirien fra et foucauldiansk informeret diskursanalytisk (FiDA) perspektiv (Riley et al., 2021). Den efterfølgende præcisering af analytiske værktøjer i form af transskription, analyse og kodning af den indsamlede empiri, vil blive uddybet under afsnittet procedure.

De metodologiske procedurer og overvejelser har først og fremmest taget afsæt i specialets forskningsspørgsmål, samt den vekselvirkning der har været mellem formuleringen af dette forskningsspørgsmål og specialets empiri. De metodologiske overvejelser er dermed løbende blevet udformet gennem en hermeneutisk bevægelse mellem epistemologi og empiri (Flick, 2018).

Specialet forholder sig dermed til empirien som en vigtig faktor for metoden, sammenholdt med speciale forfatterens ontologiske forståelse af verden, der er forankret i et syn på mennesker, som sociale individer og kulturbærere der reciprokt er i vekselvirkning

med hinanden, selv og kultur. Kultur skal i denne sammenhæng, forstås som værende formet af mennesker og *mennesker* som værende formet af kultur. Med andre ord; vi er kultur og kultur er os. Qua dette skaber mennesket, gensidigt gennem social interaktion, såsom tale og aktioner mere eller mindre delte sociale virkeligheder. Hvilket sker kontinuerligt og i lyset af historiske perioder og koncepter (Valsiner, 2014).

Socialkonstruktivisme

Socialkonstruktivisme understreger den sociale og dermed kollektive natur af menneskelig bevidsthed, indlejret i en historisk samfundsmæssig periode. Det er en epistemologisk position, som fremhæver at viden er konstrueret gennem sociale, kollektive praksisser. Viden kan således ikke tages for givet, men er, ligesom diskurs, foranderlig og omskiftelig i dens natur (Riley & Wiggins, 2019).

Den amerikanske psykolog Kenneth Gergen anses historisk set, som den første der foreslog en socialkonstruktivistisk psykologi, og understregede i den forbindelse, at psykologien kan være medvirkende til at skabe ændringer i dens søgen på ny viden. Da den sociale verden anses som værende en menneskelig konstruktion, indlejret i sociale kollektive praksisser, som mennesker skiftevis skaber og vedligeholder i kontinuerlige dynamiske processer gennem deres fortolkninger og perception af verden. Sprog og diskurs er om noget særegent for mennesker, og anses i den forbindelse som værende socialkonstruktivistisk, i evig flux med samtiden, med historisk rødder og aftryk i nutiden (Gergen, 2009).

Socialkonstruktivisme har gennem tiden lagt grobund for mange teoretiske retninger, heriblandt diskursanalyse. Empirisk materiale, som kan spænde fra online-forums, kommentarspor, medieartikler til interviews, forskes inden for diskursanalyse ud fra forskningsspørgsmål der interesserer sig for, hvordan skabelsen af den sociale virkelighed kan udforskes i diskurser (Flick, 2018, p. 341).

Den franske filosof Michel Foucault (1990) anses for at være at finde i det poststrukturalistiske paradigme. Foucault påpeger ligeledes diskurs, samt historiske kontekster og perioder, som vigtige aspekter i skabelsen af den sociale virkelighed. Foucault havde særligt diskurs for øje, og stillede sig undrende overfor begreberne videnskab, humanisme og marxisme. For, er videnskab udelukkende objektiv og befriende? Foucault

argumenterer her for, at diskursen kan være med til at undertrykke individer, idet diskurs skaber kategorier og dertilhørende generaliseringer, som særligt efter det attende århundrede kunne ses inden for socialvidenskaben, i form af eksempelvis kriminelle eller psykisk syge. Disse kategorier blev således forsket i, som var de *naturligt eksisterende*, selvom det ifølge Foucault, egentligt er diskursen og selvsamme forskning der skaber selv samme kategorier. Ud fra dette argumenterer Foucault for, at der findes en vis magt i diskursen og at denne magt kan forme det samfund vi lever i. Dette betyder dog ikke, at magt er begrænset til en negativ undertrykkelse, da diskurs også kan fungerer som en produktiv kraft i form af sociale forandringer, hvor eksempelvis feminisme eller rettigheder for homoseksualitet kan nævnes (Foucault, 1990). Det er ud fra dette ræsonnement at Foucaults sondring om *at viden er magt, og magt er viden* har sit afsæt, idet videnskabens diskurser skaber det den forsøger at studere. Ved at mennesket benytte definitioner som kriminel eller psykisk syg, udøves der ifølge Foucault magt over de individer, som kan kategoriseres under disse diskursive definitioner (Foucault, 1990). Dette kan på sin vis sammenholdes med Gergens socialkonstruktivistiske syn på psykologiens videns-paradoks, hvori han påpeger lignende pointe som Foucault, nemlig at psykologien i dens søgen efter ny viden er med til at skabe, ændre og vedligeholde konstruktioner og diskurser (Gergen, 2009).

Specialets epistemologiske forskningsstandpunkt tager afsæt i Kenneth Gergens formulerede teori om socialkonstruktivisme, og interesserer sig i forlængelse heraf for skabelsen af sociale virkeligheder. Dertil er specialets standpunkt foreneligt med Michel Foucault's syn på samspil mellem diskurs og skabelsen af sociale virkeligheder. Hvortil specialet ønsker at udforske og undersøge, hvilke diskursive konstruktioner der kunne tænkes at være medskabende for disse 5 mænds oplevelser af, at afsløre erfarede seksuelle overgreb, her med et fokus på normative opfattelser af køn.

Informanterne

Det empiriske data består af interviews (bilag 1-5) med 5 mænd, i alderen 35 til 67 år. Nedenfor vil der foreligge en kort introduktion af de 5 mænd, som vil indebære information om nuværende alder, alder ved den første afsløring om at have været udsat for seksuelle overgreb, samt kønnet på krænker(e). Alle informanterne har det til fælles, at have været udsat for overgreb begået af et familiemedlem. Nogle i en tættere relation end andre.

Det har i gennemsnit taget 21 år for specialets 5 informanterne at italesætte for første gang, at have været udsat for seksuelle overgreb i barndommen.

Disse informationer er medtaget for at skabe bedst mulig gennemsigtighed i de variabler der er mellem de fem mænd. Dertil er der løbende taget stilling til at begrænse detaljeret information og personhenførbare data, som måtte forekomme i interviewene, grundet en rettighed og et ønske om anonymitet for hovedparten af mændene.

Første informant *Jacob* (pseudonym) ønskede at medvirke som anonym. Jacob kontaktede specialets forfattere under udarbejdelsen af specialets litteraturreview i efteråret 2020, hvor Jacob kort forinden for første gang havde åbnet op omkring erfarede seksuelle overgreb i barndommen. Dette af krænker både af han- og hunkøn. I forbindelse med afsløringen af dette, havde Jacob hørt om specialets fokus på mænd med erfarede seksuelle overgreb og tilbød at stille op til et interview. Jacob er 36 år, født og opvokset i Nordjylland, hvor han nu er bosat med sin familie.

Kontakten til næste informant, blev faciliteret gennem specialeforfatterens forudgående kontakt til fagpersoner, som tilbyder gruppeterapi til mænd der lever med seksuelt misbrug erfaret i barndommen. *Philip* (pseudonym) er 56 år, gift og bosat på Sjælland. Philip afslørede i starten af hans 20'ere, at han som barn havde oplevet seksuelle overgreb af en mandlig krænker.

Tredje informant henvendte sig til specialets forfattere efter opsøgende kontakt til Kvistens's Taskforce - særlig opsøgende indsats for mænd. Inden selve interviewet var der en mailkorrespondance med Kurt, hvor han understregede vigtigheden i, for ham, at undgå enhver form for anonymisering af at have været udsat for seksuelle overgreb, da det for Kurt er med til at fastholde stigmatiseringen, og som Kurt skrev:

“Hvis jeg hemmeligholder min identitet i forbindelse med samtaler om de overgreb jeg har været udsat for, fastholder jeg både den skam jeg kunne føle og den generelle tabuisering, og det er jeg ikke interesseret i” (bilag 3).

Kurt vil derfor gerne afstå fra enhver anonymisering, hvilket er blevet respekteret. Kurt er 67 år, samt er uddannet og forfatter indenfor området om behandling og senfølger af seksuelle overgreb i barndommen. Kurt er opvokset med seksuelt misbrug af sin mor, hvilket han første gang afslørede og åbnede op for i en alder af 47 år.

Fjerde informant *Eliot* (pseudonym) valgte at deltage i et interview efter kontakt formidlet af de samme fagpersoner som Philip. Eliot er 35 år, far og bosat på Sjælland. Eliot

har oplevet seksuelle overgreb i barndommen af mandlige krænkere og afslørede dette for første gang, da han var i starten af 30'erne.

Den femte og sidste informant Simon, kontaktede specialets forfattere efter henvendelse til Kvistens's Taskforce - særlig opsøgende indsats for mænd. Simon ønskede, ligesom Kurt, at bevare sit eget navn og afslog derfor anonymisering. Simon er 36 år og bosat i Nordjylland. Han har erfaring med foredrag og organisationsarbejde inden for aftabuisering af mænd der lever med seksuelle overgreb erfaret i barndommen. Simon har oplevet seksuelle overgreb i barndommen af en mandlig krænker, og afslørede dette for første gang som 32-årig.

Procedure

Specialets metodiske procedure består af udformning af en interviewguide, samt udførelsen af 5 semistrukturerede interviews, transskription og analyse. Der er tilmed løbende, i den metodiske proces, blevet diskuteret og taget stilling til etiske spørgsmål og overvejelser.

Etiske overvejelser

Grundet det sårbare emne om seksuelle overgreb i barndommen har specialet fra start været opmærksom på etiske elementer og dennes indflydelse på specialets procedure. Dette har affødt mange refleksioner gennem kontinuerlig dialog med specialets vejleder, samt fagfolk med stor erfaring indenfor behandling af senfølger efter at have været udsat for seksuelle overgreb i barndommen. Brinkmann (2010) pointerer, at der inden for kvalitativ forskning i høj grad er behov for medtagelse af etiske overvejelser ikke mindst fordi vi, som forskere, fungerer som forskningsredskaber i eksempelvis en konstellation som interviews. Her bruger vi, som mennesker, vores erfaring og sensitivitet til at være nærværende, lyttende og iagttagende, i vores spørger og søgen efter svar (p. 444). Der er i den forbindelse særligt blevet gjort overvejelser vedrørende formålet med forskningen og udførelsen af de planlagte interviews. Refleksionerne herfor har således beroet ikke blot at søge svar på forskningsspørgsmålet, men tilmed skabe et rum for informanterne, hvor deres udsagn kan medvirke til at skabe et større fokus på et emne, som forskningsmæssigt er sparsomt og forholdsvist ubelyst.

Det semistrukturerede interview blev valgt med hensyn til besvarelsen af forskningsspørgsmålet, samt tilhørende etiske overvejelser om, hvorledes selv samme kan bidrage til en mere nærværende og udforskende position for både informant og interviewer. I forbindelse med dette lå det speciale forfatterne meget på sinde, at møde informanterne med et stort nærvær, nysgerrighed, åbenhed og respekt. De potentielle konsekvenser for informanterne ved at medvirke i et interview blev nøje vendt og diskuteret med specialevejleder, og havde direkte indflydelse på udformningen af interviewguiden (bilag 6). Dette i form af sikring af mere åbne spørgsmål, samt vigtige overvejelser om potentiel retraumatisering, fysisk ubehag og grænseoverskridelser, i forbindelse med de seksuelle overgreb mændene har været udsat for som børn. Yderligere etiske overvejelser blev medtaget under selve transskriptionen og udvælgelsen af uddrag til videre analyse. Valget af analytisk metode blev ligeledes sat op mod etiske refleksioner om formålet med specialet og informanternes personlige historier og erfaringer, samt ønsker for fremtiden. Speciale forfatterne har med andre ord, søgt at finde en balance mellem udformningen af specialet, samt repræsentativt og respektfuldt at formidle vigtige følelser, tanker og oplevelser, som de 5 respektive mænd kommer frem med under interviewene.

Semistruktureret Interview

Valget af det semistrukturerede interview (Flick, 2018; Brinkmann & Kvale, 2015) udsprang, som nævnt ovenfor, dels på baggrund af etiske refleksioner om bedst muligt at finde en balance mellem mødet med informanterne på respektfuld vis, samt besvarelse af forskningsspørgsmålet. Spørgsmålene i interviewguiden bestod af 8 hovedspørgsmål, med dertilhørende fokusspørgsmål til potentiel videre udforskning. Disse fungerede udelukkende som en rettesnor for interviewer og blev således anvendt med omhu og eksempelvis kun, hvis respondenter selv kom ind på nogle af de nedskrevne fokusspørgsmål. Hovedspørgsmålene varierede mellem mere narrative udforskende spørgsmål, såsom: "vil du fortælle lidt om...", samt mere konkrete spørgsmål til informanternes refleksioner og tanker om det at være mand og åbne op omkring erfarede seksuelle overgreb i barndommen (Se bilag 6 for uddybning). Specialet forholder sig til denne variation i spørgsmål, som et værktøj for at imødekomme de forskellige facetter af forskningsspørgsmålet, samt som en etisk rettesnor. Her lægges der vægt på informanternes normative opfattelse af køn, samt deres oplevelser med at afsløre erfarede seksuelle overgreb, frem for spørgsmål vedrørende selve overgrebene. En yderligere

diskussion af de metodiske valg, samt generaliserbarhed og validitet, vil foreligge under specialets diskussionsafsnit.

De respektive interviews blev udført af begge specialets forfattere med en fordeling på 2:3. Interviewene blev udført over henholdsvis zoom, samt ét enkelt interview ved fysisk fremmøde, med daværende COVID-19 restriktioner og forholdsregler taget i betragtning. Den estimerede tid for interviewene var 45-60 minutter. 4 af de 5 varede dog rundt regnet 70 minutter, hvor ét enkelt interview varede cirka 100 minutter. Alle interviews startede op med en rammesættende introduktion, samt en gennemgang og udfyldning af samtykkeerklæring ved det fysiske møde. De fire zoom-interviews blev afviklet med mundtligt samtykke (jf. samtykkeerklæring, bilag 7), hvor samtykkeerklæringen blev sendt forud på mail. Informanterne gav derefter deres mundtlige samtykke i opstarten af zoom-interviewene, hvor samtykket vedrører medvirkning i interview med formål til at bidrage til specialets empiri, samt anerkendelse og accept af at interviewene blev lydoptaget.

Transskription

Lydoptagelsen af interviewene foregik på ekstern diktafon, hvor samtlige lydfiler blev slettet umiddelbart efter endt transskription. Inden selve kodningen af empirien, blev lydoptagelserne transskriberet med inspiration fra ”bilag til transskription”, som lå til fri afbenyttelse i AAU moodle¹, under “blanketansamlinger”. Der var i denne anvendt en “*simpel standard for transskription*”, med følgende transskriptionskodning:

- (...) ... Ikke relevant passage for transskription
- [-] kortere pause (under 3 sek.). [-3] ved længere pause. Angives i sekunder
- STORE BOGSTAVER: angiver emfatisk tryk. Mindre tryk angives med *kursiv*.
- mmm: anerkendende tilbagekobling (m. positiv lyd)
- nnn: anerkendende tilbagekobling (m. negativ lyd)
- ?uklar passage?
- Ik?/ikke: respons anmodning/negation
- / : angiver at taleren afbryder sin egen sætning og reformulere sig. /. [Efterfulgt af stort begyndelsesbogstav.] : angiver, at taleren afbryder sin egen sætning og begynder på en ny sætning.

¹ <https://www.moodle.aau.dk/mod/folder/view.php?id=166091> nedhentet marts 2021

Der blev dog foretaget to enkelte tilføjelser, i form af: “(...)”: ved ikke relevante passager for transskription, hvilket var interviewers uddybende eller opfølgende forklaringer om rammen for specialet, som også blev gennemgået ved interviewets start.

Derudover blev der valgt at tilføje, hvis informanterne havde en klar og tydelig ind- eller udånding, da dette muligvis kunne tydeliggøre specifikke stemninger.

De 5 interviews blev transskriberet skiftevis med notering af tidskoder af begge specialets forfattere.

Foucauldian Discourse Analysis

Foucauldiansk informeret diskursanalyse (FiDA) (Riley et al., 2021), også kendt som poststrukturalistisk diskurs analyse, søger at undersøge, hvilke idéer og forståelser mennesker anvender i deres konstruktion af dem selv gennem spørgsmål om, hvordan disse idéer bliver forståelige i øjeblikket. Dertil også, hvordan disse idéer skaber rammer, konsekvenser og begrænsninger for, hvad et individ har adgang til at føle, tænke, og sige. FiDA åbner derved op for at studere menneskers identitet og virkelighedskonstruktion. Tilgangen bygger på Michel Foucault (1926-1984), hvis værker kontinuerligt bidrager til informeret analyse af identitet den dag i dag. FiDA tager dermed afsæt i hans filosofiske og poststrukturalistiske idéer og syn på historie og mennesker (Riley et al., 2021).

FiDA låner mange principper fra diskurspsykologisk analyse (DPA), men har typisk et mindre detalje fokus, hvad angår transskription, hvor pauser og tryk på bestemte ord med fordel kan noteres i mere grove detaljer, end det man ville noteres sig ved DPA. Transskriptionen kan dermed forekomme mindre rigid, og indebærer således også en mulig subjektiv overvejelse og vurdering, som afhænger af forskningsspørgsmålet. Ligesom ved DPA er den analytiske tilgang interesseret i at stille spørgsmål til, *hvad* og, *hvordan* fænomener bliver konstrueret gennem tale eller skrift. FiDA adskiller sig dog ved også at have fokus på, *hvorfor* individer siger som de gør, samt, hvilke positioner, valg og aktioner er indlejret i talen. Altså, *hvem* bliver der snakket om (Riley & Wiggins, 2019). Helt konkret foreslår FiDA fire guidende spørgsmål til analysen af tekst og tale: *Hvad* bliver der konstrueret i denne tekst eller tale? Her anskues teksten eller talen ud fra et diskursanalytisk perspektiv, hvor man søger at kortlægge, *hvad* der bliver talt om. Her kan der også ses efter affekter eller problematiseringer, som kan give en indikation om, hvad der er på spil for individet og, hvad der konstrueres med det sagte. Hertil er det interessant at belyse, *hvordan* ordene og det konstruerede bliver sagt, dette med særlig opmærksomhed på de præcise ord og

sætningers diskursive konstruktion, samt muligvis også det mindst lige så interessante, hvordan bliver det ikke sagt. Dette gøres blandt andet for at udforske de interaktionelle aspekter i talen, samt potentielle retoriske strategier. Et tredje vigtigt analytisk aspekt omhandler, *hvem* der bliver snakket om, da dette åbner op for potentielle konstruktioner af subjektive positioneringer, samt mulige normative opfattelser og generaliseringer. Her skal der tages i betragtning, om der bliver snakket om nogle specifikke mennesker eller typer af mennesker, og i givet fald, hvilke normer disse konstruktioner muligvis kan antyde. Dette leder til det sidste analytiske spørgsmål og redskab, som der inden for FiDA har et særligt fokus på, *hvorfor* individer eller informanter siger som de gør. Dette i forhold til gængse opfattelser eller idéer om institutioner, kultur, traditioner og samfund (Riley et al., 2021).

Under selve kodningen af empirien blev venstre margen i de kopierede transskriptioner (left hand side LHS) brugt til korte stikord, såsom eksempelvis “køn”, hvilket refererer direkte tilbage til specialets forskningsspørgsmål. Derudover kunne rammesættende ord, som informanterne eksplicit brugte i deres formuleringer, ligeledes blive brugt som stikord for at belyse diskursive fokus, såsom eksempelvis “fortrængning” (Riley & Wiggins 2019; Riley et al., 2021). Der blev under den første kodning dannet 126 overlappende diskurser, sammenholdt i alle fem interviews, hvoraf 7 diskurser gik tydeligt igen i alle 5. Den første kodning var meget åben i forhold til dannelsen af fokusområder i form af diskurser, da opmærksomheden her hovedsageligt lå på informanternes udsagn, samt det at opnå familiaritet med indholdet i alle interviewene.

Anden fase af kodningsprocessen bestod i at gennemgå de fem individuelle interviews igen, hvor der i højre margin (right hand side RHS) blev noteret flere detaljer, såsom *problematisering* i talen, eksempelvis i form af tryk, pauser, mange *øhm* og *øh* udtryk, da dette bidrog til at lokalisere, hvor i talen diskurser var særligt i spil og, hvilke stemninger der eventuelt kunne ligge bag. Der blev også noteret og analyseret på *extreme case formulations* (ECF), som specialets forfattere har valgt at oversætte til *yderpunkter*, hvilket eksempelvis kunne være brug af ord, såsom *aldrig* eller *altid*, der fordrer et yderpunkt af eksempelvis en holdning eller en oplevelse (Riley et al., 2021). Dertil blev lokaliserede diskurser under den første kodning set nærmere på, med udgangspunkt i de fire *hvad*, *hvordan*, *hvem* og *hvorfor* spørgsmål. Disse anmærkninger skabte et mere detaljeret indblik i empirien, hvor fokus lå på det konstruerede i talen gennem forskellige ord og diskurser. Et eksempel på den konkrete kodning og analyse ses her fra starten af interviewet med *Jacob*, hvor interviewer (Maria) spørger ind til, hvorfor Jacob har valgt at deltage i interviewet.

Hjælpe Hemmeligholde At vente udstille/oplyse	J: Jamen altså øhh deet / jeg vil sige den primære grund det er helt sikkert at øhh [-] at hvis [-] at det jeg siger og <u>de ting jeg kommer frem MED</u> øhm / hvis det kan gøre det <u>lettere for nogen andre [-] at de ikke skal vente [-]</u> i mange mange år for at komme frem med noget af deres [-] så øhh / <u>så synes jeg det er det værd øhh [-] (M: mmm) og øhh ja jeg vil jo ikke sige udstille sig selv, men i hvert fald oplyse omkring [-] hvad jeg har gennemgået (M: mmm) [-] ja øhm (Linje 3-8)</u>	At afsløre Lettere for andre/ svært for mig? Selvbillede - oplevelse af selv/afsløring
--	---	---

Dette afledte et overblik over, hvilke diskurser der var fælles, om end forskellige i udtryk og, hvilke diskurser der varierede mellem de 5 transskriptioner. Ydermere, blev der kort fortolket og analyseret i forhold til forskningsspørgsmålet, hvilket gjorde at nogle diskursive fokusområder, såsom *sex og kærlighed*, *senfølger*, *isolation* og *misbrug* blev fordelt og absorberet under tre paraplybetegnelser, som var dækkende på tværs af interviewene. De tre overordnede diskursive fokusområder, som specialet endeligt stod med efter endt kodning var: a) køn og samfund, b) afsløring og c) meningsforståelse.

Ud fra præmissen om at søge at besvare forskningsspørgsmålet blev der i de 5 interview udvalgt passager under de tre diskursive fokusområder, hvorefter de endelige uddrag ved hvert interview blev udvalgt på baggrund af selektionskriterier, som bestod i at sikre uddrag til dybdegående analyser og, som samtidig forsøgte at undgå gentagelser i det enkelt respektive interview.

Ved *Jacob* (bilag 1), blev der udvalgt 15 passager der resulterede i 5 uddrag. Ved *Philip* (bilag 2) blev der udvalgt 15 relevante passager, som blev reduceret til 4 uddrag medtaget i resultatafsnittet. Ved *Kurt* (bilag 3) blev 13 passager udtaget, hvoraf 4 uddrag blev indregnet. Ved *Eliot* (bilag 4) blev 10 passager identificeret, hvoraf 3 uddrag blev medtaget. Ved *Simon* (bilag 5) blev 9 passager udtaget, hvoraf 4 uddrag blev medtaget i resultatafsnittet.

Resultater

Uddrag fra de 5 interviews vil blive nummeret med 1.1; 2.1; 3.1 og så fremdeles, hvor første ciffer referer til uddragets nummer og andet ciffer referer til interview og bilagsnummer.

Jacob

Nedenstående uddrag er fra sidste del af interviewet, hvor interviewer spørger ind til Jacobs tanker om mænds mulige udfordringer i forhold til at åbne op og afsløre om seksuelle overgreb i barndommen. Der bliver dermed direkte spurgt ind til eventuelle kønsforskelle, hvor Jacob beskriver sine tanker om kønspositioneringer, hvortil han sammenkobler kultur og kønsnormer, som han beskriver som stereotyper og en bestemt jargon, i forhold til italesættelse og afsløring af seksuelle overgreb i barndommen. Disse kønspositioneringer bliver beskrevet med modsatrettede forventninger til henholdsvis mænd og kvinder, hvor mænd skal være stærke og, hvor kvinder gerne må være sårbare. Kulturen afspejles ligeledes i en samfundsmæssig tidshorisont, hvilket Jacob er med til at fremhæve ved brug af egen erfaring og et skift i positionering, fra barn til voksen. Derudover påtaler Jacob at kulturen er dynamisk igennem italesættelse, hvilket skaber et råderum til forhandling af kønsdifferentierede positioneringer. Afslutningsvist, ligger der en mulig evaluerende problematik, der for Jacob kan fremhæve en refleksion over, at noget burde have ændret sig vedrørende normative kønsopfattelser i samfundet, i form af nævnte stereotyper. Samtidig kan der være en håbefuld forventning til videre kulturelle forandringer gennem italesatte normative kønsstereotyper.

M: Maria (Interviewer)

J: Jacob (Informant)

Uddrag 1.1

507	M: Sådan om øhm [-] Ja, dine tanker om det her med at åbne op omkring seksuelle
508	overgreb
509	J: Ja
510	M: om, om mænd sådan generelt har sværere ved det end KVINDER har? [-]
511	J: Ja det t / Det har DE
512	M: ja
513	J: Øhh, DET er jeg helt overbevist om, også på grund af den kultur vi er i (M: mmm)
514	øhm, hvor at øh [-] at, manden han skal fremstå som værende STÆRK og [-] øhm [-
515	5] Ja, altså den / det jo den jargon der sådan er [-] Ja, den kultur vi er i (M: mmm)
516	Hvor at, at der bliver bare hurtigt en stereotype inden for, hvad er man som mand
517	(M: mmm) og en stereotype, hvad der er en / hvad man er som kvinde / Og kvinde
518	der må man godt være sårbar og [-] Jeg ved godt det hele er til debat og (M: mmm)
519	og det er også lige så langsomt ved at blive udvisket, men, men jeg tror bare [-] I
520	hvert fra [-] fra JEG var barn og så til nu, altså, at det bliver LETTERE og lettere,
521	FORHÅBENTLIGT og, og forhåbentligt også igennem det at I skriver om [-]

Til spørgsmålet stillet i ovenstående uddrag svarer Jacob: ”Ja det t / Det har DE” (linje 511). Ved at Jacob lægger et emphatisk tryk på *de*, er han med til at tydeliggøre hans mening. Derudover kan man potentielt kritisere selve spørgsmålet, da det opstiller en svarmulighed der kan besvares ved et simpelt *ja/nej*. Jacob uddyber dog selv sit svar ved, at sige ”Øhh, DET er jeg helt overbevist om...” (linje 513). Jacob understreger sit standpunkt yderligere ved igen at lægge et emphatisk tryk på *det*, og samtidig bruge vendingen ”DET er jeg helt overbevist om” (linje 513). Ved at bruge ordene *helt overbevist*, antydes der en fast mening, som kan være dannet på baggrund af egne sociokulturelle erfaringer, grundige overvejelser og lignende. Ikke desto mindre ligger der en sandhedsværdi i dette udsagn, fra Jacobs synspunkt, da selve formuleringen ligger på et yderpunkt (ECF). Han er ikke kun overbevist, han er *helt overbevist*. Jacob begrundet sit synspunkt, eller sin overbevisning, ved at inddrage kulturen, hvor han i denne kontekst sammenkobler kultur og italesættelsen af kønsnormer: ”... også på grund af den kultur vi er i (M: mmm) øhm, hvor at øh [-] at, manden han skal fremstå som værende STÆRK og [-] øhm [-5] Ja, altså den / det jo den jargon der sådan er [-] Ja, den kultur vi er i” (linje 513-515). Idet at Jacob fortæller, at en mand skal fremstå som værende stærk, kunne man også forstå det, som at han implicit fortæller, at en mand ikke skal fremstå som værende svag. I tillæg til ordet *stærk*, så blev dette udtalt med emphatisk tryk, hvilket kan være med til at understrege hans pointe.

Jacob bruger ordet *jargon*, som refererer til en bestemt talebrug brugt i en bestemt gruppe, hvilket eksempelvis kan være en bestemt faggruppe eller en subkultur. Den *jargon* som Jacob henviser til, beskrives dog som værende indlejret i kulturen, i form af den gængs brugte talebrug om mænd og kvinder. Altså, en samfundsmæssig diskurs, som repræsenterer kønsdifferentierede normer og forventninger. Jacob uddyber hans oplevede normative kønsopfattelse ved at udtale ”... at der bliver bare hurtigt en stereotype inden for, hvad er man som mand (M: mmm) og en stereotype, hvad der er en / hvad man er som kvinde / Og kvinde der må man godt være sårbar” (linje 516-518). Da *stereotyper* er bredt delte generaliseringer om en gruppe, angives der derfor i denne sammenhæng, Jacobs syn på en bredt delt normativ opfattelse af mænd og kvinder. Hvor Jacob startede med at beskrive, at mænd skulle fremstå som *stærke*, beskriver han nu, at kvinder gerne må være *sårbare*. Disse udtalelser understreger Jacobs oplevede forventninger og positioneringer, for henholdsvis mænd og kvinder. Positioneringer, hvor kvinder gerne må være *sårbare*, men, hvor mænd, implicit, ikke må fremstå således. Jacob fortæller dog yderligere at kulturen ikke er statisk,

men at disse kønsdifferentierede positioneringer er til stadig forhandling gennem italesættelsen af selv samme. Han understreger dette ved at fortælle, hvorledes han oplever at disse har ændret sig til det bedre, fra han var barn og så til nu, i udtalelsen: ” Jeg ved godt det hele er til debat og (M: mmm) og det er også lige så langsomt ved at blive udvisket, men, men jeg tror bare [-] I hvert fra [-] fra JEG var barn og så til nu, altså, at det bliver LETTERE og lettere, FORHÅBENTLIGT” (linje 518-521). Ved at Jacob siger, at det hele er til debat, så fremhæver han, at man ved hjælp af diskursen og italesættelsen kan forhandle om noget, altså det kan debatteres. Han understreger dette ved at påpege at ” ... det er også lige så langsomt ved at blive udvisket...” (linje 519). Altså, hans forståelse af, at der har været og til stadighed er en forhandling tilstede vedrørende disse kønspositioneringer. Jacob beskriver dermed en samfundsmæssig ændring på denne front baseret på hans erfarede liv, hvilket tydeliggøres ved, at ordet *jeg* benyttes og fremhæves med et emphatisk tryk. Derudover fremhæver Jacob et skift i positionering, fra *barn* til voksenalderen, indlejret i denne samfundsmæssige tidshorisont.

Ved at Jacob bruger ordet *udvisket*, kunne dette også antyde at noget bliver fjernet eller slettet, eller i denne kontekst muligvis udlignet, da Jacob beskriver at det er blevet *lettere*, hvilket han understreger ved at gentage ordet *lettere* lige efter hinanden, med emphatisk tryk på det første: ”... det bliver LETTERE og lettere...”(linje 520). Derudover udtaler Jacob, at det forhåbentligt bliver lettere, også ved eksempelvis at sætte fokus på det gennem dette speciale: “...FORHÅBENTLIGT og, og forhåbentligt også igennem det at I skriver om [-] at der kan blive sat fokus på det, og at det bliver endnu lettere...” (linje 521-522). Der bliver med ordet *forhåbentligt*, både lagt et emphatisk tryk, hvorefter ordet ligeledes bliver gentaget. Dette kan være med til at understrege Jacobs håb og ønske om, at det kan blive *lettere* at åbne op omkring erfarede seksuelle overgreb i barndommen. Derudover ligger der en forhåbning om, at der igennem det at vi udforsker og skriver om emnet, er med til at blive sat et *fokus*, som kan gøre det lettere for andre mennesker at komme frem med.

Nedenstående uddrag skal ses i forlængelse af uddrag 1.1. Jacob præsenterer ved hjælp af eksempler fra det danske sprog, signalværdier som kan ligge indlejret i blot ét enkelt ord. Jacob bruger denne argumentation for at tydeliggøre sin forståelse af normative kønsopfattelser. Jacob refererer indledningsvist tilbage til, hvorfor han mener det kan være sværere for mænd at åbne op omkring erfarede seksuelle overgreb i barndommen.

520	hvert fra [-] fra JEG var barn og så til nu, altså, at det bliver LETTERE og lettere,
521	FORHÅBENTLIGT og, og forhåbentligt også igennem det at I skriver om [-] at der
522	kan blive sat fokus på det, og at det bliver endnu lettere, fordi eh det er ved gud ikke
523	let at komme frem med nogen, altså [-] om man er mand eller kvinder, men jeg tror
524	det er sværere som mand stadigvæk (M: mmm) Øhm [-] Og det er nok grundet, altså
525	sådan øh [-]den information, altså der er ikke særlig mange mænd der kommer frem
526	med DET, så der er ikke så meget information at få, og øh videoovervågning er der
527	jo så selvfølgelig heller ikke (M: mmm) øh, hvorimod at kvinder, altså, det er dem
528	der bliver, altså [-] Det er en voldtægtsMAND (M: mmm) det er jo ikke en
529	voldtægtsKVINDE (M: mmm) Altså [-] Der er alle de her ting, der ligger i ord og, og
530	(M: mmm) hvordan altså sådan / Det hele er kogt sammen, så tror jeg bare at [-4] at
531	det eh [-] ja [-] at det er SVÆRT at komme ud med som mand

Jacob nævner her at "... det er ved gud ikke let at komme frem med for nogen, altså..." (linje 522). Ordet *nogen* henviser i denne sammenhæng til mennesker generelt, mand eller kvinde. Hvilket han også selv uddyber med: "... fordi eh det er ved gud ikke let at komme frem med for nogen, altså [-] om man er mand eller kvinde, men jeg tror det er sværere som mand stadigvæk..." (linje 522-524). Med ordet *fordi* bliver der konstrueret en logisk konsekvens eller en logisk sandhed, hvilket kan være med til at skabe en form for selvfølgelighed, hvor resten af sætningen ikke kan anfægtes. Det uanfægtelige er her, at uanset om man er mand eller kvinde, så er det svært at afsløre, at man har erfaret seksuelle overgreb i barndommen. Jacob påtaler dog afslutningsvist hans overbevisning om, at han stadig *tror* at det er sværere som mand at afsløre erfarede seksuelle overgreb i barndommen, end det er som kvinde. Idet at ordet *sværere* bliver italesat, bliver der her henledt til en handling, da en handling er med til at afgøre om noget er henholdsvis *svært* eller *let*. Altså, handlingen om at afsløre et eventuelt seksuelt overgreb er for en mand *sværere*, end det er for en kvinde. Ordene *mand* og *kvinde* står her i et dikotomisk forhold til hinanden, hvilket kunne være med til at fremhæve forskellige samfundsmæssige positioneringer. Derudover bliver *mand* og *kvinde* udtalt i flertal, hvilket kan være med til at danne en mere generaliseret, og dermed normativ, forståelseshorisont. Ordet *men* er dog efterfølgende med til skabe en modsigelse til den foregående ytring, hvor der opsummerende blev fremhævet at uanset køn, så det er det ikke nemt at åbne op omkring erfarede seksuelle overgreb i barndommen. Jacob præciserer således afslutningsvist sin overbevisning, hvor ordet *stadigvæk* både kan referere tilbage til hans første sætning, hvor han kort og præcist svarede interviewerens på det stillede spørgsmål, med et klart og tydeligt: "Ja det t/ Det har DE" (linje 511). Derudover kan ordet *stadigvæk*, også referere til en kulturmæssig tidshorisont, for at understrege, at selvom de normative kønsopfattelser, i form af de nævnte *stereotyper*, lige så langsomt er ved at blive

udvisket, så er de dog *stadigvæk* på denne front ikke udlignet. Der kan dermed være et evaluerende element indlejret i dette, da det kan fremhæve en oplevet problematik, hvor noget burde have ændret sig på denne front, mens der samtidig kan være en håbefuldt forventning om forandring til selv samme.

Jacob påtaler her, at der ikke er så meget *information* om mænd, der har erfaret seksuelle overgreb i barndommen: ”... det er nok grundet, altså sådan øh [-] den information, altså der er ikke særlig mange mænd der kommer frem med DET, så der er ikke så meget information at få...”(linje 524-526). *Information* kan hentyde til viden eller i givet fald noget, som man bliver gjort bevidst om eller opmærksom på og, som derfor kan italesættes, diskuteres og reflekteres over. Information og viden kan derfor være noget som man gøres bevidst om under eksempelvis uddannelse, eller det kan være information som medierne eksempelvis kan fremlægge. Jacob slutter i ovenstående uddrag af med at komme ind på det danske sprog og den kønsopfattelse, eller den/de sociale repræsentationer, som kan ligge indlejret i blot ét enkelt ord, med hans udtalelse om, at ”...Det er en voldtægtsMAND (M: mmm) det er jo ikke en voldtægtsKVINDE (M: mmm) Altså [-]...”(linje 528-529). Jacob fremhæver her, at ordene kan henføre til sociale repræsentationer bundet op på køn, modsat eksempelvis en fælles betegnelse om mennesker som voldtager. Om ikke andet, så kan kvinder i givet fald ikke være en *voldtægtskvinde*, da ordet er ikkeeksisterende. Ydermere, ses ordet voldtægtsmand ofte i medierne, hvilket yderligere kan være med til at illustrere Jacobs normative opfattelser af køn, hvad omhandler mænd og kvinder, krænker og offer, stærk og svag. Dette grundet, at det kommer op på et samfundsmæssigt plan, ved hjælp af diskurser brugt i eksempelvis medierne. Jacob understreger i givet fald, med emphatisk tryk, ordene *mand* og *kvinde*, hvilket kan understøtte hans meningsforståelse, hvorefter han uddyber ved at sige: ”...Der er alle de her ting, der ligger i ord...” (linje 529). Hermed indikerer han, at ord er mere end ord. Ord rummer *ting*. Idet at Jacob snakker om mænd og kvinder, som fra fødslen er positioneret forskelligt i form af et biologisk køn, kan ordet *ting*, muligvis forstås som værende kulturelle norm anvisninger tilknyttet det biologiske køn eller kvaliteter. Afslutningsvist runder Jacob af med at sige, at alle disse elementer af enkelte ord, diskurs, køn, forventninger og kultur er “*kogt sammen*”, hvilket sammenlagt kan gøre det sværere for mænd, at åbne op omkring erfarede seksuelle overgreb i barndommen. ”...Det hele er kogt sammen, så tror jeg bare at [-4] at det eh [-] ja [-] at det er SVÆRT at komme ud med som mand...” (linje 530-531). Det tryk Jacob her ligger på ordet *svært* kan i uddragenes helhed, være en måde at understrege Jacobs indledende svar på spørgsmålet om hans tanker om,

hvorvidt mænd kan have sværere ved at åbne op omkring seksuelle overgreb i barndommen, end kvinder kan. Jacob argumenterer for, hvorfor det er sværere for mænd, ved at henvise til sit syn på normative kønsopfattelser. En argumentation, som tager afsæt fra kulturelt oplevede og reflekterende problematikker vedrørende førnævnte delelementer af enkelte ord, diskurs, køn, forventninger og kultur. Jacobs fremhæver ligeledes en eventuel problematik i at divergerende faktorer er en del af ét hele, da det hele *koges sammen*. En problematik som muligvis kan afspejle samspillet og forhandlingen mellem selv og kulturelle tilhørsforhold.

Tidligere i interviewet blev der spurgt ind til Jacobs erfaringer med at åbne op eller hemmeligholde de seksuelle overgreb han var udsat for som barn. Jacob beskriver her processen med at åbne op og afsløre de seksuelle overgreb han har været udsat for som barn, og nævner her forskellige komponenter der alle har påvirket dels hans hemmeligholdelse, og dels hans oplevelser og tanker omkring det at afsløre overgrebene. Jacob kommer særligt ind på følelsen skam, og reflekterer løbende over dennes betydning for hans afsløring.

Uddrag 3.1

314	J: Altså jeg har ik haft en følelse af at (dyb indånding) [-] Jamen jeg tror ikke jeg
315	turde (M:nnn) Hvis, altså sådan jeg / Men jeg har heller aldrig haft tanken om at
316	skulle sige det til nogen faktisk, altså det har ikke sådan været / Det har ikke været
317	en mulighed, Jeg føler ikke det har været en mulighed øhm [-] Jeg tror at den skam
318	og sådan (dyb indånding) den fyldte for meget altså [-]

I ovenstående uddrag responderer Jacob tilbage på, om han havde haft nogle tanker om, hvorvidt der var nogle mennesker han kunne fortælle om erfarede seksuelle overgreb til. Jacob udtaler i den forbindelse: “Jamen jeg tror ikke jeg turde” (linje 314-315), hvor han her taler i datid på en reflekterende måde om hans hemmeligholdelse af de seksuelle overgreb. Han bruger vendingen “*tror ikke*”, hvilket kunne være et udtryk for refleksivitet om hans oplevelser dengang, samt samtidig kan fremhæve en usikkerhed. Han uddyber dog dette ved at nævne, at han faktisk aldrig har haft tanken om at skulle sige det til nogen, hvilket han begrundes med: “...Det har ikke været en mulighed, Jeg føler ikke det har været en mulighed...” (linje 316-317). Jacob formidler her hans oplevelse af, at det at fortælle nogen om overgrebene for ham ikke var en mulighed. Han reflekterer samtidig over dette og reformulerer ved at sige, at han ikke *følte* dette var en mulighed. Idet at Jacob formidler ikke at have haft følelsen af, at han kunne delagtiggøre nogen om hans oplevelse, kan man ligeledes argumentere for, at Jacob ikke har følt sig positioneret til dette. Der kan altså siges, både at være et element af tanker og følelser omkring det at sige det højt, og ikke at sige det

højt. Med det sagt, så påvirker tanker og følelser eventuelle fremtidige handlinger, hvor en aktiv handling, således også kan indebære ikke at handle.

Jacob afslutter sætningen med at forklare, hvorfor han ikke følte det var en mulighed, hvor han siger: "...Jeg tror at den skam og sådan (dyb indånding) den fyldte for meget altså..." (linje 317-318).

Jacob fremhæver her følelsen af *skam* som værende et bærende fundament for, hvorfor han ikke åbnede op om hans overgreb til nogen, idet han påpeger at den *fyldte for meget*. At skamme sig over noget, kan være en følelse man kan få, hvis man oplever at have gjort noget forkert. Noget man ikke burde gøre, noget man ikke må gøre, noget som er forbudt. Der hviler således per automatik et kulturelt og samfundsmæssigt normsæt på denne følelse af skam. Noget normgivende i kulturen, som har et moraliserende element vedrørende, hvad der er rigtigt og hvad der er forkert. Følelsen af skam kan dermed afspejle en positionering, hvor der opleves en form for moralsk ansvar, som man kan have haft følelsen af ikke at kunne leve op til, og refererer dermed til et internaliserende aspekt, hvor man ikke udelukkende føler man har gjort noget forkert, men, hvor man føler sig forkert.

Det at skam for Jacob fyldte *for* meget kan dermed, i dette uddrag, anses som værende Jacobs ræsonnering vedrørende det, at en italesættelse af overgrebene ikke blev anset som værende en handlemulighed for ham.

Jacob nævnte også det at han tror, han ikke turde sige det: "...Jamen jeg tror ikke jeg turde..." (linje 314-315). At turde gøre noget kræver mod, og det antyder samtidigt noget som er farligt, noget som man er bange for. Der kan således have lagt et element af fare, for Jacob, indlejret i en eventuel afsløring af overgrebet. Tilmed kunne Jacob have en forståelse af, at han ikke var modig nok til at afsløre det. Manglende mod kunne da ses ud fra Jacobs ræsonnering, som værende affødt af skamfølelsen, der umuliggjorde, bare det at tænke på, eller overveje, at sige det til nogen. Jacob nævner dette med en form for selvfølge, ved brug af ordene *aldrig* og *faktisk*, i vendingen "... jeg har heller aldrig haft tanken om at skulle sige det til nogen faktisk..." (linje 315-316), hvor ordet *aldrig* ligeledes er et yderpunkt.

Den skamfølelse Jacob her beskriver kom han også ind på tidligere i interviewet, da han blev spurgt ind til det at afsløre erfarede seksuelle overgreb. Nedenstående uddrag kan være med til at belyse betydningen for Jacob, og hans refleksioner over, at være blevet udsat for seksuelle overgreb af én fra sin egen familie. Da Jacob muligvis kunne opleve ikke

udelukkende at skulle beskytte sig selv mod fare, men også sin øvrige familie, kan der dermed lægge en indirekte trussel mod hele familiens dynamik. Ydermere, så kan Jacobs skam forbundet med overgrebet, sammenkoblet med førnævnte, muligvis være med til at illustrere en mere eller mindre fastlåst position, hvor råderummet til forhandling derom, kunne opleves som mere eller mindre ikkeeksisterende.

Uddrag 4.1

271	M: Du havde ikke nogle tanker sådan, i din barndom om at / eller en lyst / hvad kan
272	man sige / til at dele det med nogen?
273	J: [-] ehmm [-] nej det tror / NEJ men /det var f / Der var en masse <i>skam</i> og en masse
274	sådan involverede i de her oplevelser, der nok altså sådan har / Jeg kan huske at min
275	fætter han sagde at jeg måtte ALDRIG ALDRIG sige det til nogen [-] og sådan, det tror
276	jeg bare jeg <i>tog</i> til mig [-] Nej det skulle jeg da nok, fordi der var også, altså, der var en
277	masse skam forbundet med selve den [-] interaktion (let suk) [-5] ja.

Jacob nævner også her skam, med sætningen “...Der var en masse skam og en masse sådan involverede i de her oplevelser...” (linje 273-274). Det yderpunkt der ligger i vendingen “*en masse*” kan bruges både for at understrege at der var meget *skam*, men også for at fremhæve at der var mange mennesker *involveret* i det. Vendingen *en masse* er ligeledes meget anonym, men kan muligvis forstås som en refleksion over det, som barn at have været udsat for et overgreb af én fra sin egen familie. Jacob afbryder herefter sin egen sætning, for at påbegynde en ny, hvor han husker tilbage på, hvad hans krænker, havde sagt til ham efter overgrebet, med sætningen: “...Jeg kan huske at min fætter han sagde at jeg måtte ALDRIG ALDRIG sige det til nogen...” (linje 274-275). Jacob ligger her et emphatisk tryk på ordet *aldrig* to gange, da ordet bliver gentaget. Dette er med til at understrege vigtigheden, for Jacob, i *aldrig* at fortælle nogen om denne hændelse, samt truslen eller faren som lurede ved netop at afsløre selv samme. For hvad ville konsekvensen være, hvis han fortalte det? Dette kan også genspejles i det førnævnte udsagn (uddrag 3), hvor Jacob fortalte at han, som barn, ikke turde fortælle nogen om overgrebet.

Det at familien implicit var *involveret* i oplevelserne, som Jacob muligvis antyder ved at referere til “... en masse involverede...” (linje 273-274), kan være med til at illustrere at det ikke udelukkende har været selve overgrebet der har rumsteret hos Jacob, som barn, men også tanker om hans familie. En familie, som både ham og hans krænker, var en del af. Der kunne dermed muligvis komme til at ligge en form for ansvar indlejret over for de *involverede*. Ansvar, som ikke kun inkluderer at Jacob skal beskytte sig selv mod en fare, men også sin familie. Jacob uddyber yderligere ved at fortælle, at den indirekte trussel eller

advarsel om en (farlig) konsekvens, som fætterten havde givet ham, havde Jacob taget til sig. Jacob responderer derefter på mindet om fætterens indirekte trussel, ved at sige: “...Nej det skulle jeg da nok, fordi der var også, altså, der var en masse skam forbundet med selve den [-] interaktion (let suk) [-5] ja...” (linje 276-277). Jacob henviser her til, hvorfor han tog fætterens ord til sig, nemlig at der var en masse *skam* forbundet med interaktionen, altså det seksuelle overgreb. Idet at Jacob bruger ordet *interaktion*, hvor han eksempelvis i stedet kunne have brugt ordet *overgreb*, kunne der argumenteres for at der både bliver holdt en personlig distance til overgrebet, men også at det bliver omtalt i et mere normaliseret leje. Ydermere, så kan Jacobs skam forbundet med overgrebet, være med til at danne et billede af en fastlåst position, som Jacob, som barn, kan have befundet sig i overfor sin fætter, hvor en eventuel forhandling af positionering, altså, at turde forhandle i, og om sin position, i særdeleshed kan have været hindret, idet der var en *masse skam* forbundet med oplevelsen for Jacob. Ydermere, kunne det lette suk og pausen efter Jacob italesætter overgrebet som en *interaktion*, muligvis være et udtryk for stadig svære og komplekse følelser, samt refleksioner om mindet af overgrebet.

Foruden følelsen af skam, som Jacob i ovenstående uddrag italesatte i forbindelse med hans oplevelse af seksuelle overgreb, blev der også senere i interviewet spurgt ind til den periode i hans liv, hvor disse var hemmeligholdt. Og, om han i den forbindelse ville fortælle lidt om hans tanker om den tid, hvor det var hemmeligholdt.

Uddrag 5.1

602	J: Jamen det er jo nok altså, det jo nok den skyld og skam man skal have belyst.
603	Altså, at det ALDRIG er [-] Det er aldrig et barns skyld at (M: mmm) at der har
604	været et overgreb. Og det er jo så ligemeget om det er en kvinde eller en dreng/ En
605	pige eller en dreng (M: mmm) (let grin) JA [-] Og ja, jeg tror bare der ligger sådan /
606	Der ligger noget øhm [-] Der ligger noget måske noget mere SKAM [-] <i>fuldt</i> , over at
607	være en [-] en dreng [-] der er blevet [-] øhm [-] seksuelt overgrebet af en anden
608	mand, altså / Der er også noget øh homoseksualitet, som altså / Den stigmatisering
609	der er i det kan (M: mmm) jo også altså [-] fordi [-] Det har man heller ikke lyst til,
610	altså og de tanker har man ikke lyst til også sådan (M: mmm) Det er bare der er
611	RIGTIG RIGTIG MEGET skam forbundet med det [-]

Jacob starter ud med at fortælle, at “... det jo nok den skyld og skam man skal have belyst” (linje 602). Med ordet *belyst* kan der være tale om at Jacob refererer til, hvilke elementer der har influeret hans hemmeligholdelse. Altså, at belyse det mørklagte, i form af følelserne *skyld* og *skam*. Følelser, som Jacob gik alene med, pakket væk i ham selv, det er disse følelser der skal frem i lyset. Følelsen af *skyld*, indebærer et element af ansvar. Et

ansvar, som pådrager sig en følelse af skyld, hvis dette ansvar ikke opnås. Hvor ansvar er noget, som man kan have over for varetagelsen af selv og andre, er følelsen af *skyld* noget, som kan blive affødt af oplevelsen om, at dette ansvar ikke blev håndteret korrekt. For at referere tilbage til følelsen af *skam* (se side 35), kan man ligeledes anskue et samfundsmæssigt normsæt på følelsen af *skyld*. Der kan således have været et brud på et oplevet ansvar, som har været afvigende fra det forventede, hvilket har brødfødt et moraliserende element, afspejlet i følelserne af *skyld* og *skam*.

Jacob fortsætter med at sige, at “... det ALDRIG er [-] Det er aldrig et barns skyld at (M: mmm) at der har været et overgreb...” (linje 603-604). Her kommenterer Jacob den førnævnte *skyld* og lægger tryk på, at det *aldrig* er et barns skyld, og dermed ansvar. Dette emphatiske tryk og yderpunkt (ECF) kunne være udtryk for Jacobs aktuelle syn på sine erfarede overgreb. Når han siger “*et barn*”, kan dette både være en måde at distancere sig fra egne oplevelser, samt fordrage en mere bred generalisering. Jacob taler ikke direkte om sig selv som barn, men børn helt overordnet. Dette kunne være et udtryk for Jacobs bevidsthed om, at hans skamfølelse er forbundet med en skyld og dermed et ansvar, der *aldrig* har været hans at bære, idet han var et barn da disse overgreb fandt sted. Dette set i lyset af Jacobs ønske om, at belyse netop disse følelser, som elementer i hans hemmeligholdelse af overgrebene. Hertil uddyber Jacob hans syn på skyldfølelsen ved, at sige: “... det er jo så ligemeget om det er en kvinde eller en dreng/ En pige eller en dreng...” (linje 604-605). Jacob siger her, at skyld som han ser det, ikke har noget med køn at gøre, hvorefter han påpeger at skam derimod måske kunne være mere udtalt, hvis man som dreng har været udsat for overgreb af én med samme køn. Jacob opstiller i denne konstellation pige/dreng, mand/kvinde, i forskellige positioneringer, hvilket han uddyber ved at sige: “...Der ligger noget måske noget mere SKAM [-] fuldt, over at være en [-] en dreng [-] der er blevet [-] øhm [-] seksuelt overgrebet af en anden mand, altså...”(linje 606-608). Jacob nævner her *stigmatisering*, i forbindelse med homoseksualitet, og det at være blevet udsat for overgreb af én med samme køn. Helt konkret nævner han, at det kan være mere skamfuldt for en dreng, at være blevet seksuelt overgrebet af en anden mand. Ordet *skamfuldt*, blev her udtalt med et emphatisk tryk på *skam*, og et blidt tryk på *fuldt*, hvilket kan være med til at fremhæve hans budskab. Ligeledes bliver seksualitet inddraget, med sætningen om, at “...Der er også noget øh homoseksualitet, som altså / Den stigmatisering der er i det kan (M: mmm) jo også altså [-] fordi [-] Det har man heller ikke lyst til, altså og de tanker har man ikke lyst til også sådan ...”(linje 608-610). Homoseksualitet bliver her fremlagt, som noget uønsket og stigmatiserende, i hvert fald for et

drengbarn. Jacob beskriver her en oplevet norm, om at drenge kan opleve en større stigmatisering vedrørende deres seksualitet end piger kan. Idet han benytter sig af ordet *stigmatisering*, bliver hans subjektive norm dog generaliseret på et sociokulturelt plan, da stigmatisering sker på grupper af individer, som opleves at afvige fra det normale. Stigmatisering kan beskrives som et negativt kendetegn, altså noget som man kan blive dømt ud fra. Jacob uddyber dog yderligere ved at sige, at det er *tanker* man ikke har lyst til at have (linje 610). Her henviser Jacob muligvis til tanker om egen seksualitet, hvor der samtidig også kan ligge et element af selvstigmatisering, eller frygt for mulig stigmatisering. Da Jacob siger, at *man* ikke har lyst til den stigmatisering, og heller ikke *tanker* der følger med det tænkte vedrørende homoseksualitet. Her kan der muligvis argumenteres for at Jacob generaliserer og normaliserer ved at bruge ordet *man*, i stedet for eksempelvis *jeg*. Dette, sat op mod skamfølelsen, kunne igen anses som en følelse af at have gjort noget man ikke skulle. Noget, som ikke var forventet af én. Ud fra Jacobs normative forståelse af, hvilke moraliserende kræfter der er på spil i samfundets forventninger til henholdsvis drenge og piger. Dette tydeliggøre han til sidst ved at gentage og fremhæve med enfatisk tryk, hvor *meget skam* der er forbundet med det: "...Det er bare der er RIGTIG RIGTIG MEGET skam forbundet med det..." (linje 610-611).

Opsummerende kan der argumenteres for, at Jacobs tanker og følelserne omhandlende *skyld* og *skam* for Jacob er centrale, da de har været medvirkende til at Jacob ikke oplevede det som en mulighed at afsløre sine overgreb. Jacob påtaler i ovenstående uddrag særligt stigmatisering i forbindelse med homoseksualitet, og sammenkobler det med at være blevet udsat for overgreb af én med samme køn. Jacob beskriver således en oplevet norm, hvor at drenge kan opleve en større stigmatisering vedrørende deres seksualitet end piger kan. Jacob beskriver således, i denne kontekst, forskellige forventninger og moraliserende normer tilknyttet henholdsvis mænd og kvinder.

Philip

Indledningsvist i interviewet fortæller Philip om sig selv og kommer her ind på de overgreb han oplevede som barn og, hvordan blandt andet følelser som skyld og skam havde spillet ind på hans syn om de overgreb han var blevet udsat for. Mere uddybende fortæller Philip om et fysisk element og en særskilt kønsforskel, i form af erektion, som for ham har haft en betydning, og har været med til at brødføde følelser af skyld og skam.

A: Ane (Interviewer)

P: Philip (Informant)

Uddrag 1.2

100	Og det skete så at øhm at jeg også øhh blev seksuelt opstemt [-] altså det jo (dyb
101	indånding) [-] Det jo svært og, og skjule sin øhh opstemthed når man er dreng
102	(A:mmm) [-] Jeg fik erektion [-] Jeg kan ikke huske at jeg fik udløsning og jeg kan ikke
103	huske at jeg har bragt ham til udløsning men jeg kan godt huske at jeg rørte ved ham
104	(A:mmm) Men det har i hvert fald øhm afstedkommet at jeg har følt mig <i>beskidt</i> og
105	ULÆKKER og øhm [-] Hvad hedder det har været tynget af en øh [-] en SKYLD og en
106	SKAM fordi at / at jeg sagde ja til det her

Philip beskriver her, hvordan han som dreng reagerede fysisk under overgrebene ved at få erektion: "...Det jo svært og, og skjule sin øhh opstemthed når man er dreng..." (linje 101). Dette minde om erektion beskriver Philip som en seksuel *opstemthed*. Derudover lægger han vægt på, at det er svært at skjule når man er *dreng*, hvilket også bliver generaliseret gennem ordet *man*. Philip beskriver således en fysisk forskel mellem kønnene, pige/dreng, som for ham har haft en betydning og afstedkommet, at han har følt sig *beskidt og ulækker*. Idet at en erektion er en synlig fysisk reaktion, omend det er frivilligt eller ufrivilligt, kan det være svært at skjule, samt se bort fra. I forlængelse af det italesatte Philip, at det kan være svært at skjule sin opstemthed. Ordet *opstemthed*, og nok i særdeleshed seksuel opstemthed, er noget som typisk kobles sammen med en lyst. Noget som man har lyst til, og som er rart og dejligt. Philip laver dog her en sammenkobling mellem erektion og opstemthed. Med det in mente, så har erektionen ikke været til at *skjule*. Konteksten, hvori dette foregår, indebærer et rum, hvori krænkeren også var til stede, hvilket ligeledes muliggør en synliggørelse af erektionen over for krænker. Samtidig er der også mulighed for, idet en erektion er synlig, at selv samme ses og italesættes af ens krænker. Der opstår derfor en modsætning her vedrørende det at være pige, og det at være dreng. Et særskilt kønselement, som Philip selv fremhæver ved at pointere: "... når man er dreng..." (linje 101).

Philip beskriver dog, at erektionen har været med til at afstedkomme, at han har følt sig *beskidt og ulækker* (linje 104-105). At noget er *beskidt og ulækkert*, beskriver ligeledes at noget er urent. Den diskurs der ligger i det at være seksuelt opstemt, altså lystfølelse, står her i skarp kontrast til det at føle sig *beskidt og ulækker*. Dette kan muligvis understøtte at der kan forekomme en eventuel forvirring hos den misbrugte dreng, hvad omhandler det synlige som kan italesættes, her *erektion*, og det følt oplevede, at føle sig *beskidt og ulækker*.

Herefter uddyber Philip, at “... det har været tyngtet af en øh [-] en SKYLD og en SKAM fordi at / at jeg sagde ja til det her...” (linje 105-106). Philip nævner her, at det har medført at han er blevet *tyngtet* af *skyld* og *skam*. Ordet *tyngtet*, kan her anses som noget der trækker én ned, hvor en sammenligning kan være, som at blive sat ud på åbent hav med sten i rygsækken. Som der er argumenteret for tidligere (uddrag 3.1-5.1), så indeholder følelserne af *skyld* og *skam* et kulturelt moraliserende præg. Man har gjort noget, man ikke burde have gjort, noget afvigende, noget forkert, hvilket kan udmunde i en følelse af forkerthed. Philip afslutter udsagnet med at sige, at han selv havde sagt *ja* til det her, hvilket direkte henfører til overgrebene. Man kan dog argumentere for, at det indirekte også kan referere til den synlige erektion. Skyld og skam bliver således også her ledsaget af ansvar, idet Philip udtrykker at han gav sit samtykke: “... at jeg sagde ja til det her...” (linje 106).

Nedenstående uddrag skal ses i forlængelse af ovenstående. Philip påtaler her implicit pligter og rettigheder for henholdsvis børn og voksne, for yderligere at belyse følelser af skyld og skam.

Uddrag 2.2

111	P: Øhm når jeg siger min mor vidste hvad der foregik så øhm [-] Så det fordi at øh
112	altså han kaldet det jo seksualundervisning og han sagde til min mor at nu går jeg ind
113	og giver <i>drengen</i> noget seksualundervisning [-] og så sagde min mor at øhm det ville
114	hun ikke have men øh så sagde min far at øh / Min stedfar at øhm [-] (dyb indånding)
115	at øh at de lærer jo ikke sådan noget i skolen og at øh [-] desuden har drengen jo ikke
116	noget imod det, HAR du vel, sagde han til mig og så sagde jeg nej det har jeg ikke. Så
117	derfor havde jeg sådan set givet mit samtykke så jeg var medskyldig i det her [-] Og
118	det jo selvfølgelig noget BULLSHIT fordi det er / det er aldrig barnets skyld (A:mmm)
119	Det er altid den voksen øhm som har det moralske ansvar så

Philip nævner i den næste passage mere om udformningen af selve overgrebene, for så at fortælle mere uddybende om, hvordan Philips stedfar, og krænker, havde fortalt Philips mor, at han ville give drengen noget seksualundervisning, for så at spørge: “... desuden har drengen jo ikke noget imod det, HAR du vel...” (linje 116). Philip havde her sagt, “... nej det har jeg ikke...” (linje 116), og fortæller i forlængelse heraf, at “...Så derfor havde jeg sådan set givet mit samtykke så jeg var medskyldig i det her [-] Og det jo selvfølgelig noget BULLSHIT fordi det er / det er aldrig barnets skyld (A:mmm) Det er altid den voksen øhm som har det moralske ansvar så...”(linje 116-119). Ordet *så* kan være med til at angive en logisk konsekvens om, hvordan andre kan fortolke Philips handling, hvor, som Philip påtaler det, at idet han ikke havde sagt fra, så havde han implicit givet sit samtykke, samt at han grundet dette var medskyldig. Ved at bruge ordet *medskyldig*, angives der for det første, at

man har gjort noget man ikke burde, men der ligger samtidig, som tidligere nævnt, ligeledes et ansvar. Philip understreger dog efterfølgende, at det selvfølgelig er noget *bullshit*, da det aldrig er barnets *skyld* (linje 118). At det understreges ses retorisk, ved at bruge yderpunkterne *selvfølgelig* og *aldrig*, samt det at der ligger et emfatisk tryk på *bullshit*. Philip afslutter sin sætning ved at sige, at det *altid* er den voksnes *moralske* ansvar (linje 119).

Ordet *altid* ses også som et retorisk virkemiddel, idet det også er et yderpunkt, der er altså ikke noget midt imellem, det er *altid* den voksnes ansvar. Samtidig kobler Philip skyld og ansvar sammen. Det er således ikke barnets *skyld*, da det er den voksne der har *ansvaret* for, at handlingen overhovedet er forekommet. Det er nærmere den voksnes *skyld*, da den voksne har foretaget en bevidst handling. En handling, som pådrager sig et ansvar, også i samfundets juridiske forstand, og idet at samfundet i juridisk øjemed fordømmer sådanne handlinger, afspejles der også i kulturen at disse handlinger ikke er normative, ej heller rigtige. Philip nævner dog ikke det juridiske aspekt, men det *moralske*, da den voksne altid vil have det *moralske ansvar* (linje 119). Ordet *moral* benyttes ganske overordnet til at beskrive, samt diskutere, hvad der anses som værende rigtigt eller forkert, hvad omhandler normer for menneskelig handling. Man kan derfor godt sige, at det moralske ansvar gennemsyrrer det juridiske ansvar, da handlingen anses som amoralsk. Hvorved der kan argumenteres for, at Philips oplevelse af skyld og ansvar har gennemgået en transformation, da Philip muligvis også selv har ændret sin position fra barn til voksen. Idet der i overgangen fra barn til voksen, typisk opnås en større bevidstliggørelse, hvad omhandler ansvar og skyld, hvilket blandt andet også synliggøres i samfundet juridisk set. Det *moralske ansvar* kan derfor muligvis være blevet lettere at placere og fralægge sig, for Philip, idet han har ændret position fra barn til voksen. Philip understreger også at tage afstand fra hans før-oplevede medskyldighed, ved nu at sige, at: "... det jo selvfølgelig noget BULLSHIT fordi det er / det er aldrig barnets skyld (A:mmm) Det er altid den voksen øhm som har det moralske ansvar så..." (linje 118-119). Ydermere, så står skyld og ansvar i relation til rettigheder, hvilket også kan muliggøre en større bevidstliggørelse som voksen, i det der opnås indsigt om egne rettigheder som barn.

Nedenstående uddrag tager udgangspunkt i Philips oplevede norm, hvor det at italesætte eller vise sine følelser ikke er lige så socialt legitimt for drenge og mænd, som det er for piger og kvinder. Der opleves således også implicit divergerende forventninger til

kønnene, hvor også traditionelle kønsroller figurerer i baggrunden, vedrørende forventet kønsspecifik adfærd. Philip antyder dermed en problematiserende kønsmæssig ulighed.

Uddrag 3.2

344	P: Det er stadigvæk ikke i orden for drenge at græde og øhm vise følelser. Altså jeg
345	oplever det er svært at snakke om følelser altså ik'. Der blev jeg selvfølgelig udfordret
346	rimeligt meget i den her mandegruppe, der fik vi jo lært at sætte ord på en masse af
347	de her følelser og det var rigtig godt. Altså vi forventer stadigvæk I DAG at manden er
348	den stærke og at kvinden er den svage ik'og at hun skal have beskyttelse af manden
349	ik'(A:mmm

Philip beskriver i det ovenstående uddrag, at han oplever forskel på drenge og pigers positioner, han siger: "...Det er stadigvæk ikke i orden for drenge at græde og øhm vise følelser. Altså jeg oplever det er svært at snakke om følelser altså ik'..." (linje 344-345). Philip refererer først til det, at drenge kan græde og vise følelser, som værende, "... stadigvæk ikke i orden..." (linje 344). Med ordet *stadigvæk*, konstruerer Philip en oplevelse af drenges kønsposition på tværs af tid, samfund og historie. Han beskriver at det ikke er i orden for *drenge*, hvorved der dermed implicit kan forstås, at det er i orden for piger. Hertil italesætter Philip, hvordan han oplever at snakke om følelser, og går dermed fra en mere generaliserende beskrivelse af, hvad der er i orden eller ikke i orden, for *drenge*, til en mere nærværende beretning om sine egne oplevelser af det at være dreng, og nu mand.

Philip beskriver efterfølgende det at være i en terapeutisk mandegruppe, med andre mænd der også har været udsat for seksuelle overgreb i barndommen. "...Der blev jeg selvfølgelig udfordret rimeligt meget i den her mandegruppe, der fik vi jo lært at sætte ord på en masse af de her følelser og det var rigtig godt..." (linje 345-347). Philip beskriver det, at italesætte følelser som en subjektiv udfordring han mødte i mandegruppen. Han bruger ordet *selvfølgelig*, hvilket yderligere fremmer hans argument om, at han oplever det er svært at snakke om følelser, samt at han anser det som en generel normativ udfordring for drenge/mænd, idet han antyder det som en *selvfølge*. Han fortæller yderligere, at "... der fik vi jo lært, at sætte ord på en masse af de her følelser..." (linje 346-347), hvilket han oplever at have været godt. Philip bruger her ordet *vi*, som referer til ham og de andre mænd i gruppen, der også lærte at sætte ord på deres følelser. Dette er igen er med til at understrege hans oplevede norm, hvor at mænd generelt set har sværere ved at italesætte følelser, end kvinder har. Det, at han beskriver det som værende *godt* at få italesat følelserne, kan også understøtte det første som Philip nævner i uddraget, hvor det at vise sine følelser ikke er lige så socialt

legitimt for drenge, som det er for piger. Men, at det burde det være, da det gav ham noget han ikke før havde haft, noget som var *godt*.

Philip nævner muligvis denne udfordring i mandegruppen, da den for ham, netop gør op med den normative forståelse om, at det ikke er lige så socialt legitimt for drenge at græde og vise følelser, som det er for piger. Da Philip her har erfaret, at dette burde foregå på samme vilkår, ligestyldigt ens køn, da det er *rigtig godt*, at få italesat sine følelser. Philip understreger således hans oplevede kønsopfattelse, ved at pointere, at han oplever en forskel i, hvorledes piger og drenge må vise følelser og, hvad der i denne henseende forventes af begge køn. Der opstår med andre ord en problematiserende antydning i kraft af kontrasten mellem noget der ikke er *i orden* og *svært*, men på samme tid også er *rigtig godt* at få udtrykt.

Philip udtrykker hans syn på samfundets kønspositionering yderligere ved, at sige sætningen: "...Altså vi forventer stadigvæk I DAG at manden er den stærke og at kvinden er den svage ik' og at hun skal have beskyttelse af manden ik'..." (linje 347-349). Her fastslår Philip igen retorisk at traditionelle kønsroller, *stadigvæk* figurere i dag, hvor han lægger tryk på *i dag*, hvilket potentielt kunne rumme en vis kritik over, at der *stadigvæk* forventes kønsspecifik adfærd. Philip deler hans opfattelse af kønsnormerne ved at sige, at manden er den *stærke* og kvinden er den *svage* der skal *have beskyttelse af manden*, hvortil han efter begge udsagn bruger et afstemmende *ik'*, som kunne antyde hans skepsis overfor disse kønsnormer, hvilket yderligere kan understøttes af det lette tryk Philip lægger på ordet *svage*. Dette lette tryk på *svage* peger på sin vis også på en problematisering, da Philip her kunne antyde hans bevidsthed om, hvordan det at kalde en kvinde *svag* i samtiden ville møde stor røre. Samtidig nævner Philip dette i kontrast til, at "... manden er den stærke..." (linje 348), hvilket kunne afspejle en oplevelse af ulighed i sociokulturelle antagelser om, hvilke køns-karaktertræk der i samtiden er stødende og, hvilke der kan gå ubemærket hen. Dette i kraft af, at det at være *stærk* har en positiv genklang, hvorimod det at være *svag* har en negativ konnotation. Man kan her argumentere for, at diskursen i ordet *stærk* ved første øjekast kan virke oprustende og liberaliserende for det mandlige køn, mens det dog på samme tid kan begrænse og fængsle én i mere aflåste kønspositioner. Hvor netop oplevelser som seksuelle overgreb kan kaste én ud af kurs, muligvis separere én fra den normative opfattelse af køn, i grænselandet mellem oplevede selv, omverdenen og kulturelle forventninger til selv samme.

Det afstemmende *ik'* (linje 348) kunne også ses som et udtryk for, at disse opfattelser Philip beskriver, er gængse opfattelser der figurerer i vores kultur, idet han bruger

det som en kommunikativ afstemning med interviewer. Udover dette afrunder Philip sit argument ved afstemmende at sige, at kvinden: "... hun skal have beskyttelse af manden ik'..."(linje 348-349), hvilke kan ses som refererende til de kontrastfyldte positioner manden og kvinden har overfor hinanden, hvor manden, beskytteren, er den *stærke* og derfor ikke *svag*. I hans kulturelle kønsposition behøver han ikke beskyttelse, hvorimod kvinden er positioneret, som værende mere *svag* med behov for *beskyttelse af manden*. Men, hvis ingen beskytter manden og han er overladt til at forsvare sig selv mod fare, hvad sker der da, hvis han ikke lykkes i dette? Er han da en mand i kulturel forstand?

I nedenstående uddrag uddyber Philip hans forståelse for, hvorfor det kan være sværere for mænd at åbne op om erfarede seksuelle overgreb i barndommen. Philip henviser her til oplevede kønsforskelle og normative kønsopfattelser, samt problematikker tilknyttet hertil. Mænd og kvinder bliver dikotomisk opstillet, med dikotomisk tilhørende kønsspecifik adfærd, for at tydeliggøre hans meningsforståelse og problematisering af en oplevet kulturel kønsopfattelse, hvor kvinden er svag og ufarlig, og manden det modsatte. Philip sammenkobler og perspektiver afslutningsvist hans oplevede køns-positionering og det at henvende sig til samfundets myndigheder med henblik på en eventuel afsløring af seksuelle overgreb. Hvor Philip afslutningsvist problematiserer dette ved at pointere, at det kan man ikke som dreng/mand, muligvis grundet en manglende mulighed for at få selvsamme understøttet.

Uddrag 4.2

361	A: Ja, præcis [-] tror du det her det gør at mænd de øhm potentielt har sværere ved at
362	åbne op omkring overgreb end kvinder har, altså sådan set i samfunds regi?
363	P: Ja det tror jeg da helt klart. Altså mænd de kan jo <i>ikke</i> udsættes for overgreb. det er
364	ihvertfald tabu når mænd bliver udsat for overgreb af andre mænd ik' og hvis det er en
365	kvinde der forgriber sig på en mand, altså det er en / Hvordan kan det lade sig gøre
366	ik'altså hvis man får erektion så det jo fordi man kan lide det ik' altså, så at skulle
367	henvende sig til myndighederne og fortælle man har været udsat for overgreb af en
368	mand eller en kvinde [-] Altså det kan man IKKE. Altså jeg ved ikke, kender du ham
369	der Terry Crews? tror jeg nok han hedder en Amerikansk footballer eller skuespiller i
370	hvert fald, en rigtig rebed body builder, en sort mand

I ovenstående uddrag bliver der spurgt ind til om Philip tror disse opfattelser af køn, som han beskrev i uddrag 2.2, gør det sværere for mænd at åbne op omkring erfarede overgreb. Spørgsmålet her kan siges at have en vis lukkethed, da det kan besvares med et simpelt ja/nej svar, dog svarer Philip uddybende med sætningen: "...Ja det tror jeg da helt klart..." (linje 363). Philip svarer *ja*, og udtrykker med yderpunkt hans holdning ved at bruge

vendingen *helt klart*. Det er altså noget han er helt afklaret med, at sådan forholder det sig. Han præciserer yderligere hans holdning til spørgsmålet ved at tilføje, at "... mænd de kan jo ikke udsættes for overgreb..." (linje 363). I og med at Philip, som selv har været udsat for overgreb, opsætter dette postulat er han med til at understrege og tydeliggøre hans sarkastiske tone. Philip lægger dertil et let tryk på ordet *ikke*, hvilket yderligere fremhæver, ved brug af ironi, Philips kritiske syn på diskursen indlejret i et postulat som dette. Philip uddyber ved at sige: "... det er ihvertfald tabu når mænd bliver udsat for overgreb af andre mænd ik'..." (linje 364). Her ytrer han yderligere sit syn på normative kønsopfattelser, ved at nævne ordet *tabu*, altså en sociokulturel delt forståelse om noget man ikke skal snakke om grundet stærke følelser, som eksempelvis skam. Philip bruger ordet *tabu* vedrørende mænd som bliver udsat for overgreb af andre mænd, og bruger afsluttende ordet *ik'*, som afstemmende, dette muligvis for at henvise til selvsamme tabu som norm anvisende. Philip fortsætter ved at sige: "... og hvis det er en kvinde der forgriber sig på en mand, altså det er en / Hvordan kan det lade sig gøre ik'altså hvis man får erektion så det jo fordi man kan lide det ik' altså..." (linje 364-366). Philip henviser her til at, hvor det er *tabu* at en mand kan udsættes for overgreb af en anden mand, så er idéen om, at en mand kan udsættes for et overgreb af en *kvinde* uladsiggørligt. Dette med argumentet om at, hvis en mand får erektion, så er det fordi han kan lide det. Her antyder Philip igen med sarkasme hans oplevelse af en normativ forståelse af køn. Han opstiller retorisk spørgsmålet: *Hvordan kan det lade sig gøre ik'*, hvilket kunne antyde en kritik af normative kønsopfattelser, ved selv at svare på spørgsmålet med: "... altså hvis man får erektion så det jo fordi man kan lide det ik' altså..." (linje 366) Det afstemmende *ik'*, kunne her også underbygge Philips skepsis over for den gængse forståelse af køn, han her ridser skarpt op, for at underbygge hans problematisering af de fremstillede kønsopfattelser, hvor kvinden er svag og ufarlig, og manden det modsatte.

Philips pointe kan derved muligvis ses, sat op mod uddrag 2.2 med udtalelsen om at det er et tabu, hvis en mand bliver overgrebet af en anden mand, idet han da er svag. Hvis en kvinde derimod viser sig at være overgrebsmanden, problematiseres det yderligere, idet manden da er *svag* og kvinden *stærk*. Med udgangspunkt i dette kan der argumenteres for, at Philip som mand der har været udsat for seksuelle overgreb i barndommen, ikke kan genkende sig selv i den normative kønsopfattelse han her fremlægger, og at han ej heller finder denne komparativ med sit eget erfarede og levede liv. Dette set i samspillet med den fremherskende sarkastiske tone.

Sidst i uddraget pointerer Philip på baggrund af hans indtryk og kritik af kønsopfattelser, konklusionen på hans svar: "... altså, så at skulle henvende sig til myndighederne og fortælle man har været udsat for overgreb af en mand eller en kvinde [-] Altså det kan man IKKE..."(linje 366-368). Philip sammenkæder her hans oplevelse af, hvordan køn opfattes i den brede normative kultur og det at henvende sig til myndighederne, som dreng eller mand, og fortælle at man har været udsat for et overgreb, ikke er noget man *kan*. Hvad end kønnet på overgrebspersonen måtte være. Philip lægger her emphatisk tryk på *ikke*, hvilket kunne tænkes at være for at understrege problemet i førnævnte normative kønsopfattelse, nemlig, at den er med til at positionere drenge og mænd således at det, at være et offer for overgreb, ikke er kulturelt normativt. Dette kan muligvis antyde en problematik, da der gennem denne oplevede positionering bliver sat en mulig begrænsning for drenge/mænd vedrørende en eventuel afsløring af seksuelle overgreb til samfundets *myndigheder*, grundet Philips mangel på oplevede mulighed om ikke at få det understøttet. Hvilket Philip afslutningsvist fremhæver med: "Altså det kan man IKKE..." (linje 368).

Nedenstående uddrag skal ses i forlængelse af ovenstående, hvor Philip ved hjælp af diskursive konstruktioner kan antyde en faktisk umulighed for mænd om at være et offer for seksuelle overgreb, ved groft at karikere mænd som krænker og kvinder som ofre. Dette kan samlet understøtte Philips oplevede normative syn på køn, samt muligvis belyse en oplevet problematik, samt et ønske om at udfordre og eventuelt ændre normative kønsnormer og forståelser af kønspositioneringer.

Uddrag 5.2

368	mand eller en kvinde [-] Altså det kan man IKKE. Altså jeg ved ikke, kender du ham
369	der Terry Crews? tror jeg nok han hedder en Amerikansk footballer eller skuespiller i
370	hvert fald, en rigtig rebed body builder, en sort mand
371	A: Det siger mig ikke lige noget
372	P: Nej, Han stod frem og fortalte at han havde været udsat for overgreb og folk de
373	gloede mand "HVAD" ham der, med de der muskler må han da kunne banke alle
374	(A:mmm) Men han blev voldtaget som voksen mand af en anden mand øhm fordi han
375	frøs - altså han blev simpelthen så chokeret og overrasket over den situation at han
376	ikke kunne gøre modstand (A:mmm) Så mænd KAN ikke overgribes, mænd er
377	KRÆNKERE de kan ikke krænkes, Mænd er krænker hvis de er noget ik´ (A:mmm)
378	Det er dem der [-] der er overgreb mændene ik´. Det er i hvert fald ikke kvinder vel

I ovenstående uddrag fortæller Philip om en tidligere amerikansk footballspiller, bodybuilder og skuespiller, som stod offentligt frem og fortalte, at han som voksen var blevet voldtaget af en anden mand. Philip fortæller yderligere, at folk havde svært ved at tro på det, de satte spørgsmålstegn til det. Han udtrykte det således: "... og folk de gloede mand

“HVAD” ham der, med de der muskler må han da kunne banke alle” (linje 372-373). Philip fortæller her, at folk kiggede på manden, og tog hans fysiske størrelse i betragtning, hvorefter Philip beskriver at der blev sat spørgsmålstegn til sandhedsværdien i det. Dette udtrykker Philip ved at lægge et emfatisk tryk på *hvad*, efterfulgt af en kommentar, som skulle foregive at komme fra den amerikanske befolkning, som herpå kommenterede mandens muskler og dermed fysiske størrelse, og henviser til at manden burde kunne beskytte sig selv gennem udsagnet: “... med de der muskler må han da kunne banke alle...” (linje 373).

Philip fortæller yderligere, at manden i situationen frøs og oplevede i den forbindelse ikke at være i stand til at gøre modstand. Philip giver herefter med yderpunkt sin forståelse til kende ved at sige, “...Så mænd KAN ikke overgribes, mænd er KRÆNKERE de kan ikke krænkes...” (linje 376-377). Philip benytter her en diskursiv konstruktion, som antyder en faktisk umulighed, for at understrege hans oplevelse af det normative syn, hvor mænd ikke *kan* blive overgrebet. Her med emfatisk tryk på *kan*. Derimod, siger Philip, er mænd *krænkere*, de kan ikke *krænkes*. Philip fremhæver ordet *krænkere*, hvilket er med til at understrege hans pointe. En pointe der generaliseres op mod et samfundsmæssigt plan ved at bruge betegnelsen *mænd* og *krænkere* i flertal. Her skal der tilføjes at ordet *krænke* angiver en handling, hvor der begås overgreb mod andre. Philip understreger yderligere hans synspunkt, ved at repetere det før sagte, nemlig at: ”...Mænd er krænkere hvis de er noget ik´(A:mmm) Det er dem der [-] der er overgrebs mændene ik´. Det er i hvert fald ikke kvinder vel...” (linje 376-378). Philip tilføjer her, at det er mændene, som er overgrebsmænd, hvorefter han understreger, at det er i hvert fald ikke kvinder. Philip positionerer på denne måde mænd og kvinder forskelligt. Hvor mænd, *hvis de er noget*, er *krænkere* eller overgrebsmænd, altså en eksternaliserende handling. Kvinder derimod bliver positioneret i den anden lejr. Det andet yderpunkt. Her er kvinder hverken *krænkere* eller overgrebsmænd, hvilket implicit understreger, at kvinder i givet fald må være ofrene. Dem som der bliver handlet mod. Det afstemmende *ik´* kan her, ligesom tidligere, også anses som en underliggende kritik og sarkasme i Philips udsagn, hvor han retorisk påpeger, med yderpunkt, hans holdning til eget udsagn og implicit viser sin skepsis over for sådanne udsagn. Igen, så italesættes *mænd* og *kvinder* i flertal, hvilket er med til at danne et generaliserende, normativt sociokulturelt og diskursivt syn på selv samme, hvilket Philip i uddrag 4.2 forsøger at belyse og implicit kritisere. Dette ses særligt i Philips sidste sætning: “...Det er i hvert fald ikke kvinder vel...” (linje 378), hvor han, ved at sætte spørgsmålstegn til dette, muligvis viser et ønske om at

udfordre og problematisere den gængs normative forståelse af differentierede kønspositioneringer.

Kurt

I nedenstående uddrag fremhæver Kurt at en eventuel afsløring af at have været udsat for seksuelle overgreb i barndommen, også indebærer et kulturelt tidsperspektiv, som skal tages in mente sammenkoblet med socialisering. Kurt understreger således, at en eventuel italesættelse og afsløring af, at have været udsat for seksuelle overgreb i barndommen kan være omgivet af tabuisering og afføde en eventuel stigmatisering. Implicit kan der ligeledes ligge et element af konformitet, da man ved italesættelse kan risikere at afvige fra normen, hvilket indebærer at en eventuel hemmeligholdelse fastholder konformitet til den omkringliggende kultur og normerne deri.

Kurt starter indledningsvist ud med, i nedenstående uddrag, at påtale *socialisering*, hvor han i den sammenhæng nævner Svend Brinkmann.

M: Maria (Interviewer)

K: Kurt (Informant)

Uddrag 1.3

689	K: Øh men vi kan også tale mere om socialisering som øh, hvad hedder han Svend
690	Brinkmann
691	(...)
692	K: Men, men han er jo meget optaget af at se meget mere på os i en social
693	sammenhæng (M: mmm) end som individer ikke også / Og det øh det må jeg give
694	ham ret i vel altså / Hvad hedder det / Vi eksisterer i kraft af hinanden, det gør vi sgu
695	fandme (M: mmm) og, og øh [-] Og jeg kan jo ikke tale om MIN historie, om mine
696	erfaringer løsrevet fra øh den socialisering der var i mine omgivelser
697	M: Nej
698	K: Så hvis det i mine omgivelser havde været fuldstændig legalt at tale om, at jeg var
699	blevet seksuelt misbrugt [-] og det var noget ALLE gik og talte om ikk' / Altså så ville
700	jeg sgu nok også have gjort det (M: mmm) På et MEGET meget tidligere tidspunkt [-
701] Og, og dybest set tror jeg det er kernen i det her (M: mmm) [-] Det er
702	stigmatiseringen og tabuiseringen (M: mmm) [-] Normalt så kan jeg ikke kende forskel
703	på de to ord / fordi de hænger sammen

Her udtaler Kurt, at "... han er jo meget optaget af at se meget mere på os i en social sammenhæng (M: mmm) end som individer ikke også..." (linje 692-693). Kurt siger derefter, at dette også er hans overbevisning, ved at sige: "...Og det øh det må jeg give ham ret i vel altså / Hvad hedder det / Vi eksisterer i kraft af hinanden, det gør vi sgu

fandme...”(linje 693-695). Kurt understreger hans standpunkt, ved at forsegle det med ordene: *det gør vi sgu fandme*. Herefter uddyber Kurt, at han jo ikke kan tale om hans *historie* og sine “... erfaringer løsrevet fra øh den socialisering der var...” i hans omgivelser (linje 695-696). Kurt pointerer her, at hans *historie* og de *erfaringer* han har taget med sig, er foregået og indlejret i en samfundsmæssig *historie*, og dermed tidshorisont, som har befundet sig i hans *omgivelser*. Kurt benytter her ordet *socialisering*, som angiver kulturelt tillærte sociale normer, positioneringer og værdier, hvilket kan være med til at henhøre helt overordnet til mere generaliserende samfundsnormer. Han fortsætter ved, at uddybe “...Så hvis det i mine omgivelser havde været fuldstændig legalt at tale om, at jeg var blevet seksuelt misbrugt ...” (linje 698-699). Kurt refererer her igen til hans *omgivelser*, altså noget som omgiver ham, noget omkringværende, hvilket kan henvise til nære relationer, lokalmiljø, institutioner, politik og medier. Han fortæller yderligere at, hvis det “...havde været fuldstændig legalt at tale om, at...” (linje 698) han var blevet seksuelt misbrugt, så ville han sandsynligvis også have afsløret det. Kurt taler her om, at selve italesættelsen om *seksuelt misbrug* i hans *omgivelser* ikke var *legalt*. Idet, at det er selve italesættelsen, som der oplevedes ikke at være legal, angives der også at omgivelserne han omtaler, er af social karakter, da man i Danmark har ytringsfrihed. At noget ikke er *legalt* at tale om, henhører i den forstand til, at der har været en oplevet forståelse af, at det havde været socialt uacceptabelt eller tabuiseret. Derudover taler Kurt i datid om dette, hvilket kan være med til at antyde, at selv samme italesættelse om at være blevet udsat for seksuelle overgreb er blevet mere legitim end tidligere. Kurt understreger hans kulturelle normative forståelse vedrørende italesættelsen af seksuelle overgreb i barndommen, ved at understrege at, hvis det havde været et normalt samtaleemne, så ville han nok også have sagt det. Han udtrykker det ved, at sige: “... og det var noget ALLE gik og talte om ikk’ / Altså så ville jeg sgu nok også have gjort det...” (linje 699-700). Ved at lægge et emphatisk tryk på *alle*, angiver Kurt en normativ vinkel på samtaleemnet. Der bliver således lavet en generalisering, som samtidig bliver taget hen til et yderpunkt. Hvorefter Kurt understreger, at hvis han havde anset det som værende socialt normativt at stå frem med og italesætte, så havde han *sgu nok også gjort det*. Dermed ligger der således implicit indlejret et element af konformitet vedrørende en eventuel italesættelse, da der kan forekomme en oplevet fare for social normafvigelse, hvis man bevæger sig væk fra normalitetens familiære rammer. Kurt fortsætter med at uddybe, at havde samtaleemnet været noget som *alle gik og talte om*, så havde han nok også sagt det “På et MEGET meget tidligere tidspunkt...” (linje 700). Ved at gentage ordet *meget*, og samtidig lægge tryk på det først udtalte, fremhæver Kurt retorisk hans pointe. En pointe, som understreger at han ville have

afsløret sin hemmelighed, om at være blevet udsat for seksuelle overgreb, på et meget tidligere tidspunkt. Kurt fremhæver således også et tidsperspektiv med ordet *tidspunkt*, hvorefter han siger, at han dybest set tror "... at det er kernen i det her (M: mmm) [-] Det er stigmatiseringen og tabuiseringen..." (linje 701-702). Kurt understreger på denne måde hans overbevisning, noget han *dybest set* tror på er *kernen* i en eventuel afsløring, og dermed italesættelse af at have været udsat for seksuelle overgreb i barndommen. Ved at bruge ordet *kerne*, angives der noget centralt, noget som kan have en afgørende betydning. Kurt italesætter her den afgørende betydning, som at være *stigmatiseringen og tabuiseringen* af emnet. Tabuisering angiver her et emne, som ikke er kulturelt velanset at tale om, og som dermed kan afføde en social konsekvens i form af stigmatisering, hvor man som individ kan opleve at afvige fra det normale og blive dømt på baggrund af dette.

Kurt pointerer dog i nedenstående uddrag at hemmeligholdelsen, for ham, tilmed har en skyggeside.

Uddrag 2.3

173	K: Øhm hva / hvad hedder det og én af de sætninger der er vigtige for mig det er "at det er hemmeligholdelsen der har gjort mig syg"
174	

I ovenstående uddrag gengiver Kurt en sætning, som der er *vigtig* for ham. Altså noget som har en betydning for ham, hvilket er, "... at det er hemmeligholdelsen der har gjort mig syg..." (linje 174). Kurt fremhæver her en sammenkobling mellem hemmeligholdelse og sygdom, hvor han her sætter sig selv i spil, ved at bruge ordet *mig*. At hemmeligholde noget, kan være det samme som at fortie noget, eller tilsløre, maskere noget. Derudover står afsløring i direkte kontrast til *hemmeligholdelse*, hvor den dikotome modpart til *syg* er *rask*. Dette kan således muligvis være med til at belyse en tilstand, hvor noget dør hen eller sygeliggøres, ved ikke at italesætte det. Man kan dermed argumentere for, at Kurt muligvis har oplevet at have sygeliggjort en del af sig selv, ved at have hemmeligholdt en del af sig selv. Opsummerende, og set i lyset af uddrag 1.3, så kan en eventuel konformitet og hemmeligholdelse, således også have sin pris, da, som Kurt formulerede det: "... jeg kan jo ikke tale om MIN historie, om mine erfaringer løstrevet fra øh den socialisering der var i mine omgivelser" (uddrag 1.3 linje 695-696). Et eventuelt valg mellem hemmeligholdelse og afsløring er således også indlejret i en kulturel tidshorisont, da det at bryde med konformitet kan indebære risici for stigmatisering. Kulturelle tidshorisonter kan derfor også rumme et skift i oplevede normer.

Kurt fremhæver indledningsvist i nedenstående uddrag, en undring mellem børnehusenes undersøgelser og de mænd der afslører at have været udsat for seksuelle overgreb i barndommen, da der ikke er tilsvarende mange mænd der står frem med at have været udsat for overgreb af kvinder, sat op imod henviste statistik. Dette for at ræsonnere frem til, at det er mere tabuiseret at have været udsat for seksuelle overgreb af en kvinde, end af en mand. Kurt påtaler herefter, med et mere personligt præg, et diskursivt tidsperspektiv, samt understreger sin normative forståelse, med afsæt i egne erfarede oplevelser. Kurt påtaler her at blive udsat for en faktisk konsekvens, hvor andre mennesker fortolker hans afsløring, som ikke at have en sandhedsværdi. Nedenstående uddrag kan dermed være et udtryk for en oplevet stigmatisering, set i lyset af en oplevet tabuisering, hvor selve italesættelsen af at have været udsat for seksuelle overgreb i barndommen og det at have en kvindelig krænker, kan (mis)tolkes af andre. Anklagen om at lyve kan her muligvis anses, som en social dom affødt af stigmaet og bruddet med tabuet.

Uddrag 3.3

730	K: Og det kan jeg godt forstå altså (M: mmm) [-] og det er jo også de fleste af dem der
731	/ der øh træder frem nu og fortæller om overgreb [-] de har været udsat for det er fra
732	andre mænd / Men vi ved fra børnehusenes undersøgelser at 1/3 af ALLE overgreb
733	bliver simpelthen begået af kvinder (M: mmm) [-] Øh men, men øh der er ikke
734	tilsvarende mange mænd der stiller sig op og siger at de har været udsat for overgreb
735	af / af kvinder
736	M: Nej
737	K: Det er stadigvæk mere tabubelagt end at have været udsat for overgreb af mænd
738	(M: mmm) Så det er sådan noget der kommer [-] JEG bliver også udsat for at, at folk
739	siger jeg lyver altså [-]

Kurt fortæller omkring det at havde været udsat for seksuelle overgreb af en kvinde, og hvordan han oplever det som værende mere tabubelagt, end det at have en mandlig krænker. Kurt nævner en undersøgelse fra børnehusene der viser at: "...1/3 af ALLE overgreb bliver simpelthen begået af kvinder..."(linje 732-733). Kurt ligger her et emphatisk tryk på *alle*, hvilket kan være med til at understrege hans videre pointe. Samtidig er *alle* også et retorisk yderpunkt, hvilket ligeledes kan være med til at fremhæve Kurts reference til det, at undersøgelsen på den ene side viser at en tredjedel af alle overgreb begås af kvinder, samt at der på den anden side, ikke er *tilsvarende* mange mænd der står frem med det: "... men øh der er ikke tilsvarende mange mænd der stiller sig op og siger at de har været udsat for overgreb af / af kvinder..." (linje 733-735). Kurt påpeger her at statistikken ikke går op, da han nævner at der ikke er tilsvarende antal mænd som kommer frem med erfarede overgreb begået af

kvinder. Med afsæt i dette nævner Kurt hans oplevelse af tabuisering, omkring det at have en kvindelig krænker som mand: "...Det er stadigvæk mere tabubelagt end at have været udsat for overgreb af mænd..." (linje 737). Med ordene *det er stadigvæk*, ligger der både indlejret en tidsreference, samt et konkluderende aspekt, som muligvis kan afspejle Kurts normative forståelse om at det er mere tabuiseret at have en kvindelig krænker. Dette kan muligvis understøttes af Kurts ræsonnering og undring over at der ikke er tilsvarende mange mænd, som står frem med at have været udsat for overgreb af kvinder, sat op imod henviste statistik. Kurt understreger sin meningsforståelse ved at påpege, at det at være blevet overgrebet af en mand er mere normativt, end det at være blevet overgrebet af en kvinde, idet *tabu* henviser til, hvilke emner vi i samfundet finder uacceptabelt at snakke om. Ud fra hans udtalelse om, at det er *stadigvæk mere tabubelagt*, kan Kurt her siges at anerkende det tabu, som der overordnet kan ligge i at være en mand, og udsat for seksuelle overgreb i barndommen. Kurt afslutter uddraget med at sige: "... JEG bliver også udsat for at, at folk siger jeg lyver altså..." (linje 738-739). Her skifter Kurt fra at bruge mere generaliserende personbetegnelser som: "... vi ved..." (linje 732), samt *mænd* og *kvinder* brugt i generaliserende flertal, til at snakke mere personligt om sig selv. Trykket på *jeg* kan her være et udtryk for Kurts opmærksomhed på skiftet fra den mere generelle omtale, til det at blive konkret og personlig med hans egne oplevelser og erfaringer. Kurt påtaler, at han bliver *udsat for* at folk siger han *lyver*. Altså, at han oplever at *folk* ikke tror på ham, hvor det han fortæller ikke har en sandhedsværdi. Det, at Kurt bruger ordet *udsat*, kan være et udtryk for en oplevet stigmatisering, dette også i kraft af Kurts oplevelse af tabuiseringen af det at have en kvindelig krænker. Samtidig, har det at *udsættes* for noget ligeledes en negativ konnotation, da dette indebærer en ydre ubehagelig påvirkning eller muligt overgreb, hvilket yderligere kunne henvise til en, for Kurt, erfaret social konsekvens i form af eventuel stigmatisering, hvor anklagen om at *lyve* kan være den sociale dom affødt af stigmaet om at bryde *tabuet*.

Nedenstående uddrag omhandler Kurts oplevelse af følelser og, hvorledes disse defineres og udtrykkes, hvor Kurt her påtaler en oplevelse af at være positioneret anderledes på denne front end kvinder.

Uddrag 4. 3

802	en betydning i det her, hvis du kan følge hvad jeg siger [-] at, at, at øh [-] det kan godt
803	være at mænd har en / en øh / en anden måde at kontakte deres følelser på end
804	kvinder har, det skal jeg sgu ikke kunne sige / gøre mig klog på, men øh / men i hvert
805	fald er der ikke rum til at vi selv definerer, hvordan vi gerne vil have kontakt med vores

806	følelser / At vi selv definerer rammer og alt muligt andet for at udtrykke de her følelser
807	(M: mmm) Det / det er der / eller har der været en tradition for at det var noget kvinder
808	gjorde (M: mmm) og det var noget kvinder tog sig af og det tror jeg kommer i øh sådan
809	en helt naturlig slipstrøm at den rollefordeling har været mellem mænd og kvinder ikke
810	også (M: mmm) Øhm, men det duer bare ikke mere (M: nnn) vi er nødt til at gøre op
811	med dem ikk' øhm [-] Fordi at øh / fordi når man har været udsat for overgreb og skal
812	til at tale om det (M: mmm) så, så øh [-] Så det værste der kan ske der er man ikke
813	bliver troet på eller der er nogle andre der skal til at definere hvad man føler og sådan
814	noget ikk', fordi det bliver et nyt overgreb (M: mmm)

Kurt nævner her hans oplevelser af det at være mand, samt det at skulle afsløre sine overgreb og de følelser der kunne opstå i forbindelse med det: "... det kan godt være at mænd har en / en øh / en anden måde at kontakte deres følelser på end kvinder har..." (linje 802-804). Kurt taler her om potentielle kønsforskelle mellem, hvordan mænd og kvinder kontakter deres følelser på, da *mænd* og *kvinder* bliver sagt i flertal skabes der en diskursiv generalisering. Kurt siger dog i forlængelse heraf, at "... det skal jeg sgu ikke kunne sige / gøre mig klog på..." (linje 804). Ved at han *sgu ikke* kan sige det, understreger Kurt sit standpunkt, hvilket han fremhæver ved at påtale, at han ikke vil gøre sig *klog på* det. Hvis man er *klog på* noget, så indebærer det, at man har en vis viden om noget, hvilket Kurt her fremhæver ikke nødvendigvis at have. Derimod påpeger Kurt sin oplevelse af, at "... i hvert fald er der ikke rum til at vi selv definerer, hvordan vi gerne vil have kontakt med vores følelser..." (linje 804-806). Ved at bruge ordet *vi* og *vores*, bliver der dannet et kollektivt billede af mænd, som en samlet gruppe, hvilket er med til at skabe en overordnet generalisering, men også et tilhørsforhold og en positionering, for Kurt, i gruppen af mænd. Samtidig kan der, idet der ikke er plads til *selv* at *definere* eller afgrænse noget, argumenteres for, at rammerne opleves som fastlagte, hvilket kan skabe en mulig oplevelse af et lille råderum til en eventuel forhandling. Kurt taler her om, hvordan *vi* gerne vil have *kontakt* til egne følelser. Man kan argumentere for, at Kurt her påpeger selve italesættelsen af følelser, netop ved at påpege, at der ikke er rum til *selv* at *definere*, da det at definere noget kræver sprog. Kurt omformulerer herefter sin sætning, ved at sige: "...At vi selv definerer rammer og alt muligt andet for at udtrykke de her følelser..." (linje 806), hvilket kan være med til at understrege selve italesættelsen om følelser, da han benytter sig af ordet *udtrykke*. At give udtryk for noget, er at ytre noget. Der er således et handlingsorienteret element i dette, som kunne vise sig i eksempelvis tale, skrift, adfærd eller kunst. Kurt påpeger dermed implicit hans oplevelser af, idet at der generaliseres, at der på et kulturelt og samfundsmæssigt plan, ikke er *rum* eller plads til, at mænd kan udtrykke deres følelser på deres præmisser. Da

præmisserne for at give *udtryk* for sine følelser muligvis opleves af Kurt, som mere eller mindre fastlåste, dette i form af fastlagte definitioner. Kurt uddyber, at "...Det / det er der / eller har der været en tradition for at det var noget kvinder gjorde..." (linje 807-808). Kurt starter her sætningen ud med at reformulere sig, fra "det er der" til "eller har der været". Hvilket i denne kontekst antyder en samfundsmæssig ændring, hvor der, som Kurt udtrykker det, har været en *tradition* for at det var noget kvinder gjorde. En *tradition* angiver en gentagelse eller en videreførelse, som forløber gennem generationer over tid. Hvor ordet *gjorde* både kan henføre til datid, og samtidig kan antyde en handling, altså noget man *gør*. Kurt fortsætter med at sige "...og det var noget kvinder tog sig af..." (linje 808). Idet, at det var noget som kvinder *tog sig af*, antydes det omvendt at mænd ikke gjorde det. Derudover kan der siges, at hvis der bliver "taget sig af noget", så er der noget som håndteres eller bliver taget hånd om. Dette implicerer ligeledes at mænd i modsat fald ikke har håndteret eller taget hånd om selv samme. Kurt uddyber ved at sige: "... og det tror jeg kommer i øh sådan en helt naturlig slipstrøm at den rollefordeling har været mellem mænd og kvinder ikke også..." (linje 808-810). Kurt påpeger således en mulig samfundsmæssig *rollefordeling* mellem mænd og kvinder, hvor kvinderne tidligere var de primære omsorgsgivere og mændene de primære forsørgere. Ordet *slipstrøm* kan her betyde at i forlængelse af eller, som en konsekvens af denne *rollefordeling*, så har *følelser* og det at udtrykke sine følelser muligvis været et tilgængeligt og familiært domæne for kvinder at navigere rundt i, i modsætning til mænd. Denne rollefordeling angiver ligeledes forskellige samfundsmæssige positioneringer mellem mænd og kvinder, og kan samtidig være med til at tydeliggøre det dikotomiske forhold, som mænd og kvinder kan placeres i overfor hinanden. Kurt understreger sit budskab, ved at ytre: "... men det duer bare ikke mere (M: nnn) vi er nødt til at gøre op med dem ikk' øhm..." (linje). Han pointerer og problematiserer således, at *traditionen* med at definere følelser ikke *duer*, og at den skal "gøres op med". At noget skal gøres op med henviser til at der er noget som skal ændres, altså en kritisk stillingtagen om noget veletableret, i dette tilfælde en angivet *tradition*.

Kurt afslutter sin meningsforståelse og hans oplevelse af det at være mand og skulle afsløre sine overgreb, samt definere de følelser der kunne opstå i forbindelse med det, ved at fremhæve: "...Fordi at øh / fordi når man har været udsat for overgreb og skal til at tale om det (M: mmm) så, så øh [-] Så det værste der kan ske der er man ikke bliver troet på eller der er nogle andre der skal til at definere hvad man føler og sådan noget ikk', fordi det bliver et nyt overgreb..." (linje 811-814). Kurt bruger her ordet *man*, som både kan henføre til alle mennesker, uanset køn, men samtidig også lede tilbage til Kurts oplevede tilhørsgruppe af

mænd, hvilket Kurts forudgående ytringer og efterfølgende sætninger kunne understøtte. Ved at fortælle om det *værste* der kan ske, afrunder Kurt implicit ved at vende tilbage til stigmatisering, i form af ikke at *blive troet på*, hvilket henfører til at man i givet fald lyver eller at der er *nogle andre* der skal *definere*, hvad man føler. *Nogle andre* er typisk en bred generalisering, men kunne i denne sammenhæng, set ud fra Kurts samlede udsagn, være en henvisning til kvinder, som traditionen tro har defineret rammerne for, hvorledes følelser kan udtrykkes.

Opsummerende problematiserer Kurt hans oplevelse af, at definitionen af følelser og italesættelsen af disse kan ligge indlejret i en samfundsmæssig norm, som for mænd muligvis kan opleves som fastlåst og svær at forhandle i. En samfundsmæssig norm, hvis rammer er blevet dannet i en patriarkalsk rollefordeling, med kvinden som primær omsorgsgiver og manden som primær forsørger. Kurt problematiserer således en oplevelse af at være positioneret anderledes på denne front end kvinder, hvilket i værste fald, som Kurt henviser til, kan føre til stigmatisering i form af ikke at blive troet på eller manglende råderum i det andre definerer, hvad man føler.

Eliot

I nedenstående uddrag kommer Eliot ind på bevidstliggørelsen af de seksuelle overgreb, som han havde været udsat for i sin barndom. Eliot påtaler her et skift med en nyfunden rolle, med titlen som far. Man kan argumentere for, at denne nye rolle skaber en ny positionering for Eliot, med dertil knyttede forventninger og ansvar. Derudover kunne hans egen positionering som barn, muligvis bedre sættes i relief idet han fik sin egen søn, da dikotomiske positioneringer mellem henholdsvis barn og voksen muligvis kunne tydeliggøre dertilhørende rettigheder og pligter. Eliot kunne således i dette skift, komme til at stå ansigt til ansigt med de normativt oplevede forventninger i sammenkoblingen mellem det, at være nybagt far og et tidligere barn, som har været udsat for seksuelle overgreb i barndommen.

A: Ane (Interviewer)

E: Eliot (Informant)

Uddrag 1. 4

29	E: Jeg har været udsat for seksuelle overgreb af to mennesker da jeg var barn (A:mmm)
30	øhm som jo desværre først kom frem alt alt for sent. Men det ved jeg ikke om vi skal
31	komme ind på nu eller om vi bare skal

32	A: Jamen det er op til dig
33	E: jamen man kan jo sige at det danner jo et eller andet sted grundlag for der hvor jeg
34	tror i vil hen i snakken ik [-] Jamen jeg tror sgu altid jeg har følt der har ligget et eller
35	andet og ULMET i mit liv, jeg har godt vidst at der var et eller andet men det har hele
36	tiden været den her, er der sket noget forkert? eller har jeg selv været uden om det
37	eller har det været tanker eller alt muligt andet (A:mmm) Men da jeg fik min egen søn
38	øhh der skete nogle ting der gjorde at hele min verden den brød sammen og det var
39	ligesom der at hele det her overgreb kom til overfladen

Eliot starter ovenstående uddrag ud med indledningsvist at fortælle lidt om sig selv, og nævner i den forbindelse at overgrebene "... desværre først kom frem alt alt for sent..." (linje 30). Eliot refererer her til afsløringen af, at have været udsat for seksuelle overgreb i barndommen, med ordene *kom frem*, som henfører til en tilstand, hvor noget ikke længere er skjult, men er kommet frem i lyset. Ordet *desværre* kan være med til at fremhæve en ærgrelse eller et muligt ønske om, at noget havde været anderledes. Denne mulige ærgrelse kan understøttes gennem det gentagne ord, og yderpunkt, *alt*, hvor der også bliver lagt et emphatisk tryk på det først udtalte. Eliot bremser herefter op for at afklare med interviewer: "...Men det ved jeg ikke om vi skal komme ind på nu eller om vi bare skal..." (linje 30-31) hvorved interviewer svarer, at det er op til ham. Eliot responderer dermed ved at italesætte en kort antagelse om, hvad han går ud fra konteksten for samtalen er. Dette kunne således afbilde Eliots indfaldsvinkel, hvorved han blotlægger hans forståelse af interview rammen.

Eliot fortsætter ved at sige: "...Jamen jeg tror sgu altid jeg har følt der har ligget et eller andet og ULMET i mit liv, jeg har godt vidst at der var et eller andet..." (linje 34-35). Først og fremmest beskriver Eliot en usikkerhed, med brug af ordet *tror*. Han fortæller yderligere, at han har "... følt, at der har ligget et eller andet og ULMET i mit liv..." (linje 34-35). Idet han bruger ordet *følt*, inddrager Eliot en grad af ubevidsthed, som givetvis står i opposition til en bevidstliggørelse, da noget som føles kan overføres til en intuitiv følt formodning. Ydermere bliver der lagt tryk på ordet *ulmet*, hvilket kan understrege og henvise til noget som er til stede under overfladen, som ikke er forarbejdet og, som pludseligt kan hæve sig op over overfladen og give sig til kende. Der kan derfor muligvis være noget uigenkendeligt og usikkert over dette, da det er noget uvist som kan udvikle sig. Eliot opstiller herefter udsagnene og spørgsmålene: "... er der sket noget forkert? eller har jeg selv været uden om det eller har det været tanker eller alt muligt andet..." (linje 36-37), som kunne være et udtryk for forvirring og mulig fortrængning af overgrebene. Eliot sætter her forskellige scenarier op, hvor der enten er sket noget *forkert*, eller at han selv havde en del af ansvaret eller at det blot var tankespind. Dette kunne muligvis være et udtryk for en tvivl om

ansvar, såfremt han selv har været *ude om det*, kunne dette anses som en spekulation om medansvar og eventuel skyld over det skete. Eliot sætter dette op imod det, at der også kunne være sket noget *forkert*, hvilket kunne henvise til at der er overgået noget forkert mod ham, noget der ikke var hans skyld. Derudover nævner Eliot også at det kunne have været *tanker eller alt muligt andet*, hvilket yderligere kunne henvise til en tvivl om, hvorvidt disse hændelser overhovedet var forekommet eller om det var opdigtede tanker, som ikke havde rod i virkelige hændelser.

I forlængelse af dette beskriver Elliot katalysatoren for bevidstliggørelsen om overgrebene: "...Men da jeg fik min egen søn øhh der skete nogle ting der gjorde at hele min verden den brød sammen og det var ligesom der at hele det her overgreb kom til overfladen..." (linje 37-39). Eliot beskriver her, at da han fik sin *egen søn* skete der et skift i hans liv, som resulterede i at overgrebet *kom til overfladen* og dermed op fra dybet, hvor det havde *ulmet*. Eliot fremhæver herefter, hvor voldsomt dette skift var for ham med vendingen: "... hele min verden brød sammen..."(linje 37-38). Dette kan anskues som en måde at beskrive en mulig fortrængning, som Eliot havde levet med indtil han blev far. Derudover kan det at verden bryder sammen, angive et fast solidt fundament, som braser sammen under ens fødder. Eliot beskriver deslige hans søn som sin *egen søn*. En *søn*, et barn der er hans *eget*, hvilket ligeledes kan fremhæve Eliot i en ny rolle og positionering, da han nu er far. Der pålægger sig dermed også forventninger tilknyttet denne positionering i form af eksempelvis ansvar. Det, at Eliot bruger vendingen *egen søn*, kan muligvis også forstås som en konfrontation med sig selv som barn, da dette skift i Eliots liv satte en katalysator i gang, som resulterede i at overgrebene *kom til overfladen*. Mødet med sin *egen søn* og den mulige konfrontation med sig selv som barn, kan således også ses, som et refleksivt møde mellem en mere bevidst voksen og fortidens genskær, set i bakspejlet. Dette kunne i givet fald afspejle den tvivl, som Eliot tidligere nævnte, vedrørende om der var sket noget *forkert*, altså noget som ikke burde forekomme, her i form af seksuelle overgreb. Da det *forkerte* står i et modsætningsforhold til noget rigtigt, kan der dermed også lægge en normativ forståelse indlejret, idet han stod ansigt til ansigt med de normative forventninger til ham selv, både som nybagt far, samt som mand der var blevet udsat for seksuelle overgreb i barndommen.

I nedenstående uddrag påtaler Eliot en normativ forståelse, som ligger i hans oplevelse af det at blive ældre, hvor han fremhæver en øget bevidsthed. Hvilket kan illustrere et skift fra barn til voksen, med dertilhørende ny udkigspost. Ydermere beskriver Eliot en oplevelse af at være forkert og ikke være en del af det omkring ham, hvilket kunne afspejle en

indlejret normativ opfattelse samt forventning til selv. Dette da en øget bevidsthed muligvis kan tydeliggøre sociale spilleregler og normer eksempelvis i form af tabuisering og stigmatisering. Ses dette i sammenkoblingen med det omkringværende samfund og Eliots følelse af forkerthed kan dette muligvis antyde en oplevet norm, hvor emnet og italesættelsen af at have været udsat for seksuelle overgreb i barndommen, kan være omringet af tabuisering, som muligvis kunne afføde stigmatisering samt selvstigmatisering.

Uddrag 2.4

122	E: Jamen jeg tror jo ældre man bliver så bliver man også mere sårbar der sætter sig
123	andre ting på sjælen af en øhh og jeg tror man bliver mere bevidst om tingene og jeg
124	tror at når jeg rammer de her teen-start 20érne (A:mmm) Jeg tror det er der jeg bliver
125	ramt af virkelig dårligt selvværd og det at være forkert på den og føle at jeg ikke var en
126	del af, af det hele. Og så tror jeg først at man / Jeg følte mig først rigtig forkert da det
127	blev sandt altså da det blev virkeligt (A:mmm) At jeg havde været udsat for det her og
128	man ligesom altså at det er svært at forklare men jeg tror det først gik rigtig galt for mig
129	da det hele det kom frem.
130	A: Ja

Eliot respondere her på et uddybende spørgsmål fra interviewer, der lød om han ville fortælle lidt om forkerthedsfølelsen han nævnte tidligere. Eliot svarer her “...Jamen jeg tror jo ældre man bliver så bliver man også mere sårbar der sætter sig andre ting på sjælen af en øhh og jeg tror man bliver mere bevidst om tingene...” (linje 122-123). Eliot ræsonnerer her omkring det at blive ældre han bruger ordene *jeg tror* som kan afspejle hans refleksioner om, hvorfor noget er som det er. Dertil bruger Eliot ordet *man* der kan have en anonymiserende effekt og henvise til en mere generel forståelse af, at dette er noget *man* bliver, og altså ikke kun *jeg*, hvilket kan afspejle Eliots forståelse af det normative, der ligger i hans oplevelse af at blive ældre. Samt den sårbarhed der følger med grundet de ting der sætter sig *på sjælen* og den *bevidsthed* man får om *tingene*. Eliot beskriver her, hvordan *ting* kan sætte sig på *sjælen* og gøre en mere bevidst. Det, at Eliot bruger *sjælen* som beskrivelse for noget der kan sætte sig ting på, kunne yderligere være en måde at formidle hans oplevelse af den øgede sårbarhed, der kommer jo ældre man bliver. Sårbarhed kunne her forstås som det at åbne sig op og lade sig selv blive sårbar, hvor *sjælen* bliver modtagelse for det ydre. Derudover kan det, at der sætter sig noget *på sjælen*, typisk forstås som værende negativt, således at én har oplevet noget, som har sat ar *på sjælen*. Dette kan samtidig kobles sammen med den øgede *bevidsthed*, som Eliot fremhæver at *man* får, idet man bliver ældre. Altså, i skiftet fra barn til voksen. Der bliver således illustreret et skift i positionering, hvilket kan medføre en ny udkigspost både til nutidige oplevelser, men også til hændelser som hører

fortiden til, i form af en øget bevidsthed. I forlængelse af dette beskriver Eliot, at da han var i slut teen start 20'erne blev han ramt af dårligt selvværd: "...Jeg tror det er der jeg bliver ramt af virkelig dårligt selvværd og det at være forkert på den og føle at jeg ikke var en del af, af det hele..." (linje 124-126). Det at blive *ramt* af noget, her *dårligt selvværd*, kunne betyde at man kolliderer med noget, her i overført betydning, da *selvværd* figurerer i det enkelte individ og ikke i den objektive virkelighed. Derudover handler selvværd om, hvordan vi oplever os selv, samt at kunne anerkende og acceptere sine gode og dårlige sider. Tanker og følelser hænger således også uløseligt sammen med, hvor meget værd det enkelte menneske pålægger sig selv.

Det at Eliot beskriver det at blive mere sårbar, og derefter nævner at han blev *ramt* af dårligt selvværd, kunne tale ind i den selvsamme sårbarhed, hvor han oplevede at blive *ramt*. Eliot fremhæver desuden sit dårlige selvværd, ved brug af ordet *virkelig*. Eliot blev således ikke kun *ramt* af *dårligt selvværd*, men af *virkelig* dårligt selvværd. Dertil beskriver Eliot det at være *forkert på den*, som kan siges at stå i kontrast til det at være rigtig på den, hvortil han tilføjer at han ikke følte han var *en del af det hele*. Der ligger her et yderpunkt i form af *det hele*, hvor dette muligvis kunne forstås som alt omkring ham. Dette yderpunkt fremmer Eliots formidling af den følte forkerthed, ved at lave sammenhæng mellem det at være *forkert på den* og dermed ikke en del af det hele. Man kan dermed argumentere for, at *det hele* er af social karakter, idet der bliver antydnet, hvad der er normativt *forkert* og dermed implicit, hvad der er rigtigt. Der kunne derfor godt ligge en normativ forståelse indlejret heri, som kan referere tilbage til det at blive voksen og dannelsen af en øget bevidsthed. Dette da den øgede bevidsthed muligvis kan tydeliggøre sociale spilleregler eksempelvis i form af tabuisering og stigmatisering.

Eliot uddyber denne forkerthedsfølelse og følger op med at sige "...Jeg følte mig først rigtig forkert da det blev sandt altså da det blev virkeligt (A:mmm) At jeg havde været udsat for det her..." (linje 126-127). Eliot påtaler her den følelse han havde af, at være forkert og uddyber, at han *først* følte sig *rigtig forkert*, da det blev *sandt* og *virkeligt* at han havde været udsat for overgreb som barn. Ordene *sandt* og *virkeligt* kan her forstås som et skift, en mulig erkendelse, som Eliot henviser til ved at sige: "... at jeg havde været udsat for det her..." (linje 127). Altså, at der var en virkelighed og en sandhed der kom frem med hans erkendelse om at havde været udsat for overgreb. Det at Eliot beskriver at han *først* rigtigt følte sig forkert her, kunne tale ind i hans tidligere beretning om hans oplevelser af at noget

havde lagt og ulmet (uddrag 1.4), men først nu var kommet frem og med sig, havde bragt en følelse af at være rigtig forkert. Eliot beskriver her en mulig proces, hvor overgrebene medførte en sårbarhed og dårligt selvværd, men samtidig først, da de blev *virkelige* og *sande*, gav ham en følelse af at være *rigtig* forkert. Eliot uddyber i forlængelse af dette "... at jeg tror det først gik rigtig galt for mig da det hele det kom frem..."(linje 128-129). Eliot nævner her at det *gik rigtig galt*, hvilket kunne være et udtryk for en afvigelse fra det ønskede eller det forventede, som her forekom, da det *hele* kom frem. At noget kommer *frem* kan henføre til noget, som tidligere har været mørklagt, men som nu kommer frem i lyset, hvilket kan være med til at fremhæve at Eliot her refererer tilbage til hans afsløring af de seksuelle overgreb han havde været udsat for. At noget kommer *frem* kan således også henvise til at noget bliver italesat, hvilket muligvis kan sammenkobles med det øvrige. Således at selve italesættelsen overfor andre om det at have været udsat for seksuelle overgreb i barndommen, kan have affødt en oplevelse af at dette først på dette tidspunkt blev virkeligt og sandt. I forlængelse af det kan der argumenteres for, at der ved italesættelsen om at have været udsat for seksuelle overgreb i barndommen, også kunne være et skift i positionering. Hvilket muligvis kunne understøttes af, at Eliot igen bruger ordene *først* og *rigtig*, der ligesom ved hans formidling om forkerthedsfølelsen kunne afspejle en bevægelse fra noget ubehag der havde ulmet, til yderpunktet, hvor det *gik rigtig galt* og han følte sig *rigtig forkert*. I givet fald kan dette også være med til at belyse en oplevet samfundsmæssig kulturel tabuisering af emnet, samt mulig stigmatisering og selvstigmatisering.

Eliot responderer i det nedenstående uddrag på et spørgsmål vedrørende hans tanker omkring det at åbne op omkring seksuelle overgreb erfaret i barndommen, og om han tænker dette er sværere for mænd end for kvinder. Eliot fremhæver her en oplevet problematik, hvor det at italesætte sådanne overgreb er et kæmpe problem for mænd. Der bliver således diskursivt konstrueret en forståelsesramme, hvor dette generaliseres til en norm. Derudover bliver problematikken særegen for mænd, da kvinder står i et dikotomisk forhold til mænd. Eliot uddyber problematikken ved at fremhæve, hvor tabubelagt og skamfuldt det er for en mand, at have været udsat for seksuelle overgreb i barndommen. Disse to ord kan sammenlagt være med til at illustrere en vekselvirkning mellem en kulturel delt forståelse, om mænd som har været udsat for seksuelle overgreb i barndommen, og den mulig affødte moraliserende skamfuldhed. Som potentielt kunne afbilde en eventuel stigmatisering og selvstigmatisering af selv samme. Eliot afrunder uddraget med at fremlægge paradokset vedrørende en eventuel ændring af ovenstående problematik, da det tabubelagte og gængs usagte kun kan ses ændret i

form af italesættelse, for dermed at ændre det ufamilære og uigenkendelige til noget familiært og genkendeligt.

Uddrag 3.4

338	A: Hvad dine tanker om det at åbne op omkring seksuelle overgreb erfaret i
339	barndommen, tror du at mænd generelt har sværere ved dette, end kvinder?
340	E: Jamen jeg ved ikke hvad mine tanker / Altså jeg ved jo der er et KÆMPE problem i
341	at italesætte det som mand og jeg tror / Jeg kan have en følelse af / Altså jeg kan ikke
342	se nogen / hvordan skal jeg forklare det / Jeg kan ikke se nogen formel for hvordan vi
343	ændre det synspunkt på hvor tabubelagt det er for en mand, hvor skamfuldt det er som
344	mand at være udsat for det vi har været udsat for, Altså jeg kan ikke se nogen formel
345	eller nogen ting udover at bare italesætte det

Eliot starter i ovenstående uddrag ud med at reformulere sig, fra "...Jamen jeg ved ikke hvad mine tanker / Altså jeg ved jo der er et KÆMPE problem i at italesætte det som mand og jeg tror..." (linje 340-341). I omformuleringen fremhæver Eliot, at det han nu fortæller er hans viden, med ordene *jeg* og *ved*. Det som Eliot *ved* er, at der er et kæmpe problem i at italesætte det som mand. Der bliver her lagt et emfatisk tryk på ordet *kæmpe*, hvilket kan være med til at understrege Eliots meningsforståelse om denne problematik. Altså, en måde at slå fast at det her er et *kæmpe problem*. Problematikken, som Eliot påtaler her er at skulle italesætte erfarede seksuelle overgreb i barndommen *som mand*. Med ordene, *som mand*, ses der en generalisering, hvilket muligvis kan afspejle en oplevet norm hos Eliot. Samtidig er der et dikotomisk forhold til kvinder, hvilket kan være med til at tydeliggøre, at der på denne front er et oplevet særegent kønsdifferentieret forhold vedrørende italesættelsen af seksuelle *af*, overgreb i barndommen. Eliot reformulere sig herefter: "... jeg tror/Jeg kan have en følelse af/Altså jeg kan ikke se nogen/hvordan skal jeg forklare det..."(linje 341-342). Disse hurtige reformuleringer kan muligvis illustrere, at Eliot kan have besvær ved at italesætte, formidle eller præcisere en eventuel problematik. Hvilket muligvis kan understøttes af Eliots retorisk åbne spørgsmål, hvor han spørger "hvordan skal jeg forklare det?" Dette retorisk åbent spørgsmål, ses idet at der bliver stillet et åbent spørgsmål højt, hvor spørgsmålet egentligt implicit er henvendt til ham selv.

Eliot uddyber problematikken, med: "...Jeg kan ikke se nogen formel for hvordan vi ændre det synspunkt... " (linje 342-343). Eliot bringer her sig selv og sin egen forståelse af problematikken i spil med ordet *jeg*. At Eliot *ikke* kan *se*, skal her forstås

billedligt. Da det, som han refererer til *ikke* at kunne *se*, er en *formel* for, hvordan der ændres et synspunkt. Ordet *formel* kan henvise til en opskrift eller en fremgangsmåde, hvor ordet *synspunkt* angiver en måde at forstå eller anskue noget på, eksempelvis en problematik. At der er noget der skal *ændres*, er med til at fremhæve, at der er et problem. Noget, som ikke fungerer eller er optimalt. Derudover skifter Eliot fra at starte sætningen ud med *jeg*, til at bruge ordet *vi*, hvilket kan antyde at *problemet* således ikke er noget, som Eliot alene kan *ændre*, men noget som kræver en fælles indsats. Ligeledes kan det belyse Eliots meningsforståelse om, at han ikke er alene om hverken at se eller anerkende denne problematik, da ordet *vi* muligvis kan referere til et gruppetilhørsforhold til mænd og deres fælles *synspunkt*. Synspunktet omhandler her, "... hvor tabubelagt det er for en mand, hvor skamfuldt det er som mand at være udsat for det vi har været udsat for..." (linje 343-344). At noget er *tabubelagt* angiver en kulturelt delt forståelse og social norm, om emner som kan vække stærke følelser, hvor det at noget er *skamfuldt* henviser til noget oplevet og følt i én person. Disse to ord som Eliot kobler sammen kan således ses i vekselvirkning med hinanden da det tabubelagte ved, som mand, at have været udsat for seksuelle overgreb i barndommen, kan indeholder et moraliserende element, som kan afføde følelsen af skam. Ydermere skifter Eliot til at snakke om, hvor svært det kan være for en *mand*, hvilket kan skabe et generaliseret anonymiseret udtryk, og samtidig være med til at angive et muligt gruppetilhørsforhold for Eliot. Dette kan understøttes yderligere, da han efterfølgende bruger ordet *vi*, i sætningen: "... som mand at være udsat for det vi har været udsat for..." (linje 343-344). Ordet *vi* kan således også refereres tilbage til og præcisere det førømtalte *vi* (linje 344), således at den problematik som skal ændres, skal ændres i fællesskab med andre mænd, som har været udsat for seksuelle overgreb i barndommen. Derudover kan man argumentere for, at idet Eliot konstruerer en generalisering vedrørende, hvor tabubelagt og skamfuldt det er som mand, understreger han også implicit, hvor tabubelagt og skamfuldt det er for ham. Eliot afslutter uddraget med at sige: "...Altså jeg kan ikke se nogen formel eller nogen ting udover at bare italesætte det..." (linje 344-345), hvor han tydeliggøre den omtalte problematik og det samfundsmæssige dilemma, som han ikke kan se nogen *formel* for at kunne *ændre*, udover at italesætte det. Hvilket kunne ses som et forslag til at bryde det tabu Eliot beskriver.

Simon

I nedenstående uddrag fortæller Simon om hans forståelse af, hvorfor det kan tage mænd 15-20 år at afsløre, det at have været udsat for seksuelle overgreb i barndommen.

Simon opstiller en generel forestilling om mænd som det stærke køn, hvilket Simon understreger ved at trække på sin erfaring fra reklamebranchen og de budskaber der udsendes derigennem. Simon fremhæver et samfundsmæssigt tidsperspektiv tilknyttet denne generelle forestilling om mænd, som har rødder i fortiden, men som samtidig blomstrer i nutiden. Sammenlagt kan uddraget fremhæve en problematisering i form af sammenkoblingen mellem førnævnte generelle forestilling og selvsamme budskaber som reklamebranchen til stadighed kan være med til at vedligeholde. Simon problematiserer således denne generelle forestilling om, at mænd er det stærke køn, og sammenkobler disse muligt oplevede forventninger til eget køn og selv, som en mulig hindring for mænd vedrørende det, at afsløre at have været udsat for seksuelle overgreb i barndommen.

A: Ane (Interviewer)

S: Simon (Informant)

Uddrag 1.5

376	S: Jeg tænker helt sikkert [-] at den generelle forestilling om at mændene er det stærke
377	køn [-] den, den ligger så <i>tungt</i> [-] i os [-] og det gør den også / det gør den også
378	stadigvæk når vi øh [-] / Nu kan jeg vel sige, at det er en fordel nogen gange at have
379	været i reklamebranchen, fordi [-] så ved man godt hvad det er der bliver sagt / hvad
380	det er for nogle budskaber der skal ud

Simon beskriver i ovenstående uddrag en *generel forestilling* om mænd, som *det stærke køn*. En *generel forestilling*, som han understøtter ved at referere tilbage til *reklamebranchen*, og de *budskaber* der sendes derigennem. Simon starter med at udtale: “...Jeg tænker helt sikkert...” (linje 376), hvilket er med til at fremhæve at dette er Simons egne tanker. Samtidig kan ordene *helt sikkert*, være med til at fremhæve, at hans tanker ikke kan betvivles. Det illustrerer således også et retorisk yderpunkt, hvor noget ikke kun er *sikkert*, men *helt sikkert*. Simon fortsætter med: “... at den generelle forestilling om at mændene er det stærke køn [-] den, den ligger så tungt [-] i os...” (linje 376-378), her kan ordet *generelle* angive en norm, og ordet *forestilling* kunne henvise til en social repræsentation eller en måde at anskue noget på. Den *generelle forestilling*, som Simon påtaler, om at mændene er det stærke køn, indeholder to dikotomier, da ordet *mænd* står i kontrast til kvinder, og ordet *stærk* kan ses i kontrast til svag. At *mænd* bruges i flertal understreger en eventuel generel forestilling eller kulturel norm. Ved at *mænd* her bliver påtalt at være *det stærke køn*, angives der samtidig implicit, at de ikke er det svage køn. Man

kan her tilføje at dette lod må tilfalde kvinderne, grundet de diskursive modsætningsforhold. Simon siger efterfølgende at den forestilling "... ligger så tungt [-] i os..." (linje 377), hvor ordet *os* kan understøtte at der henvises til en oplevet norm. At noget kan ligge *tungt*, her en generel forestilling i mennesker, kan være med til billedligt at illustrere en forestilling om mænd, som danner et *liggende* fundament, som kan være *tungt* eller besværligt at rokke ved. Simon fortsætter med at udtale, at denne forestilling *stadigvæk* ligger tungt i os, med ordene: "... og det gør den også / det gør den også stadigvæk..." (linje 377-378). *Stadigvæk* angiver her et tidsmæssigt perspektiv, som understreger at denne generelle forestilling om mænd *stadigvæk* figurerer i samfundsbilledet den dag i dag. Det er således også en *generel forestilling*, som har en samfundsorienteret fortid og historie. På samme tid kan ordet *stadigvæk* fordre en mulighed for ændring, i det noget *stadigvæk* er på én måde, kan det altså ændres, det er blot ikke sket endnu. Simon fortæller efterfølgende at det kan være en fordel, at have været i reklamebranchen "... fordi [-] så ved man godt hvad det er der bliver sagt/hvad det er for nogle budskaber der skal ud..." (linje 379-380). Ordet *man* kan her virke anonymiserende, hvor ordet *så* kan angive en logisk konsekvens eller slutning, som kan indikere en sandhedsværdi i det sagte. *Budskaber* kunne her angive mere underliggende beskeder om eventuelle idéer, meningstilkendegivelser, læring eller idealistiske målsætninger. Simon sætter retorisk sammenhæng mellem hans syn på at der *stadigvæk* er *forestillinger* om manden som det *stærke køn* og de *budskaber* han oplever reklamebranchen kommer med. Hvilket kan anses som en problematisering i kraft af Simons ytring om at det *stadigvæk* er sådan og at det altså ikke har ændret sig endnu.

I nedenstående uddrag uddyber Simon budskabet om, at manden *stadigvæk* portrætteres, som det *stærke køn*, hvilket kunne være med at understrege Simons forståelse om, at denne forestilling kan være særskilt for mænd. Simon benytter sig fortsat af reklamebranchen for at belyse disse kønsmæssige budskaber og generelle forestillinger, hvilket kan være tilknyttet samfundsnormer og normative opfattelser af henholdsvis mænd og kvinder. Dette kan muligvis være med til at skabe et ideal, som den enkelte kan genspejle, gennem eksempelvis konformitet. Disse relationelle forhold sætter Simon yderligere op mod det danske samfund, hvilket belyser hans normative opfattelse af køn. Afslutningsvist, understreger Simon en mulig risici eller fare ved at blive gjort svag eller lille, da dette kan true ens overlevelse, hvilket muligvis kunne opfattes som en særegent trussel for mænd, da Simon har beskrevet en generel forestilling om mænd som værende det stærke køn, hvortil

det at blive gjort svag således står i et direkte modsætningsforhold, hvilket der kan argumentere for potentielt kunne true selvets overlevelse.

Uddrag 2. 5

388	S: Det er ikke noget der er globaliseret , det er Axe-reklamen til den sporty mand, det
389	er øh [-] det er det fede jakkesæt til ham direktøren der bare ?uklar passage? [-]
390	Øhm så der er et stadigvæk et stærkt billede af at manden skal være MANDEN og
391	kvinden skal være den feminine (A: mmm) [-] Så det er et / et stærkt samfundsbillede
392	der bare lever i bedste velgående [-] Øhm og, og, og / og jeg tror uanset køn, så er der
393	ingen der vil gøres til svage / der er ingen der vil gøres små [-] Øhm [-] fordi så
394	overlever vi ikke [-] (A: nnn) [-] Ja
395	A: Nej det er også en god pointe

I ovenstående uddrag giver Simon to eksempler på eventuelle reklamer henvendt til mænd. Begge reklamerne har en handlingsorienteret indfaldsvinkel. Den ene med et *sporty* udtryk og den anden reklame med en *direktør*, som kan fremhæve et *stærkt billede* af en mand. Simon påtaler herefter: "... så der er et stadigvæk et stærkt billede af at manden skal være MANDEN og kvinden skal være den feminine..." (linje 390-391). Manden og kvinden bliver her sat overfor hinanden i diametrale modsætningsforhold, hvor der bliver lagt et emfatisk tryk på *manden*, hvilket kunne være for at underbygge Simons meningsforståelse og formidlingen af denne. Kvinden bliver her italesat som den *feminine*, hvilket står i dikotomi til maskulin. At være *feminin* kan henvise til træk eller egenskaber, hvor der generelt bliver tillagt en association til noget særegent kvindeligt. Dette kan lede tilbage til uddrag 1.5 hvor Simon snakkede om kønsmæssige budskaber, som reklamebranchen kan være med til at portrætterer. Man kan derfor argumentere for, at disse oplevede kønsmæssige budskaber er med til at understrege en samfundsnorm og opfattelse af både mænd og kvinder. Simon understøtter denne argumentation ved at påtale, at: "...Så det er et / et stærkt samfundsbillede der bare lever i bedste velgående..." (linje 391-392), hvor ordet *samfundsbillede* kan portrættere en samfundsnorm. Hvilket kan afføde en mulig higen for det enkelte individ til at opfylde dette billede, gennem eksempelvis konformitet. At noget *lever i bedste velgående* indikerer at det har en fortid, et liv der fortsat er *velgående* samt at dette samfundsbillede stadig er gældende og i live. Simon bevæger sig herefter væk fra at snakke om mænd og kvinder i adskilte dikotomier, til at snakke om mennesker på tværs af køn, med sætningen: "... og jeg tror uanset køn, så er der ingen der vil gøres til svage / der er ingen der vil gøres små..." (linje 392-393). Simon pointerer her, at ingen mennesker *vil gøres til svage*, hvilket han sammenkobler med, at *ingen vil gøres til små*. Sammenkoblingen ligger således i ordene *svag* og *små*. Der foreligger igen et dikotomisk forhold mellem *svag* og *stærk*, samt *små* og

store. Det, at man som menneske kan gøres *små* eller lille, kan indikere et hierarkisk relationelt forhold, da man er mindre end andre, eller, andre er større end én selv. Kigger man på mennesker udvikler vi os fysisk, fra små til store, barn til voksen. Man kan således også perspektivere dette i et positionerings perspektiv, hvor børn, eller de *små*, er de *svage* og voksne, de store og stærke. Tager man samfundet med i betragtning, er der eksempelvis også en juridisk forskel på børn og voksne, som kan være med til at belyse det hierarkiske relationelle forhold, da det kan være med til at tydeliggøre nogle divergerende rettigheder og pligter samt dermed implicite forventninger. Ydermere, nævner Simon at det er noget som bliver *gjort* mod én, hvilket ses i vendingen om, at ingen mennesker *vil gøres til svage*, samt at *ingen vil gøres til små*. Det er således noget udefrakommende, noget man udsættes for. Hvilket projektere ansvaret, dels ud på dem eller det, der vil gøre mennesket svagt, og samtidig påtaler det iboende ansvar om ikke at lade sig selv blive gjort svag. Simon afslutter sin sætning med at understrege sin meningsforståelse: "... fordi så overlever vi ikke..." (linje 393-394). Ordet *vi* er med til at fremhæve en generalisering, som stadig forekommer på tværs af køn, hvor at *overleve* her står i opposition til død, da dette er det modsatte alternativ. Simon understreger således en eventuel fare eller risici ved at blive *gjort svag* eller *gjort små*, da dette muligvis kan true vores overlevelse, eller i overført betydning, måske selvets overlevelse.

Nedenstående uddrag skal ses i forlængelse af de to ovenstående, og taler indledningsvist ind i normative forståelse af køn og argumenter, som Simon præsenterer i uddrag 1.5 og 2.5 dette ved at fremhæve et urinstinkt, hvor manden bliver betragtet som forsørgeren. Der formidles således et indlejret element af noget iboende grundet instinkt, samt et tidsmæssigt perspektiv, med rødder til urtiden. Det iboende element er her, som Simon beskriver det, at manden skal være *provideren*, hvilket dermed rummer samt bygger videre på en normativ forståelse af manden som det stærke køn, med bestemte pligter og forventninger, hvor kvinder er i modsætningsforhold hertil. Simon påtaler dog, at der er andre måder at være mand på, hvilket kræver en dybere indsigt i selv, eller en større selvforståelse. Man kan argumentere for at en dybere selvindsigt vedrørende ens mandlige kønspositionering, således kræver en form for løsrivelse fra det omkringværende samfund, da en dybere forståelse og indsigt vil kræve refleksion og (gen)forhandling om position. Dette kan i givet fald indebære at man kan bevæge sig væk fra konformitetens trykke rammer. Afslutningsvist kan man argumentere for, at Simon problematiserer og tager afstand fra ovennævnte normative opfattelse af det mandlige køn, da en dybere indsigt i selvet er positivt værdiladet, hvilket

dermed kunne fremhæve Simons meningsforståelse og eventuelt budskab om, at de normative opfattelser af køn ikke nødvendigvis er sådan det reelt er, eller burde være.

Uddrag 3. 5

395	A: Nej det er også en god pointe
396	S: Der ligger vel et urinstinkt i os også, i at manden skal være provideren, manden skal
397	kunne tage kampen, manden skal kunne øh finde et træ og bygge et hus (A: mmm) og
398	skal sørge for at der er mad på bordet [-] Der, der kræver det en dybere indsigt i sig
399	selv øh for at forstå det ikke er / det ikke nødvendigvis er sådan det er [-] Øhm og øh /

Simon argumenterer videre ved at inddrage evolutionære pointer, hvilket han omtaler, som *urinstinkter* der ligger i *os*, et *os* der både kan henvise til mennesket i en generel term eller til et oplevet gruppetilhørsforhold til mænd: "...Der ligger vel et urinstinkt i os også, i at manden skal være provideren, manden skal kunne tage kampen, manden skal kunne øh finde et træ og bygge et hus (A: mmm) og skal sørge for at der er mad på bordet..." (linje 396-398). Simon skaber her et argument ved indledningsvist, at sige: "...Der ligger vel et urinstinkt i os også..." (linje 396), hvor ordene *vel* og *også* kunne tale ind i de argumenter og normative forståelser af køn, som Simon omtalte i uddrag 1.5 og 2.5 ved at henvise til, hvad disse forståelser af køn består af mere konkret. Simon taler her om manden som *provideren*, og ham der skal *kunne tage kampen*, altså en kønsposition der for mænd fordrer en evne til at kunne kæmpe. kunne forsørge, bygge et hjem og skaffe *mad på bordet*. Denne formidling af et iboende *urinstinkt*, der danner en bestemt position og meningshorisont om manden rummer således, ud fra Simons fortælling, bestemte pligter og forventninger, som samtidig kan dateres tilbage i historisk tid. Hvilket dermed fremhæver en videreførelse eller mulig tradition vedrørende dette. Simon slår her ned på helt konkrete arbejdsopgaver og evner, han oplever ligger som instinkter hos manden, hvilket kan understrege at førnævnte ord *os* dermed refererer til mænd som en gruppe, en gruppe som Simon har et følt tilhørsforhold til. Evnen til at *kunne tage kampen*, taler ligeledes også ind i det *samfundsbillede* Simon beskrev i uddrag 2.5 som han oplever stadigvæk *lever i bedste velgående*.

Simon udtrykker herefter, at "...Der, der kræver det en dybere indsigt i sig selv øh for at forstå det ikke er/det ikke nødvendigvis er sådan det er..." (linje 398-399). Simon sætter her det førnævnte syn på normativ kønsforståelse op imod ordene *dybere indsigt*, hvor *indsigt* kan angive en viden eller en forståelse. Simon uddyber dog, at den *dybere indsigt* der kræves er *i sig selv*, hvilket dermed kan indikere en dybere selvforståelse, dette for at *forstå*, at *det ikke nødvendigvis er sådan det er*. Altså, at der kan være andre måder *det er* på, andre

måder at være mand på. Løsrevet fra oplevet kulturel kønspositionering som mand med dertilhørende pligter, rettigheder og forventninger. Løsrevet fra en mulig konformitet til det omkringværende samfund, for at indgå i en forhandling og dermed opnå en dybere indsigt i sig selv. Simon påpeger her at indsigt og en forståelse af sig selv på et *dybere* plan, er krævet for at kunne *forstå* dette. Der angives dermed, at det ikke er en selvforståelse der, hverken kommer let eller skal anses som en selvfølge. Simon kunne her tænkes, på sin vis, at problematisere eller tage afstand fra selvsamme normative opfattelser af køn, som han løbende har beskrevet gennem kommercielle reklamebudskaber og iboende *urinstinkter*. Dette ud fra en præmis om at en *dybere indsigt* er værdiladet, samt understreger en meningsforståelse og eventuelt budskab, om at noget burde ændre sig i forhold til disse normative opfattelser af køn.

Simon svarer i nedenstående uddrag uddybende på et spørgsmål omkring det, at åbne op omkring de seksuelle overgreb han blev udsat for som barn. I den forbindelse fortæller Simon om en samtale med en psykolog som havde spurgt ind til hans alder da overgrebene startede. Psykologen respons blev her formidlet til at stå i skarp kontrast til Simons egen overbevisning, vedrørende medansvar og skyld. Dette resulterede i en mulig gen(forhandling) om overbevisning og (selv)forståelse, da selvsamme blev lagt til grunde med psykologens respons og argumentation. Denne (gen)forhandling kunne anskues fra et positionerings perspektiv, da ens selvforståelse og meningsforståelse muligvis kan ændre sig i skiftet fra barn til voksen, da man i takt med udviklingen får en fornyet udsigtspost, med en større indsigt og adgang til eksempelvis rettigheder og pligter.

Uddrag 4.5

148	/ Jeg kan huske hvordan mit værelse det så ud, hvor / hvor min seng stod, hvor det
149	foregik og (dyb indånding) Så kunne jeg sådan regne det tilbage på billederne og sige
150	hvordan / Hvad år det har været / Og der fandt jeg frem til at sige, at jeg har nok været
151	en 9-10 da det skete (A: mmm) Så siger hun "så er du OVERHOVEDET ikke udviklet /
152	så, så det har du ikke selv været skyld i det her/ Du har ikke selv været med til det" (A:
153	nnn) [-] Øh Og, og der kunne jeg mærke at der BRAST det hele, fordi at det var jeg jo
154	overbevist om / Det var sådan jeg havde overlevet på det, det fordi det var at jeg havde
155	[-] Jeg selv havde gjort DET / Jeg vidste godt det var FORKERT, men jeg havde i det
156	mindste selv været med til det (A: mmm)

Simon fortæller hvordan han ud fra billeder kunne regne sig frem til at han var omkring 9-10 år gammel da overgrebene startede, hvorefter Simon genfortæller psykologens respons: "... så er du OVERHOVEDET ikke udviklet / så, så det har du ikke selv været skyld i det her/ Du har ikke selv været med til det..." (linje 151-152). Simon gengiver her samtalen

med psykologen og lægger emfatisk tryk på *overhovedet*, hvortil han beskriver budskabet fra psykologen om, at han *ikke* var udviklet, *ikke* havde skyld og at han *ikke* havde været med til det. Trykket på ordet *overhovedet* kunne indikere en vigtig pointe i budskabet, samt de gentagende brug af *ikke*. Budskabet bliver ligeledes stillet op som et yderpunkt, der ikke kan anfægtes eller argumenteres imod, netop med ordene *overhovedet ikke*. Hvorfra der implicit bliver tydeliggjort, at han dermed ikke kan være medansvarlig eller have skyld i det der skete. Denne gengivelse af psykologens respons på Simons afsløring af de seksuelle overgreb og hans alder på daværende tidspunkt, formidles som en kontrast til Simons egen overbevisning "...Øh Og, og der kunne jeg mærke at der BRAST det hele, fordi at det var jeg jo overbevist om..." (linje 153-154). Simon bruger her ordet *brast*, som henviser til noget der går i stykker, noget der braser sammen og dermed ikke kan bære en vægt. Denne kontrast mellem psykologens uanfægtelige budskab til Simon om, at han *overhovedet* ikke havde *skyld* eller medansvar for overgrebene, satte en reaktion i gang hos Simon, da denne overbevisning, nu var *brast* sammen. At være *overbevist* om noget kan angive en mere eller mindre urokkelig forståelse, eksempelvis baseret på erfaring. Opfattelsen af, at have skyld og medansvar i overgrebene, uddyber og begrundes Simon yderligere med ordene: "...Det var sådan jeg havde overlevet på det..." (linje 154). Simon fortæller her, at den måde han havde overlevet overgrebene var ved at føle skyld og medansvar for det han blev udsat for, og at denne overlevelseshætte nu var *brast* sammen. Vendingen *sådan jeg havde overlevet*, henviser til fortiden med brug af ordet *havde*. Derudover kan der ligge et muligt ubevidst valg om at overleve, da en urokkelig overbevisning kan være svær at forhandle med, kan ens (selv)forståelse ligeledes heller ikke anfægtes. Omvendt ville alternativet have været ikke at *overleve*.

Simon uddyber efterfølgende dette med ordene: "...Jeg selv havde gjort DET/Jeg vidste godt det var FORKERT, men jeg havde i det mindste selv været med til det..." (linje 155-156). Simon beskriver her en måde at finde mening i overgrebene. At han selv *havde gjort det* og selv havde været med til det, oplevede Simon som en overlevelseshætte. Simons ræsonnering om, at han godt vidste det var *forkert*, men at han oplevede at han selv havde *gjort det* og "... i det mindste selv været med til det..." (linje 155-156) taler ind i hans meningsforståelse og håndtering, hvilket implicit også beskriver et oplevet medansvar og skyld. Det at Simon lægger et tryk på ordet *forkert*, kunne ligeledes underbygge hans meningsforståelse, da *forkert* står i kontrast til noget normativt rigtigt, hvorved der kunne henvises til et moraliserende element i samfundets øjemed. Ved at bruge vending *i det mindste* henviser Simon til graden af hans overbevisning, hvor at han selv, *i det mindste*, havde været

med til det der skete, og altså ikke alene var udsat for det der skete. Simon formidler her, den kompleksitet der opstod idet han første gang afslørede de seksuelle overgreb og, hvordan hans egen meningsforståelse stod i kontrast til den meningsforståelse psykologen fremstillede i en argumentation der ikke stod til forhandling. Det efterfølgende kollaps, her Simons beskrivelse af, at det hele *brast* sammen, kunne også ses som det, at Simons overbevisning af *skyld* og medansvar ikke var forenelig med psykologens argumentation, og derfor ikke kunne bære vægten af selv samme.

Simons overbevisning kan også ses i lyset af hans overgang og skift i positioner fra barn til voksen, da overbevisningen Simon omtaler udspringer af seksuelle overgreb erfaret i barndommen. Overbevisningen tilknyttet disse overgreb og det, at denne *brast* sammen under Simons afsløring af selv samme, kunne således muligvis forstås som en forhandling af positioner. Ens selvforståelse og meningsforståelse kan således muligvis ændre sig, når man skifter position fra barn til voksen, da man i takt med udviklingen får nye udsigtsposter, med adgang til større indsigt og eksempelvis rettigheder og pligter.

Diskussion

Det nærværende speciale søger at besvare forskningsspørgsmålet;

Hvordan kan normative opfattelser af køn have influeret afsløring af seksuelle overgreb erfaret i barndommen: Et casestudie af 5 danske mænd.

Dette forskningsspørgsmål blev undersøgt gennem 5 semistrukturerede interviews med mænd, som har været udsat for seksuelle overgreb i barndommen. De 5 interviews blev analyseret ved brug af foucauldiansk informeret diskursanalyse, hvilket resulterede i tre diskursive fokusområder a) køn og samfund, b) afsløring og c) meningsforståelse. Ud fra disse fokusområder blev der udvalgt uddrag fra hvert interview til videre analyse, som viste at mændene havde similære beskrivelser inden for de tre fokusområder. Det skal dog fremhæves at disse diskursive fokusområder overlappede hinanden, og dermed skal forstås som indbyrdes inklusive.

Fokusområdet køn og samfund, dækkede mændenes beskrivelser af deres syn på normative kønsopfattelser, hvor særligt mere traditionelle stereotype kønsroller blev eksemplificeret og problematiseret gennem diskursive dikotome konstruktioner. Manden blev således her portrætteret som den stærke beskytter og primære forsørger, hvor det at vise sine

følelser kan anses, som et svaghedstegn. Kvinden derimod blev beskrevet, som den primære omsorgsperson, den svage, sårbare, følsomme og den der skal beskyttes.

Kønssnormerne blev også omtalt med dikotome kategoriseringer, hvad omhandler henholdsvis krænker og offer. Det skal dog understreges, at informanterne ved brug af retoriske virkemidler, såsom yderpunkter (ekstreme case formulations) og sarkasme, tilkendegav deres skepsis og problematisering af normative kønsopfattelser, samt fremhævede et tidsperspektiv, hvor kønssnormer løbende har været under forandring og forhandling. I forlængelse af det kritiserede informanterne dog, at der stadigvæk opleves divergerende forventninger vedrørende kønsspecifik adfærd. Et sociokulturelt aspekt, som ligeledes bliver påtalt, er oplevelserne af tabuisering og stigmatisering vedrørende mænd, som har været udsat for seksuelle overgreb i barndommen. At selvsamme emne er tabuiseret, ses eksempelvis gennem informanternes brug af diskurser, hvor de italesætter og påpeger at den multifacetterede og relationelle beslutningsproces om afsløring kan være influeret af forbehold, grundet mulige sociale konsekvenser i form af eksempelvis stigmatisering. Informanterne nævner her oplevet stigmatisering ved eksempelvis ikke at blive troet på, ved at få sine oplevelser minimaliseret eller normaliseret ved at vende det negative til noget positivt, samt ved at miste venskaber, grundet afsløringen og italesættelsen af at have været udsat for seksuelle overgreb. Disse relationelle problematikker og konsekvenser der er forbundet med afsløring, kan således belyse stigmatisering som en social dom, affødt i mødet og bruddet med det tabuiserede og ringeagtede emne.

Derudover fremhævede tre af informanterne eksplicit yderligere tabuisering og eventuel stigmatisering, hvis krænkeren er en kvinde, da dette står i direkte opposition til forventede familiære kønssnormer, hvor kvinden er den trygge primære omsorgsgiver, som ikke sociokulturelt anses som en trussel. Én af informanterne problematiserede deslige eksplicit, det at henvende sig til samfundets myndigheder som dreng, med afsæt i opfattelser af samfunds forventninger til henholdsvis drenge og piger.

Informanterne beskriver overordnet similære forståelser om italesættelse og afsløring af at have været udsat for seksuelle overgreb i barndommen, samt hvordan dette kan afvige fra forventede sociale normer. Dette indebærer at en eventuel hemmeligholdelse kan anses som et ønske om konformitet til den omkringliggende kultur og normerne deri. Man kan således argumentere for, at der ligger et indlejret paradoks i denne sociokulturelle problematik, da bruddet og opgøret med det tabubelagte og usagte, kan afføde en social dom og stigmatisering, der på samme tid kun kan ændres i form af italesættelse og afsløring. I forlængelse af dette, påtaler alle informanterne et skift i bevidstliggørelsen, om at have været

udsat for seksuelle overgreb i barndommen, som muligvis også kan have influeret afsløringsprocessen. En bevidstliggørelse som både kan ses i skiftet og positioneringen fra barn til voksen, dreng til mand. Man kan dermed diskutere at dette kan anses som en kognitiv bevidstliggørelse i mødet mellem barnets erindringer og den voksnes fornyede udkigspost.

Ud fra empirien kan der ses barrierer for afsløring, som er influeret af en sociokulturel kønspositionering, hvor det at være et mandligt offer, som har været udsat for seksuelle overgreb bliver problematiseret. Dette, da det står i direkte modstrid med forventninger og sociale normer indlejret i diskursive konstruktioner, hvad omhandler selve spørgsmålet om, hvad det vil sige at være en mand. Denne særlige sociokulturelle barriere er dermed en del af de 5 informanternes meningsforståelse om det, at være mænd med erfaret seksuelle overgreb i barndommen. Dette muligvis i særdeleshed, hvad vedrører seksualitet, samt italesættelsen af følelser, hvor informanterne påpeger oplevelser af at det er mindre legitimt for mænd at udtrykke og italesætte følelser, end det er for piger/kvinder. Der bliver dermed problematiseret og italesat en kønsmæssig ulighed på denne front, som kan influere mandens afsløringsproces.

Den mandlige seksualitet, spændt op mod væggen af sociale normer og kønsdifferentierede forventninger, kan forstås i relief til moraliserende affekter. Dette eksempelvis i form af skam eller frygt for at blive stemplet som homoseksuel, hvilket muligvis er særegen for mænd. Skam bliver af informanterne omtalt på forskellige måder, men, hvad synes at gå igen i fortællingerne er det moraliserende aspekt, som på kompleks vis har bidraget til en hemmeligholdelse og fodret en form for fortrængning. Dertil skal det nævnes at alle informanterne selv benyttede ordet fortrængning. Det kan her diskuteres om skam, som moraliserende affekt, ligger indlejret i en sociokulturel struktur, idet at informanterne påtaler diskursive problematikker vedrørende det at afsløre for mænd. Dette qua den måde vi taler om køn og pålægger kønnet værdier og dermed forventninger, der på sin vis bliver byggesten i oplevelsen af, hvad man som dreng kan og ikke kan.

Tre af informanterne understregede deslige, at der for en dreng kan være et særskilt fysisk kønselement i form af ufrivillig erektion der, som fysiske reaktion, ikke er tilkoblet et voksent seksuelt begær, men, som dog kan være svært at skjule, både for én selv og ens krænker. Dette kan der argumenteres for er en kønsspecifik udfordring i drengens oplevelse af sig selv i situationer og erfaringer med seksuelle overgreb, som yderligere taler ind i den kompleksitet der ligger i affekten skam.

Dertil blev frygt for selv at blive mistænkeliggjort som krænker (vampyrmyten) italesat, samt tanker og refleksioner hos informanterne om, hvor meget ansvar og

medskyldighed de havde i overgrebene på daværende tid. Dette blev dog af flere informanter rationelt forkastet, idet et barn aldrig har et medansvar over at blive udsat for et seksuelt overgreb af en voksen. Ikke desto mindre blev oplevede følelser af ansvar påtalt som et nærmest sociokulturelt moraliserende aspekt, gennem en beskrevet senfølge om opmærksomheden på egen adfærd og aktive forholdsregler for ikke at blive mistænkeliggjort, gennem bevidste fravalg i livet og overvågning af egen adfærd.

Specialets resultater og tidligere forskning

Specialet fandt i besvarelsen af forskningsspørgsmålet similære fund i overensstemmelse med den internationale forskning, der blev gennemgået i specialets indledning. Dette, hvad angår de tre domæner der overordnet blev fremhævet, som værende barrierer for afsløring for mænd med erfarede seksuelle overgreb i barndommen. Disse barrierer for afsløring blev af flere studier undersøgt både fra behandleres erfarede perspektiv, samt fra mænds egne udsagn og refleksioner om seksuelle overgreb i barndommen (Sorsoli, et al., 2008; Gagnier & Collin-Vézina, 2016; Sivagurunathana et al., 2019; Alaggia, 2005; Gruenfeld et al., 2017; Easton et al., 2014). Studierne kunne sammenholdes med fund inden for 3 domæner der syntes at skabe barrierer for det, at afsløre seksuelle overgreb som mand. Dette gjaldt barrierer indlejret i personlige, interrelationelle og sociokulturelle domæner (Sorsoli et al., 2008; Gagnier & Collin-Vézina, 2016; Sivagurunathana et al., 2019; Alaggia, 2005; Gruenfeld et al., 2017; Easton et al., 2014). Disse tre domæner rummer eksempelvis emotioner, såsom skam og ansvarsfølelse, samt kognitiv bevidsthed over at have været udsat for overgreb og forståelsen af positionering gennem maskulinitet og køn, samt dertil også frygt for mistænkeliggørelse gennem vampyrmyten (krænket dreng bliver krænker som mand) og at blive stemplet som, eller at være, homoseksuel.

Specialet fandt at affekter, såsom skyld og skam, blev beskrevet som væsentlige bevæggrunde for ikke at afsløre overgrebene i barndommen. Hertil blev ansvar eller medansvar (accountability) italesat som en del af fortrængningen og som et delelement af følelserne skyld og skam. Udover dette blev beskrivelser om normative kønsopfattelser også italesat som barrierer for det at afsløre. Dette med henvisninger til, hvilke forventninger der sociokulturelt ligger til det at være en mand både, hvad angår diskursive konstruktioner, såsom voldtægtsMAND, samt den potentielle mistænkeliggørelse der kan ligge i myter, såsom vampyrmyten. Opsummerende kan specialets fund overordnet sammenholdes med den

sparsomme internationale forskning om barrierer for mænds afsløring af seksuelle overgreb erfaret i barndommen.

Kulturpsykologisk perspektiv

Den multifacetterede proces om afsløring kan ses i kontekst til relationelle og sociokulturelle strukturer, som kan influere beslutningsprocessen om det at afsløre eller hemmeligholde. Dette kan lede til argumentet om at besvarelsen af forskningsspørgsmålet er relevant at diskutere ud fra kulturpsykologiske perspektiver. Man kan her diskutere, hvorvidt afsløringsprocessen for mænd kan positionere dem anderledes i det sociokulturelle rum grundet deres kønspositionering, da diskursive konstruktioner, såsom kønsnormer og stereotyper om det mandlige køn, kan stå i opposition til det, at være offer for seksuelle overgreb i barndommen. Dette skift i positionering kræver således en genforhandling, refleksion og evaluering om hvem man er. Set i lyset af de sociokulturelle barrierer, såsom tabuisering og stigmatisering i det sociale rum, kan dette influere individers oplevelser af *handlepotentialer* (Boesch, 2012), altså, hvilke mulige handlinger man oplever som tilgængelige som individ. Her kan en given afsløring i så fald indebære en separering fra den omkringværende sociokulturelle struktur, hvilket kan kaste én ud af kurs, og væk fra konformitetens trygge rammer, hvorfor selve det at afsløre muligvis ikke opleves som en reel handlingsmulighed.

Boesch's (2012) betegnelse om *selvevaluering* kan i denne sammenhæng belyse handlingspotentialer, hvor evalueringen af selv kontinuerligt influerer en beslutningstagen om at afsløre eller ikke at afsløre erfarede seksuelle overgreb i barndommen. Dette da selvevaluering sker i mødet med oplevede *handlepotentialer* og *social feedback*. Den sociale feedback er således essentiel både i den multifacetterede relationelle afsløringsproces, samt i et individs selvevaluering. Sat op mod specialets empiri, kunne dette eksempelvis belyse den problematisering af kønsnormer, som specialets informanter italesatte med formuleringer, såsom: "Så mænd KAN ikke overgribes, mænd er KRÆNKERE de kan ikke krænkes, Mænd er krænkerer hvis de er noget ik" (uddrag 4.2). Her kan de karikerede kønsnormer og problematiseringen af samme, diskuteres at være et udtryk for oplevede handlingspotentiale, hvor selvevalueringen beror på den sociale feedback om at mænd ikke kan overgribes, og derfor kun kan være krænkerer, hvis de er noget. Handlingspotentiale er dermed interrelationelt forbundet med den sociale feedback, der i individet skaber en evaluering af selv. Dette kan understrege betydningen af sociokulturelle strukturer såsom diskurser, samt

den potentielle magt der ligger i hvordan meningsforståelser og handlingspotentialer forhandles gennem den kontinuerlige sociale feedback.

Et individs selvforståelse og meningsforståelse kan tilmed ændre sig i skiftet fra barn til voksen, dreng til mand, da man i takt med udviklingen får en fornyet udsigtspost, med en større indsigt og adgang til eksempelvis rettigheder og pligter, samt sociale normer og spilleregler. Boesch (2012) pointerer i relation til dette, hvordan fortid influere oplevede handlepotentialer og fremtidsmuligheder, gennem socialisering og social feedback. Mænd og kvinder kan således skabe, gennem diskursive sociokulturelle budskaber og normer, meningsforståelser om sig selv og deres køn, hvilket influerer deres fremtidsorienterede handlingspotentialer. Med andre ord kunne dette eksempelvis ses i den mandlige kønsposition der blev beskrevet af specialets informanter, som en position, hvor manden ikke behøver beskyttelse, modsat kvinden der er positioneret, som værende mere svag med behov for beskyttelse af manden. I denne fortælling eller sociale feedback, er der ingen til at beskytte manden, og han er overladt til at forsvare sig selv mod fare. Her kan der diskuteres, hvad der da sker, hvis manden ikke lykkes i dette. Er han da en mand i kulturel forstand?

Boesch (2012) henviser til, at spørgsmålet "hvem er jeg?" er *selvevaluerende*, og naturligt kontinuerligt gennem menneskets liv. Dette eksistentielle spørgsmål bliver primært afstemt gennem social feedback og handlingspotentialer. Handlingspotentialet der også er forbundet med forhenværende oplevelser af succes og fiasko, influerer individets forestilling om fremtidige mulige handlinger. Handlingspotentialet er således fremtidsorienteret, hvor social feedback på eksempelvis adfærd sætter kriterier for, hvordan vi selvevaluerer, samt hvad vi oplever som succes eller fiasko, samt rigtigt og forkert (Boesch, 2012). Dette sat op mod spørgsmålet "hvem er jeg?" kan da muligvis skabe et brud og en konflikt i en situation, hvor en mand er offer for seksuelle overgreb, da sociokulturelle budskaber og social feedback samtidig fortæller ham, at han som mand ikke kan være et offer. Dette kunne da influere handlingspotentialer til enten at berette eller hemmeligholde disse oplevelser, da selvevalueringen potentielt resulterer i en slutning om, at han, som offer, ikke er en mand i kulturel forstand. Spørgsmålet "hvem er jeg" står da ubesvaret hen, hvilket eksistentielt set kan true hele grundlaget for væren i verden.

Boesch (2012) argumenterer for, at det ikke at lade sig overrumple af social feedback, eller sociokulturelle normative kønsopfattelser, kræver indsigt der består af både kreativitet, kritisk forståelse og empati, samt evnen til at opretholde en balance mellem selvfølelse og den omkringliggende sociale omverden. Sådanne individer, der finder denne balance, kan påvirke sociokulturelle strukturer på betydelige måder (Boesch, 2012, p. 355).

Dette blev også pointeret af flere af specialets informanter, som et ønske for fremtiden, hvor italesættelse kunne bidrage med aftabusere af det at være en mand, samt offer for seksuelle overgreb i barndommen. Her bliver bevidstliggørelse om kønsnormer et vigtigt våben for at bryde tabu, ved at sætte fokus på de begrænsninger, samt alvorlige konsekvenser diskursen om mænds køn kan have på et sociokulturelt plan. Med det in mente, så påtaler Boesch (2012) ligeledes sprogets betydning for menneskets sociokulturelle meningsforståelser, hvilket ligeledes blev italesat af specialets informanter. Dette både i form af enkelte ords betydninger og, hvad disse kan henlede til af sociale værdisæt, men også, hvad omhandler kønsnormer og stereotyper, samt deres historiske rødder, i eksempelvis den mere patriarkalske traditionelle rollefordeling mellem mænd og kvinder.

Diskurs er her centralt i diskussionen, da diskurs afbilleder konstruktioner og sociale værdisæt ved henholdsvis mænd og kvinder, hvilket kan skabe kategoriserede forståelsesrammer og (mine)felter gennem divergerende budskaber, indlejret i eksempelvis normative opfattelser og synspunkter, hvilket eksempelvis ses vedrørende emnet sex. Et eksempel herpå kan være, hvilket antal mennesker der anses, som værende socialt acceptabelt at have sex med, uden at blive udskammet eller stemplet. Hvad angår diskurs kan det fremhæves, at ligesom næver kan slå, kan ord ligeså. Her i samfunds øjemed typisk målrettet kvinder med socialt stemplende ord, såsom promiskuøs eller billig, hvor sex med flere partnere for mænd derimod kan være med til at fremhæve maskuline værdier og opruste seksuel virilitet (Aaron, 2012). Der kan dog argumenteres for, at selvom dette ved første øjekast kan virke medskabende til en større seksuel frihed og frigørelse for mænd, så kan det på én og samme tid begrænse dem og binde dem i deres opfattelser og erindringer af eksempelvis seksuelle overgreb (Pescosolido, 1993). Man kan her diskutere, at de diskursive kønsnormer ved første øjekast kan virke oprustende, liberaliserende samt favoriserende for det mandlige køn, mens de dog på samme tid kan begrænse og fængsle manden i mere aflåste kønspositioner. Hvor netop sårbare oplevelser som seksuelle overgreb kan kaste én ud af kurs, og muligvis separere én fra det normative, i grænselandet mellem oplevet selv, omverden og kulturelle forventninger til, hvad det vil sige at være en mand.

Et vigtigt aspekt at belyse ses tilmed i sammenkoblingen mellem individ, andre, sociokulturelle strukturer og moralitet. Dette da morale, i dette tilfælde gennemsyrrer og binder handling, meningsforståelse, individ, andre og sociokulturelle strukturer sammen til ét hele. Moralitet kan her afspejles i den sociokulturelle struktur, eksempelvis gennem juridiske aspekter såsom forbrydelsen ved at krænke et barn. Social feedback, eksempelvis givet gennem italesættelse og diskurs, kan således genspejle normative forventninger, men også

tabuiserede emner, hvilket kan medføre stigmatisering, selvstigmatisering og mulig selvregulering. Sidstnævnte kunne eksempelvis ses ved frygten for mistænkeliggørelse. Davies (2013) binder den normative diskurs sammen med menneskers oplevede selv og positioneringer. Dette ved at fremhæve at når mennesker tænker med diskurs, så tænker de også “om sig selv” gennem diskurs. Mennesker kan således risikere at miste en del af sig selv, hvis det falder udenfor diskursen og den normative sociokulturelle struktur (Davies, 2013, p 24). I forlængelse af det fremhæver Davis (2013), at udkommet kan være en passioneret tilknytning (passionate attachment) til selvsamme normer som mennesket kan opleve at falde uden for, samt en aspiration efter at imødekomme dem. Derimod kan der, hvis normerne bliver ignoreret eller udfordret, så kan der opleves store følelser, såsom en frygt for ikke at overleve, eller en oplevet skyld over at have gjort noget forkert, hvilket kan udmunde i en oplevet skam over at være forkert (Davies, 2013, p. 24; Riley et al., 2021).

Her kunne Branco og Valsiner's (2010) *signs* og den semiotiske mediering tænkes at være i spil i form af affekter, der opererer på flere niveauer med oplevede emotioner eksempelvis italesat som skam og skyld, og følelser som eksempelvis tab af maskulinitet, og det at falde udenfor normen og diskursen omkring det at være dreng/mand. Tilsammen kunne dette belyse selvregulering, i kraft af meningsforståelser omkring det at afsløre eller ikke at afsløre erfarede seksuelle overgreb i barndommen. Affekten og emotionen *skam* blev af speciallets informanter nævnt gentagne gange som årsag til hemmeligholdelse, og rummer muligvis indlejrede meningsforståelser og følelser af medansvar og skyld. Affekter kan da være en psykologisk nøgle til at forstå, hvilke signs emotioner som skyld og skam referere til i den sociokulturelle struktur, samt hvilke følelser der ligger i emotionerne, da dette kunne belyse menneskets meningsforståelse. Idet signs med dertilhørende kvaliteter og signalværdier, henvender sig forskelligt til mænd og kvinder, da signs gennem social feedback fordrer selvevaluering, som kønsspecifikt udmunder i et muligt begrænset handlingspotentiale vedrørende afsløring for mænd grundet diskursive konstruktioner, kunne dette tilmed belyse den særegne beslutningsproces for mænd om at afsløre seksuelle overgreb (Branco & Valsiner, 2010).

Den kliniske sexolog, Michael Aaron (2012), fandt i et foretaget litteraturreview, kønsforskelle hos individers opfattelse af det, at være blevet seksuelt misbrugt i barndommen. Litteraturreviewet viste en tendens til, at kvinder rapporterede overgrebene i langt mere negative termer end mænd, med hensyn til følelser af hjælpeløshed og forfærdelse. Aaron (2012) antyder her, at social konditionering kan spille en væsentlig rolle. Dette ud fra en argumentation om, at sociale konstruktioner af kønsroller afspejler

forskelle i meningsdannelsen mellem køn. I den forbindelse kan der argumenteres for at diskurs meget vel kan påvirke den måde, hvorpå mænd og kvinder reagerer og mindes deres erfarede overgreb. Dette eksempelvis gennem forskellige metabudskaber, som kan cirkulerer i det omkringliggende samfund og kønnene imellem, hvor budskabet til drenge vedrørende sex eksempelvis formidles således, at sex er ønskeligt, at sex er godt, mens budskabet til piger differentierer med budskabet, at sex er beskidt, at sex er slemt (Aaron, 2012).

Der kan altså opsummerende, ud fra disse forskellige kulturpsykologiske belysninger, med særlig centrering om diskursive konstruktioner og den potentielle magt der ligger indlejret deri, argumenteres for, at mænds multifacetterede beslutningsproces om afsløring eller hemmeligholdelse af seksuelle overgreb i barndommen, bliver influeret af normative opfattelser af køn cirkulerende i de sociokulturelle strukturer i og omkring os.

Specialets anvendelig og begrænsninger

Nærværende speciale tager udgangspunkt i 5 semistrukturerede interviews, og efterstræber en teoretisk generalisering, med udgangspunkt i en kulturpsykologisk meningsforståelse, samt en forståelse af mennesket som værende reflektivt. Med det sagt, så er målet ikke at generere yderligere data, men derimod gennem dybdegående interviews og diskursanalyse, at belyse et multifacetteret perspektiv på sociokulturelle barrierer og dennes mulige indvirkning på mænds afsløring af seksuelle overgreb erfarede i barndommen. Specialet kan identificeres som værende instrumentelt (Stake, 2005, as cited in Demuth, 2017), da formålet med interviewene er sekundære til det primære mål, hvilket er selve forståelsen og indsigten i, hvordan 5 danske mænds normative opfattelser af køn kan have influeret deres afsløring af seksuelle overgreb erfarede i barndommen (Demuth, 2017, p. 78). Kvalitativ forsknings basale principper har løbende under hele processen bidraget til refleksioner og diskussioner (Demuth, 2013). Disse principper vedrører henholdsvis åbenhed, fremmedhed og kommunikation, og bliver her anset som overlappende. Princippet om åbenhed fremhæver at det er informanternes meningsforståelser der skal frem i lyset. Denne åbenhed rummer således også refleksioner, hvad omhandler eksempelvis forskningsspørgsmål og design i interviewguiden, dette for at igangsætte diskussioner om egne mulige forforståelser, samt for at skabe gennemsigtighed og validitet ved at lade informanterne komme til orde, og lade det empiriske data bestemme vejen frem. Den metodiske procesbeskrivelse (side 18-28) har til hensigt at bidrage til gennemsigtigheden omkring etablerede valg og rationaliseringen bag disse, gennem specialets udformning. Dette har til hensigt at styrke specialets

generaliserbarhed og validitet. Selve forskningsspørgsmålet er afledt af tidligere foretaget litteraturreview, og hviler dermed på en forskningsmæssig interesse og undren over sparsom forskning på dette område. Ydermere, blev der observeret et sparsomt fokus på kulturpsykologiske teoretiseringer, hvilket ligeledes igangsatte refleksioner og diskussioner, hvilket der kan argumenteres for fodrer specialets anvendelighed.

Interviewguiden (bilag 6) bærer præg af en episodisk stil, med skiftende og mindre strukturerede spørgsmål, med et fokus på at udforskende og åbne spørgsmål (Flick, 2018). Det semistrukturerede interview, hvad omhandler det sårbare emne og mødet med et andet menneske, gav plads og rum til informanternes egne udsagn, samt, hvor de gerne ville hen i samtalen. Dette kan anses som et bidrag til anvendeligheden, både da forskningsspørgsmålet havde flere fokusområder og derfor kunne anskues ud fra en fleksibel ramme, samt også fodre den nysgerrige og åbne kvalitet, der muliggør så naturlig forekommende kommunikation som muligt. Dette kan der tillige argumenteres for bidrog til et større indblik i mændenes multifacetterede proces om afsløring. Derudover var der ligeledes etiske overvejelser og refleksioner, som gennem korrespondance med specialets vejleder blev medtaget med forsigtighed, dette grundet eksempelvis risiko for retraumatisering. Ydermere, kunne en bemærket begrænsning ved specialet potentielt findes i formidlingen af, samt oversættelsen af, resultater fundet i internationale forskningsstudier. Dette da denne oversættelse, givet vist, kan bære præg af speciale forfatteres subjektive forståelse, fokus og formidling. Dog kan den sparsomme forskning, der blev identificeret, samtidig styrke nærværende speciales anvendelighed gennem udforskning af emnet, der tilsyneladende er blevet belyst for første gang i dansk kontekst. National forskning kan her argumenteres for relevant, da sociokulturelle strukturer har forskellige udtryk og er i dynamisk vekselvirkning med både tradition, politik og national historie.

Hvad angår generalisering af specialets fund kan der argumenteres for, at det mindre sample på 5 informanter på den ene side kan anses som en begrænsning, hvad angår muligheden for generalisering til den bredere befolkning. På den anden side kan de 5 informanternes oplevelser og opfattelser af kønsnormer, samt, hvorledes disse har influeret deres afsløringsproces belyse relationen mellem individers konstruktion af selv og omverden, og derved danne et mindre omfang af generalisering (a small scope of generalization) (Demuth, 2017, p. 90). Dette, hvad omhandler individer med lignende oplevelser, indlejret i

similære sociokulturelle kontekster. Altså, i denne kontekst, det at være en dansk mand og leve med erfarede seksuelle overgreb i barndommen.

Konklusion

Specialet fandt gennem besvarelsen af forskningsspørgsmålet, at sociokulturelle barrierer for at afsløre erfarede seksuelle overgreb i barndommen, overordnet blev italesat som en kompleks og multifacetteret proces og beslutningstagen. De influerende diskursive opfattelser af køn blev her taget i betragtning og sat i kontekst til den sociokulturelle struktur, hvor overordnede affekter, såsom skyld og skam, blev italesat under en fælles meningsforståelse om, at selve emnet er stærkt tabuiseret. Hertil blev frygt for stigmatisering påtalt fra flere informanter, som værende en væsentlig årsag for hemmeligholdelse af seksuelle overgreb erfaret i barndommen. Disse fund ledte specialet til en diskussion centeret om diskurs og diskursers magt, hvad angår dannelsen af meningsforståelser. Ud fra kulturpsykologiske perspektiver med forståelse af mennesket som værende i kontinuerlig udvikling, samt i konstant dynamisk vekselvirkning med sociokulturelle strukturer, argumenterer specialet for, at diskursen om køn, her kan anses som en specifik barriere for mænds mulige afsløring af seksuelle overgreb.

Den sociokulturelle problematisering og belysning af diskursive konstruktioner om kønsnormer har således vist sig, at være en potentiel barriere for drenge og mænd, hvad angår afsløring af seksuelle overgreb i barndommen. Dette afstedkommer en vis alvor i emnet, da manglende hjælp og behandling af seksuelt misbrug i barndommen kan have fatale konsekvenser for ofrene, og tilmed være et langt større samfundsmæssigt problem, eksempelvis gennem negativ eksternaliserende adfærd såsom stofmisbrug, kriminalitet og/eller psykiske lidelser (Andersen & Rydborg, 2020; Van der Kolk, 2005; Lambi & Reil, 2020; Romano et al., 2019; Easton, 2013). Kulturpsykologiske perspektiver og teorier kan dermed være med til at belyse samspillet, kompleksiteten og forhandlingen i de multifacetterede grænselande mellem oplevede dikotome kønspositioneringer; muligheder og begrænsninger; afsløring og hemmeligholdelse, følte følelser og italesatte emotioner; skiftet fra barn til voksen, dreng til mand; fortid og fremtid.

Tages ovenstående i betragtning sammenholdt med den sparsomme forskning vedrørende mænd med erfarede seksuelle overgreb i barndommen, leder dette til en konklusion om, at tendensen for mænd, om ikke at afsløre overgreb før mange år efter, er en

overset sociokulturel problematik. Overset i den forstand at den statistiske prævalens, ud fra en indikeret viden om, at drenge/mænd ofte tilbageholder indberetninger om seksuelle overgreb, ikke viser et retmæssigt billede af hvor mange mænd, der reelt lever med erfarede seksuelle overgreb i barndommen. Med Blumer's (1971) argument om, at et samfundsproblem ikke eksisterer før det bliver italesat og anerkendt, konkluderer specialet, i enighed med specialets 5 informanter, at dette tabu skal brydes gennem italesættelse. Der ligger dog et underliggende paradoks i dette, da selvsamme påkræver fortalere, som gennem italesættelse fremhæver og bryder tabuiseringen. Foruden dette, skal en påtalt diskurs om køn italesættes, da intet barn, dreng eller pige, skal leve alene i skyld og skam. Dette, da det ansvar der kan ligge indlejret i disse affekter, fra et kulturpsykologisk perspektiv, ikke er barnets ansvar at bære, men et kollektivt ansvar vi må bære som samfund. Den sociokulturelle struktur har ikke agens alene, men agerer som mediator gennem social feedback om signalværdier vi alle konstruerer gennem sproget. Den stærke mand og den svage kvinde, må da høre fortiden til, da disse konstruktioner om køn potentielt kan begrænse os som mennesker, hvilket i værste fald kan ende fatalt når vi ikke bliver set og hørt af den sociokulturelle struktur vi er en del af. Det, at bevæge sig væk fra fortidens dikotome fortællinger om køn, hen mod fortællinger om det både stærke og svage *menneske*, fordrer at vi bliver nødt til at tale om det.

Perspektivering og fremtidige studier

Opsummerende kan specialet problematisere den sparsomme forskning og samfundsmæssige opmærksomhed på området om mænd med erfarede seksuelle overgreb i barndommen. Dette ud fra specialets fund der indikere at mænd med erfarede seksuelle overgreb i barndommen, kan være influeret af barriere som kønsnormer, stereotyper og myter om det mandlige køn, hvilket kan lede til at de ikke får den hjælp de har brug for. Yderligere forskning inden for specialets emne, er derfor relevant og yderst påtrængt, da manglende opmærksomhed på mennesker der har overlevet seksuelle overgreb i barndommen kan anses som et uopdaget samfundssår, idet disse mennesker ikke får den hjælp de har brug for, omend ikke før langt senere i deres liv.

Dertil ville dansk forskning i mænds generelle mentale sundhed være yderligere relevant at studere, da sociokulturelle strukturer har forskellige udtryk tværkulturelt og er i dynamisk vekselvirkning med både tradition, politik, normer, skik og national historie. Dette

måske særligt fra kulturpsykologiske perspektiver, hvor videre undersøgelser om diskurs om kønsnormer i dansk kontekst kunne være vigtige emner at afdække, i forholdet mellem generelle tendenser om afsløring eller hemmeligholdelse, sat op imod en bredere vifte af negative psykologiske udfordringer for mænd. Hertil kunne de normative opfattelser af køn, som specialets 5 informanter beskrev, være interessante at sammenholde med behandleres, samt andet relevant sundhedsfagligt personales, opfattelser af køn og kønsspecifik adfærd. Dette med tanke på Holmes & Offen's (1996, as cited in Gruenfeld et al., 2017) tidligere studie, som antydede at psykologer, ud fra case formuleringer, var to gange mere tilbøjelige til at opfatte kvindelige klienter som værende ofre for seksuelle overgreb, modsat de mandlige. Her kunne et lignende studie med fordel udføres med danske psykologer og sundhedspersonale, for at afklare eventuelle bias, som da kunne imødekommes med øget information ved eksempelvis undervisning om mænd med erfarede seksuelle overgreb i barndommen. Dertil kunne det være interessant at undersøge børns opfattelser af egne rettigheder, samt opfattelser vedrørende handlemuligheder tilkøbet dette sårbare emne om seksuelle overgreb.

Litteraturhenvisning

- Aakvaag, H. F., Thoresen, S., Wentzel-Larsen, T., & Dyb, G. (2017). Adult victimization in female survivors of childhood violence and abuse: The contribution of multiple types of violence. *Violence Against Women; Violence Against Women*, 23(13), 1601-1619. doi:10.1177/1077801216664427
- Aaron, M. (2012). The pathways of problematic sexual behavior: A literature review of factors affecting adult sexual behavior in survivors of childhood sexual abuse. *Sexual Addiction & Compulsivity*, 19(3), 199-218.
- Aho, N., Proczkowska-Björklund, M., & Svedin, C. G. (2016). Victimization, polyvictimization, and health in Swedish adolescents. *Adolescent Health, Medicine and Therapeutics; Adolesc Health Med Ther*, 7, 89-99. doi:10.2147/AHMT.S109587
- Alaggia, R. (2005). Disclosing the trauma of child sexual abuse: A gender analysis. *Journal of Loss and Trauma*, 10(5), 453-470. doi:10.1080/15325020500193895
- Andersen, Maria Møller Risgaard & Rydborg, Ane Thuren. *A Narrative Literature Review on "Trauma Addiction"* Student Project (TPV) 2020, At Aalborg University.
- Auslander, W., Tlapek, S. M., Threlfall, J., Edmond, T., & Dunn, J. (2015). Mental health pathways linking childhood maltreatment to interpersonal revictimization during adolescence for girls in the child welfare system. *Journal of Interpersonal Violence; J Interpers Violence*, 33(7), 1169-1191. doi:10.1177/0886260515614561
- Bloom, S. L. (1996). Every time history repeats itself, the price goes up: The social reenactment of trauma. *Sexual Addiction & Compulsivity*, 3(3), 161-194. doi:10.1080/10720169608400111

- Blumer, H. (1971). Social problems as collective behaviour. *Social Problems*, 18, 298-306.
- Boesch, E. (2012). Culture: Result and Condition of Action. In J. Valsiner (Ed.), *The Oxford handbook of culture and psychology*. pp. 347-356, New York: Oxford University Press. (10s)
- Branco, A. & Valsiner, J. (2010). Towards cultural psychology of affective processes: Semiotic regulation of dynamic fields. *Estudios de psicología*, 31, 243-251.
- Brinkmann, S. (2010). Etik i en kvalitativ verden. In: Brinkmann, S. & Tanggard, L.: *Kvalitative metoder*. Viborg: Hans Reitzels Forlag
- Cromer, K. D., & Villodas, M. T. (2017). The role of posttraumatic stress as a pathway to psychopathology among youth at high-risk for victimization. *Psychology of Violence*, 7(1), 12-21. doi:10.1037/vio0000034
- Davies, B. (2013). Normalization and emotions. In K. G. Nygren, & S. Fahlgren (Eds.) *Mobilizing gender research: Challenges and strategies*. Forum for Gender Studies Mid Sweden University Working Papers 5
- Demuth, C. (2013). Ensuring rigor in qualitative research within the field of cross-cultural psychology. In Y. Kashima, E. S. Kashima, & R. Beatson (Eds.), *Steering the cultural dynamics: Selected papers from the 2010 Congress of the International Association for Cross-Cultural Psychology*.
- Demuth, C. (2017) Generalization from Single Cases and the Concept of Double Dialogicality. *Integrative Psychological & Behavioral Science*. 52
- Easton, S. D. (2013). Disclosure of child sexual abuse among adult male survivors. *Clinical Social Work Journal*, 41(4), 344-355. doi:10.1007/s10615-012-0420-3
- Easton, S. D., Saltzman, L. Y., & Willis, D. G. (2014). "Would you tell under circumstances like that?": Barriers to disclosure of child sexual abuse for men. *Psychology of Men & Masculinity*, 15(4), 460-469. doi:10.1037/a0034223
- Finkelhor, D. (1987). The Trauma of child sexual abuse – Two model. *Journal of interpersonal violence*, vol,2(4). Pp. 348-366
- Flick, U. (2018). *An Introduction to Qualitative Research 6th edition*, London: Sage
- Forrester, M. (2012). Doing a literature review. In C. Shaw, Gibson, S., & Riley, S. C. E. (Eds.), *Doing your qualitative psychology project*. (pp. 82-100). London: Sage.
- Foucault, M. (1990). *The History of Sexuality: An Introduction*. New York: Vintage Books, a division of Random House
- Gagnier, C., & Collin-Vézina, D. (2016). The disclosure experiences of male child sexual abuse survivors. *Journal of Child Sexual Abuse: Research, Treatment, & Program Innovations for Victims, Survivors, & Offenders*, 25(2), 221-241. doi:10.1080/10538712.2016.1124308
- Gauthier-Duchesne, A., Hebert, M., & Daspe, M. (2017). Gender as a predictor of posttraumatic stress symptoms and externalizing behavior problems in sexually abused children. *Child Abuse & Neglect*, 64, 79-88. doi:10.1016/j.chiabu.2016.12.008

- Gergen, Kenneth (2009). *An Invitation to Social Construction*. Second Edition. SAGE. Los Angeles | London | New Delhi Singapore | Washington DC
- Gruenfeld, E., Willis, D. G., & Easton, S. D. (2017). "A very steep climb": Therapists' perspectives on barriers to disclosure of child sexual abuse experiences for men. *Journal of Child Sexual Abuse: Research, Treatment, & Program Innovations for Victims, Survivors, & Offenders*, 26(6), 731-751. doi:10.1080/10538712.2017.1332704
- Harré, R. (2012). Positioning Theory: Moral Dimensions of Social-Cultural Psychology. In J. Valsiner (Ed.), *The Oxford handbook of culture and psychology*. pp. 191-206, New York: Oxford University Press
- Helweg-Larsen, K. & Larsen, H. B. (2000). *Seksuelle Overgreb mod Børn i Danmark: Problemets omfang og karakter ud fra litteraturstudie og en række danske datakilder*. København: Statens Institut for Folkesundhed.
- Holmes, G. R., Offen, L., & Waller, G. (1997). See no evil, hear no evil, speak no evil: Why do relatively few male victims of childhood sexual abuse receive help for abuse-related issues in adulthood? *Clinical Psychology Review*, 17(1), 69-88. doi:10.1016/S0272-7358(96)00047-5
- Hoyos, C., Mancini, V., Furlong, Y., Medford, N., Critchley, H., & Chen, W. (2019). The role of dissociation and abuse among adolescents who self-harm. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 53(10), 989-999. doi:10.1177/0004867419851869
- Karsberg, S., Charak, R., Lasgaard, M., Bramsen, R. H., Hansen, N. B., & Elklit, A. (2019). Patterns of childhood abuse and dating violence victimization among early adolescents from denmark: A latent class approach. *Psychology of Violence*, 9(5), 574-585. doi:10.1037/vio0000231
- Kennedy, S. C., Mennicke, A., & Paul, R. Childhood polyvictimization and mental health issues among incarcerated women. *Journal of Aggression, Maltreatment & Trauma, ahead-of-print*(2020), 1-18. doi:10.1080/10926771.2020.1774693
- Kerig, P. K., & Modrowski, C. A. (2018). Testing gender-differentiated models of the mechanisms linking polyvictimization and youth offending: Numbing and callousness versus dissociation and borderline traits. *Journal of Trauma & Dissociation*, 19(3), 347-361. doi:10.1080/15299732.2018.1441355
- Kvale, S. & Brinkmann, S. (2015) *Interview: Det kvalitative forskningsinterview som håndværk*. Hans Reitzel Forlag, 3 ed.
- Lambie, I., & Reil, J. I was like a kid full of revenge: Self-reported reasons for sexual offending by men who were sexually abused as children. *Journal of Sexual Aggression*, doi:10.1080/13552600.2020.1820088
- Maikovich-Fong, A. K., & Jaffee, S. R. (2010). Sex differences in childhood sexual abuse characteristics and victims' emotional and behavioral problems: Findings from a national sample of youth. *Child Abuse & Neglect*, 34(6), 429-437. doi:10.1016/j.chiabu.2009.10.006
- Moscovici, S. (1981). On social representations. In: J.P. Forgas (ed.) *Social Cognition: Perspectives in Everyday Understanding*, London: Academic Press.

- O'Leary, P. J., & Barber, J. (2008). Gender differences in silencing following childhood sexual abuse. *Journal of Child Sexual Abuse: Research, Treatment, & Program Innovations for Victims, Survivors, & Offenders*, 17(2), 133-143. doi:10.1080/10538710801916416
- Papalia, N., Ogloff, J. R. P., Cutajar, M., & Mullen, P. E. (2018). Child sexual abuse and criminal offending: Gender-specific effects and the role of abuse characteristics and other adverse outcomes. *Child Maltreatment; Child Maltreat*, 23(4), 399-416. doi:10.1177/1077559518785779
- Pescosolido, F. J. (1993). Clinical considerations related to victimization dynamics and post-traumatic stress in the group treatment of sexually abused boys. *Journal of Child & Adolescent Group Therapy*, 3(1), 49-73. doi:10.1007/BF00973643
- Riley, S., Robson, M. & Evans, A (2021). Foucauldian-informed Discourse Analysis. In: Bamberg, M., Demuth, C. & Watzlawik, M. (Eds) (2021). *The Cambridge Handbook of Identity*. Cambridge University Press
- Riley, S., & Wiggins, S. (2019). Discourse Analysis. In: C. Sullivan & M: Forrester (eds). *Doing Qualitative Research in Psychology. A Practical Guide* (2nd edition). Pp. 233-256. London: Sage
- Romano, E., Moorman, J., Ressel, M., & Lyons, J. (2019). Men with childhood sexual abuse histories: Disclosure experiences and links with mental health. *Child Abuse & Neglect*, 89, 212-224. doi:10.1016/j.chiabu.2018.12.010
- SFI- Det nationale forskningscenter for velfærd. *Vold og seksuelle overgreb mod børn i danmark 2016*. Helene Oldrup, Mogens Nygaard Christoffersen, Ida Lykke Kristiansen, & Stine Vernstrøm Østergaard. Retrieved from <https://www.vive.dk/da/udgivelser/vold-og-seksuelle-overgreb-mod-boern-og-unge-i-danmark-2016-6497/> d.d. 22/4/2021
- Shaw, R. (2019) Conducting literature reviews. In: C. Sullivan and M. A. Forrester: *Doing Qualitative Research in Psychology. A Practical Guide*. 2nd edition. Pp. 78-96, London: Sage.
- Simão, L. M (2001) Boesch's Symbolic Action in Interaction. *Culture & psychology*, Vol.7 (4), p.485-493
- Sivagurunathan, M., Orchard, T., MacDermid, J. C., & Evans, M. (2019). Barriers and facilitators affecting self-disclosure among male survivors of child sexual abuse: The service providers' perspective. *Child Abuse & Neglect*, 88, 455-465. doi:10.1016/j.chiabu.2018.08.015
- Slotboom, A., Hendriks, J., Hoeve, M., & Zahn, M. (2020). Interpersonal trauma and mental health problems of male and female antisocial adolescents treated in a forensic outpatient setting. *Journal of Forensic Psychiatry & Psychology*, 31(1), 137-155. doi:10.1080/14789949.2019.1692894
- Socialstyrelsen årsstatistik 2019 Retrieved from <https://socialstyrelsen.dk/udgivelser/arsstatistik-om-de-danske-bornehuse-2019> d. d. 28.4.2021
- Socialstyrelsen - Årsstatistik om de danske børnehuse 2019 (2020) Retrieved from <https://socialstyrelsen.dk/nyheder/2020/arsstatistik-om-overgreb-mod-born> d. d. 10/5/2021

- Sorsoli, L., Kia-Keating, M., & Grossman, F. K. (2008). "I keep that hush-hush": Male survivors of sexual abuse and the challenges of disclosure. *Journal of Counseling Psychology*, 55(3), 333-345. doi:10.1037/0022-0167.55.3.333
- Spencer, T. D., & Tan, J. C. H. (1999). Undergraduate students' reactions to analogue male disclosure of sexual abuse. *Journal of Child Sexual Abuse: Research, Treatment, & Program Innovations for Victims, Survivors, & Offenders*, 8(4), 73-90. doi:10.1300/J070v08n04_05
- Straffeloven kap. 24 Retrieved from <https://www.retsinformation.dk/Forms/r0710.aspx?id=181992#id110f6a03-f643-4eb3-9677-211f597e4d9d> d. d. 22/4/2021
- Valsiner, J. (2014). An invitation to cultural psychology (Elektronisk udgave.). SAGE Publications.
- Van der Kolk, Bessel A. (2005). Developmental trauma disorder: Toward a rational diagnosis for children with complex trauma histories. *Psychiatric Annals*, 35(5), 401-408.
- Voith, L. A., Topitzes, J., & Reynolds, A. J. (2016). Violent victimization among disadvantaged young adults exposed to early family conflict and abuse: A 24-year prospective study of the victimization cycle across gender. *Violence and Victims; Violence Vict*, 31(4), 767-784. doi:10.1891/0886-6708.VV-D-14-00090
- Wyatt, G. E. & Peters, S. D. (1986). Issues in the Definition of Child Sexual Abuse in Prevalence Research. *Child Abuse & Neglect*. Vol. 10. Pp. 231-240.

Pensum

- Aakvaag, H. F., Thoresen, S., Wentzel-Larsen, T., & Dyb, G. (2017). Adult victimization in female survivors of childhood violence and abuse: The contribution of multiple types of violence. *Violence Against Women; Violence Against Women*, 23(13), 1601-1619. doi:10.1177/1077801216664427
- Aaron, M. (2012). The pathways of problematic sexual behavior: A literature review of factors affecting adult sexual behavior in survivors of childhood sexual abuse. *Sexual Addiction & Compulsivity*, 19(3), 199-218.
- Aho, N., Proczkowska-Björklund, M., & Svedin, C. G. (2016). Victimization, polyvictimization, and health in Swedish adolescents. *Adolescent Health, Medicine and Therapeutics; Adolesc Health Med Ther*, 7, 89-99. doi:10.2147/AHMT.S109587
- Alaggia, R. (2005). Disclosing the trauma of child sexual abuse: A gender analysis. *Journal of Loss and Trauma*, 10(5), 453-470. doi:10.1080/15325020500193895
- Andersen, Maria Møller Risgaard & Rydborg, Ane Thuren. *A Narrative Literature Review on "Trauma Addiction"* Student Project (TPV) 2020, At Aalborg University.
- Auslander, W., Tlapek, S. M., Threlfall, J., Edmond, T., & Dunn, J. (2015). Mental health pathways linking childhood maltreatment to interpersonal revictimization during adolescence for girls in the child welfare system. *Journal of Interpersonal Violence; J Interpers Violence*, 33(7), 1169-1191. doi:10.1177/0886260515614561

- Bamberg, M., Demuth, C. & Watzlawik, M. (Eds) (2021). *The Cambridge Handbook of Identity*. Cambridge University Press
- Bloom, S. L. (1996). Every time history repeats itself, the price goes up: The social reenactment of trauma. *Sexual Addiction & Compulsivity*, 3(3), 161-194.
doi:10.1080/10720169608400111
- Blumer, H. (1971). Social problems as collective behaviour. *Social Problems*, 18, 298-306.
- Boesch, E. (2012). Culture: Result and Condition of Action. In J. Valsiner (Ed.), *The Oxford handbook of culture and psychology*. pp. 347-356, New York: Oxford University Press. (10s)
- Branco, A. & Valsiner, J. (2010). Towards cultural psychology of affective processes: Semiotic regulation of dynamic fields. *Estudios de psicología*, 31, 243-251.
- Brinkmann, S. (2010). Etik i en kvalitativ verden. In: Brinkmann, S. & Tanggaard, L.: *Kvalitative metoder*. Viborg: Hans Reitzels Forlag
- Cromer, K. D., & Villodas, M. T. (2017). The role of posttraumatic stress as a pathway to psychopathology among youth at high-risk for victimization. *Psychology of Violence*, 7(1), 12-21. doi:10.1037/vio0000034
- Davies, B. (2013). Normalization and emotions. In K. G. Nygren, & S. Fahlgren (Eds.) *Mobilizing gender research: Challenges and strategies*. Forum for Gender Studies Mid Sweden University Working Papers 5
- Demuth, C. (2013). Ensuring rigor in qualitative research within the field of cross-cultural psychology. In Y. Kashima, E. S. Kashima, & R. Beatson (Eds.), *Steering the cultural dynamics: Selected papers from the 2010 Congress of the International Association for Cross-Cultural Psychology*.
- Demuth, C. (2017) Generalization from Single Cases and the Concept of Double Dialogicality. *Integrative Psychological & Behavioral Science*. 52
- Easton, S. D. (2013). Disclosure of child sexual abuse among adult male survivors. *Clinical Social Work Journal*, 41(4), 344-355. doi:10.1007/s10615-012-0420-3
- Easton, S. D., Saltzman, L. Y., & Willis, D. G. (2014). "Would you tell under circumstances like that?": Barriers to disclosure of child sexual abuse for men. *Psychology of Men & Masculinity*, 15(4), 460-469. doi:10.1037/a0034223
- Etherington, K. (1995). Adult male survivors of childhood sexual abuse. *Counselling Psychology Quarterly*, 8(3), 233-241. doi:10.1080/09515079508256342
- Finkelhor, D. (1987). The Trauma of child sexual abuse – Two model. *Journal of interpersonal violence*, vol,2(4). Pp. 348-366
- Flick, U. (2018). *An Introduction to Qualitative Research 6th edition*, London: Sage
- Forrester, M. (2012). Doing a literature review. In C. Shaw, Gibson, S., & Riley, S. C. E. (Eds.), *Doing your qualitative psychology project*. (pp. 82-100). London: Sage.
- Foucault, M. (1990). *The History of Sexuality: An Introduction*. New York: Vintage Books, a division of Random House

- Gagnier, C., & Collin-Vézina, D. (2016). The disclosure experiences of male child sexual abuse survivors. *Journal of Child Sexual Abuse: Research, Treatment, & Program Innovations for Victims, Survivors, & Offenders*, 25(2), 221-241. doi:10.1080/10538712.2016.1124308
- Gauthier-Duchesne, A., Hebert, M., & Daspe, M. (2017). Gender as a predictor of posttraumatic stress symptoms and externalizing behavior problems in sexually abused children. *Child Abuse & Neglect*, 64, 79-88. doi:10.1016/j.chiabu.2016.12.008
- Gergen, Kenneth (2009). *An Invitation to Social Construction*. Second Edition. SAGE. Los Angeles | London | New Delhi Singapore | Washington DC
- Gruenfeld, E., Willis, D. G., & Easton, S. D. (2017). "A very steep climb": Therapists' perspectives on barriers to disclosure of child sexual abuse experiences for men. *Journal of Child Sexual Abuse: Research, Treatment, & Program Innovations for Victims, Survivors, & Offenders*, 26(6), 731-751. doi:10.1080/10538712.2017.1332704
- Harré, R. (2012). Positioning Theory: Moral Dimensions of Social-Cultural Psychology. In J. Valsiner (Ed.), *The Oxford handbook of culture and psychology*. pp. 191-206, New York: Oxford University Press
- Helweg-Larsen, K. & Larsen, H. B. (2000). *Seksuelle Overgreb mod Børn i Danmark: Problemets omfang og karakter ud fra litteraturstudie og en række danske datakilder*. København: Statens Institut for Folkesundhed.
- Holmes, G. R., Offen, L., & Waller, G. (1997). See no evil, hear no evil, speak no evil: Why do relatively few male victims of childhood sexual abuse receive help for abuse-related issues in adulthood? *Clinical Psychology Review*, 17(1), 69-88. doi:10.1016/S0272-7358(96)00047-5
- Hoyos, C., Mancini, V., Furlong, Y., Medford, N., Critchley, H., & Chen, W. (2019). The role of dissociation and abuse among adolescents who self-harm. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 53(10), 989-999. doi:10.1177/0004867419851869
- Jacobsen, M.H., Lippert-Rasmussen, K. og Nedergaard, P. (Red.) (2015). *Videnskabsteori statskundskab, sociologi og forvaltning* (3. udgave). København: Hans Reitzels Forlag.
- Karsberg, S., Charak, R., Lasgaard, M., Bramsen, R. H., Hansen, N. B., & Elklit, A. (2019). Patterns of childhood abuse and dating violence victimization among early adolescents from denmark: A latent class approach. *Psychology of Violence*, 9(5), 574-585. doi:10.1037/vio0000231
- Kelp, T., & Andersen, L. Z. (2017). *Jeg ville have sagt det, hvis - : Om seksuelt krænkede børn* (1. udgave ed.). Kbh.: Gyldendal.
- Kennedy, S. C., Mennicke, A., & Paul, R. Childhood polyvictimization and mental health issues among incarcerated women. *Journal of Aggression, Maltreatment & Trauma, ahead-of-print*(2020), 1-18. doi:10.1080/10926771.2020.1774693
- Kerig, P. K., & Modrowski, C. A. (2018). Testing gender-differentiated models of the mechanisms linking polyvictimization and youth offending: Numbing and callousness versus dissociation and borderline traits. *Journal of Trauma & Dissociation*, 19(3), 347-361. doi:10.1080/15299732.2018.1441355
- Kvale, S. & Brinkmann, S. (2015) *Interview: Det kvalitative forskningsinterview som håndværk*. Hans Reitzel Forlag, 3 ed.

- Lambie, I., & Reil, J. I was like a kid full of revenge: Self-reported reasons for sexual offending by men who were sexually abused as children. *Journal of Sexual Aggression*, doi:10.1080/13552600.2020.1820088
- Lyager, J. & Lyager, L. (2005) *At bestige bjerge. Gruppeterapi for seksuelt misbrugte mænd*. 1. udgave, 1. oplag © VFC Socialt Udsatte ISBN: 87-91509-15-7
- Maikovich-Fong, A. K., & Jaffee, S. R. (2010). Sex differences in childhood sexual abuse characteristics and victims' emotional and behavioral problems: Findings from a national sample of youth. *Child Abuse & Neglect*, 34(6), 429-437. doi:10.1016/j.chiabu.2009.10.006
- Moscovici, S. (1981). On social representations. In: J.P. Forgas (ed.) *Social Cognition: Perspectives in Everyday Understanding*, London: Academic Press.
- O'Leary, P. J., & Barber, J. (2008). Gender differences in silencing following childhood sexual abuse. *Journal of Child Sexual Abuse: Research, Treatment, & Program Innovations for Victims, Survivors, & Offenders*, 17(2), 133-143. doi:10.1080/10538710801916416
- Papalia, N., Ogloff, J. R. P., Cutajar, M., & Mullen, P. E. (2018). Child sexual abuse and criminal offending: Gender-specific effects and the role of abuse characteristics and other adverse outcomes. *Child Maltreatment; Child Maltreat*, 23(4), 399-416. doi:10.1177/1077559518785779
- Pescosolido, F. J. (1993). Clinical considerations related to victimization dynamics and post-traumatic stress in the group treatment of sexually abused boys. *Journal of Child & Adolescent Group Therapy*, 3(1), 49-73. doi:10.1007/BF00973643
- Riley, S., & Wiggins, S. (2019). Discourse Analysis. In: C. Sullivan & M: Forrester (eds). *Doing Qualitative Research in Psychology. A Practical Guide* (2nd edition). Pp. 233-256. London: Sage
- Romano, E., Moorman, J., Ressel, M., & Lyons, J. (2019). Men with childhood sexual abuse histories: Disclosure experiences and links with mental health. *Child Abuse & Neglect*, 89, 212-224. doi:10.1016/j.chiabu.2018.12.010
- SFI- Det nationale forskningscenter for velfærd. *Vold og seksuelle overgreb mod børn i danmark 2016*. Helene Oldrup, Mogens Nygaard Christoffersen, Ida Lykke Kristiansen, & Stine Vernstrøm Østergaard. Retrieved from <https://www.vive.dk/da/udgivelser/vold-og-seksuelle-overgreb-mod-boern-og-unge-i-danmark-2016-6497/> d.d. 22/4/2021
- Shaw, R. (2019) Conducting literature reviews. In: C. Sullivan and M. A. Forrester: *Doing Qualitative Research in Psychology. A Practical Guide*. 2nd edition. Pp. 78-96, London: Sage.
- Simão, L. M (2001) Boesch's Symbolic Action in Interaction. *Culture & psychology*, Vol.7 (4), p.485-493
- Sivagurunathan, M., Orchard, T., MacDermid, J. C., & Evans, M. (2019). Barriers and facilitators affecting self-disclosure among male survivors of child sexual abuse: The service providers' perspective. *Child Abuse & Neglect*, 88, 455-465. doi:10.1016/j.chiabu.2018.08.015
- Slotboom, A., Hendriks, J., Hoeve, M., & Zahn, M. (2020). Interpersonal trauma and mental health problems of male and female antisocial adolescents treated in a forensic outpatient

setting. *Journal of Forensic Psychiatry & Psychology*, 31(1), 137-155.
doi:10.1080/14789949.2019.1692894

Socialstyrelsen årsstatistik 2019 Retrieved from

<https://socialstyrelsen.dk/udgivelser/arsstatistik-om-de-danske-bornehuse-2019> d. d. 28.4.2021

Socialstyrelsen - Årsstatistik om de danske børnehuse 2019 (2020) Retrieved from

<https://socialstyrelsen.dk/nyheder/2020/arsstatistik-om-overgreb-mod-born> d. d. 10/5/2021

Sorsoli, L., Kia-Keating, M., & Grossman, F. K. (2008). "I keep that hush-hush": Male survivors of sexual abuse and the challenges of disclosure. *Journal of Counseling Psychology*, 55(3), 333-345. doi:10.1037/0022-0167.55.3.333

Spencer, T. D., & Tan, J. C. H. (1999). Undergraduate students' reactions to analogue male disclosure of sexual abuse. *Journal of Child Sexual Abuse: Research, Treatment, & Program Innovations for Victims, Survivors, & Offenders*, 8(4), 73-90.
doi:10.1300/J070v08n04_05

Straffeloven kap. 24 Retrieved from

<https://www.retsinformation.dk/Forms/r0710.aspx?id=181992#id110f6a03-f643-4eb3-9677-211f597e4d9d> d. d. 22/4/2021

Sullivan & M: Forrester (eds). *Doing Qualitative Research in Psychology. A Practical Guide* (2nd edition). London: Sage

Valsiner, J. (2014). *An invitation to cultural psychology* (Elektronisk udgave.). SAGE Publications.

Van der Kolk, Bessel A. (2005). Developmental trauma disorder: Toward a rational diagnosis for children with complex trauma histories. *Psychiatric Annals*, 35(5), 401-408.

Voith, L. A., Topitzes, J., & Reynolds, A. J. (2016). Violent victimization among disadvantaged young adults exposed to early family conflict and abuse: A 24-year prospective study of the victimization cycle across gender. *Violence and Victims; Violence Vict*, 31(4), 767-784.
doi:10.1891/0886-6708.VV-D-14-00090

Wyatt, G. E. & Peters, S. D. (1986). Issues in the Definition of Child Sexual Abuse in Prevalence Research. *Child Abuse & Neglect*. Vol. 10. Pp. 231-240.